ITÄMEREN MILITARISOINTI UHKA MAAILMANRAUHALLE

Naiset Rauhan Puolesta

Laadittu marraskuussa 2017

Ulla Klötzer ja Lea Launokari

SISÄLLYSLUETTELO

Lainauksia – militarisointi..... 4

KYLMÄN SODAN PALUU EUROOPPAAN

- **SIPRI – Maailman sotilasmenot kasvoivat vuonna 2016 jo toista vuotta peräkkäin..... 6**
- **Väärien, vinoutuneiden ja erittäin vaarallisten uhka- ja vihollisKuvien rakentaminen 8**
- **Lännen varustelu ja sotilastoiminta tähtää Venäjän motittamiseen..... ..... 8**
- **Naton eteneminen Venäjän naapuriksi 13**
- **Suomen nykytilanne..... 15**
- **Suomen siirtyminen puolueettomuudesta Naton ja USA:n sekä EU:n johtaman suurvaltapolitiikan alaisuuteen 18**

YHTEISKUNNAN PIILOMILITARISOINTI

- **EU etenee vauhdikkaasti Suomen tuella kohti turvallisuus- ja puolustusunionia..... 19**
- **Naisten asepalvelu ja kansalaispalvelus 21**
- **Nuku rauhassa – Sov tryggt – Sleep easy – Kokonaisturvallisuuden Suomi 100 – Juhlahanke 22**

ITÄMEREN MILITARISOINTI – LÄNSIMAIDEN UHKAPELI

- **Länsimaat Itämerellä 23**
- **Venäjän tilanne Itämerellä 25**

MONIKANSALLISET/KANSAINVÄLISET SOTAHARJOITUKSET

- **Suomen puolustuvoimien vuoden 2017 kansainvälisen koulutus- ja harjoitustoiminnan suunnitelma 27**
- **Merkittävimpiä Naton, U.S.Army Europen ja Natoa koskettavia monikansallisia sotaharjoituksia Itämeren aluella 2014 – 2017..... 28**
- **Länsimaiden ja Venäjän päällekkäiset sotaharjoitukset 31**
- **Merkittäviä harjoituksia Suomen läheisillä Pohjois-Euroopan alueilla 32**
- **Merkittävimpiä Naton, U.S.Army Europen ja Natoa koskettavia monikansallisia sotaharjoituksia Keski-Euroopassa ja lähialueilla 2014 – 2017..... 33**
- **Venäjän merkittävimmät sotaharjoitukset Itämeren alueella sekä Venäjän läntisellä alueella Jäämereltä Mustalle merelle 35**

ATOMIPOMMIN KÄYTÖN UHKA ON KASVANUT

- **YK:n historiallinen äänestys heinäkuussa 2017 atomiasekieltosopimuksest..... 36**

TIEDUSTELUTOIMINTA – KYBERSOTA

- **Satelliitit, kaapelit, hybridikeskus 38**
- **Merkittävä tiedustelutoiminta vaatii perustuslakimuutosta 40**
- **Kybersota merktisee ”sodan käymistä” kyberavaruudessa 41**

SOTAKOINEISTO JA ATOMITEOLLISUUS SAASTUTTAVAT

- **Muutamia esimerkkejä sotavoimien aiheuttamista ympäristöongelmista 42**
- **Itämeren rannikoilla ja lähialueilla toimii atomivoimaloita ja atomiteollisuuslaitoksia – mikään sota Euroopassa ei voi olla muuta kun atomisotaa 47**
- **Atomivoimaloiden ”normaalikäyttö” aiheuttaa useita ihmisille vaarallisia ja ympäristöä saastuttavia päästöjä 50**

ITÄMERI ON SAASTUNUT MERI

- **Itämeri, meidän haavoittuva sisämeri on yksi maailman vilkkaimmin liikennöidyistä ja saastuneimmista meristä 51**

KUINKA RAKENTAA ITÄMERESTÄ RAUHAN MERI?

- **Kyky elää Venäjän naapurina ylläpitäen rauhanomaisia ja toisiaan kunnioittavia suhteita on Suomen – sekä Pohjoismaiden että koko Itämeri-alueen – suuri haaste 53**
- **Atomiaseeton vyöhyke; Suomi ja Ruotsi n atomvapenfri zon; 59**
- **Kansalaisjärjestöjen on lujitettava ja laajennettava yhteistyötään Itämeren alueella ja koko maailmassa 60**
- **Itämeri – Rauhan Meri – rauha ihmisten välillä ja ympäristön kanssa 66**

Albert Einstein 1879 – 1955

”Atomin halkaiseminen on muuttanut kaiken paitsi ajattelutapamme ja sen takia ajelehdimme kohti ennennäkemätöntä katastrofia.”

Fredrik Westerlund, Aftonbladet 17.6.2015

Fredrik Westerlund on Ruotsin puolustusvoimien tutkimuslaitoksen turvallisuuspolitiikan analyytikko

”Olemme palaneet aikakauteen jolloin atomiaseidenkäyttö Euroopassa on mahdollista.”

Helsingin Sanomat 4.3.2016

”Itämeren alueesta on tullut Venäjän ja Nato-maiden sotaharjoitusten keskuspaikka - Suomi salailee edelleen myös julkaistua tietoa tulevista kansainvälisistä harjoituksista.”

Mihail Gorbatšov, the Independent 9.7.2016

”Nato on aloittanut valmistelut kylmän sodan kiihtymisestä kuumaksi sodaksi.”

Saksan ulkoministeri Frank-Walter Steinmeier (SDP), Reuters 18.6.2016
Kommentti liittyen Naton päätökseen pitää sotaharjoituksia Itä-Euroopassa:

“Mitä meidän ei tulisi tehdä nyt on tulehduttaa tilannetta kovalla sapelinkalistelulla ja äännekkäillä sotahuudoilla… Se joka uskoo, että symboliset panssarivaunuparaatit sotilasliiton itärajalla toisi enemmän turvallisuutta on väärässä… Historia on osoittanut, että dialogi ja yhteistyö ovat olleet ratkaisevia elementtejä onnistuneelle pelottelupolitiikalle.”

The Guardian 27.10.2016

”Nato ja Venäjä pelaavat vaarallista peliä sotajoukkojen rakentamisella…Venäjän presidentti näkee Naton leppymättömän vihamielisenä ja aggressiivisena liittona. Paradoksaalisesti Naton viimeiset sotilasjoukkojen sijoitukset Itä-Eurooppaan lähinnä vahvistavat sitä mitä Putin ja valtion televisio ovat kertoneet venäläisille jo kauan: että länsi on lujasti ”ympäröimässä” Venäjää ja pakottamassa sitä polvilleen.”

Iltalehti (IL) 20.11.2016

”Puolustusvoimien sotaharjoittelu läntisten kumppanien kanssa kiihtyy jälleen uusille kierroksille.

- ***Suomi on ensi vuonna mukana kaikkiaan 84 kansainvälisessä sotaharjoituksessa.***
- ***IL:n tietojen mukaan Suomi aikoo olla mukana USA:n ohjuspuolustusjärjestelmään liittyvässä sotapelissä.***
- ***Venäjä katsoo ohjuspuolustusjärjestelmän olevan suunnattu sitä vastaan ja uhkaavan sen kansallista turvallisuutta.***
- ***Puolustusministeriö ei usko, että Suomen osallistuminen harjoitukseen huolettaa Moskovaa.”***

Tomas Ries, Ruotsin Maanpuolustuskorkeakoulun turvallisuuspolitiikan asiantuntija
Iltasanomat 2.7.2017

”Itämerellä on käynnissä noidankehä – paha spiraali… jännitteiden lisääntymisellä on kaksiosainen syy. Ensinnäkin Venäjä on Ukrainan kriisin alkamisen 2014 jälkeen käyttänyt sotavoimiaan aggressiivisemmin. Nato taas on lisännyt läsnäoloaan Baltiassa sen vuoksi… Aina kun näin tapahtuu, niin Venäjä on vastannut sotilaallisesti. Esimerkiksi ilmatilarikkomuksilla ja vaarallisilla lähilennoilla… Etenkin tänä kesänä tilanne on kiihtynyt… Isojen sotaharjoitusten aikana tulee paljon tilaisuuksia, joissa asioita voi tapahtua ihan vahingossakin.”

EXPRESS – Home of the Daily and Sunday Express 7.6.2017

“Vladimir Putin varoittaa ‘kukaan ei selviäisi hengissä’ Venäjän ja USA:n välisestä ydinsodasta.”

Washington Post 18.8.2017

“Presidentti ei <u>todennäköisesti</u> koskaan antaisi käskyä atomiaseiden käyttämisestä.”

Frankfurter Allgemeine 23.8.2017

“SPD-kansleriehdokas Martin Schulz on terävästi kritisoinut Amerikan presidentin, Donald Trumpin poliittista linjaa ja vaatinut Saksassa sijoitettujen amerikkalaisten atomiaseiden pois vetämistä.”

Frankfurter Allgemeine 30.8.2017

”Ulkoministeri Sigmar Gabriel tukee SPD-kansleriehdokkaan, Martin Schulzin vaatimusta amerikkalaisten atomiaseiden pois vetämisestä Saksasta.”

STOPP Ramstein (USA:n lentotukikohta) mielenosoitus Saksassa 9.9.2017 (ks. alla) – Oskar Lafontaine, SPD:n ent. puh.joht. ja Saksan ent. valtiovarainministeri, toimii nykyään die Linke vasemmistoryhmässä:

”Atomiaseet on hävitettävä maailmasta...”

KYLMÄN SODAN PALUU EUROOPPAAN

SIPRI – MAAILMAN SOTILASMENOT KASVOIVAT VUONNA 2016 TOISTA VUOTTA PERÄKKÄIN

- Menot olivat **1 686 miljardia dollaria**. Nykykurssilla = 1 554 miljardia euroa.
- Sotilasmenot Pohjois-Amerikassa kasvoivat ensimmäistä kertaa sitten vuoden 2010, ja **Länsi-Euroopassa menot kasvoivat toista vuotta perätysten.**
- Suomen valtionbudjetti on 55,5 miljardia euroa vuonna 2017. Maailman sotilasmenoilla voitaisiin pyörittää Suomen valtion toimintaa 28 vuotta.
- **USA:n sotilasbudjetti on ylivoimaisesti suurin** maailmassa. Vuonna 2016 se oli **611 miljardia dollaria.**
- **Venäjän sotilasbudjetti** oli vuonna 2016 kolmanneksi suurin ja nousi vähän yli **69 miljardiin dollariin** (vrt. USA).
- **Suomen sotilasmenot** olivat Siprin tilastojen mukaan **3,2 miljardia dollaria** = nykykurssilla 2,9 miljardia euroa. Summa vastaa Suomen valtionbudjetissa ilmoitettuja puolustusmenoja.

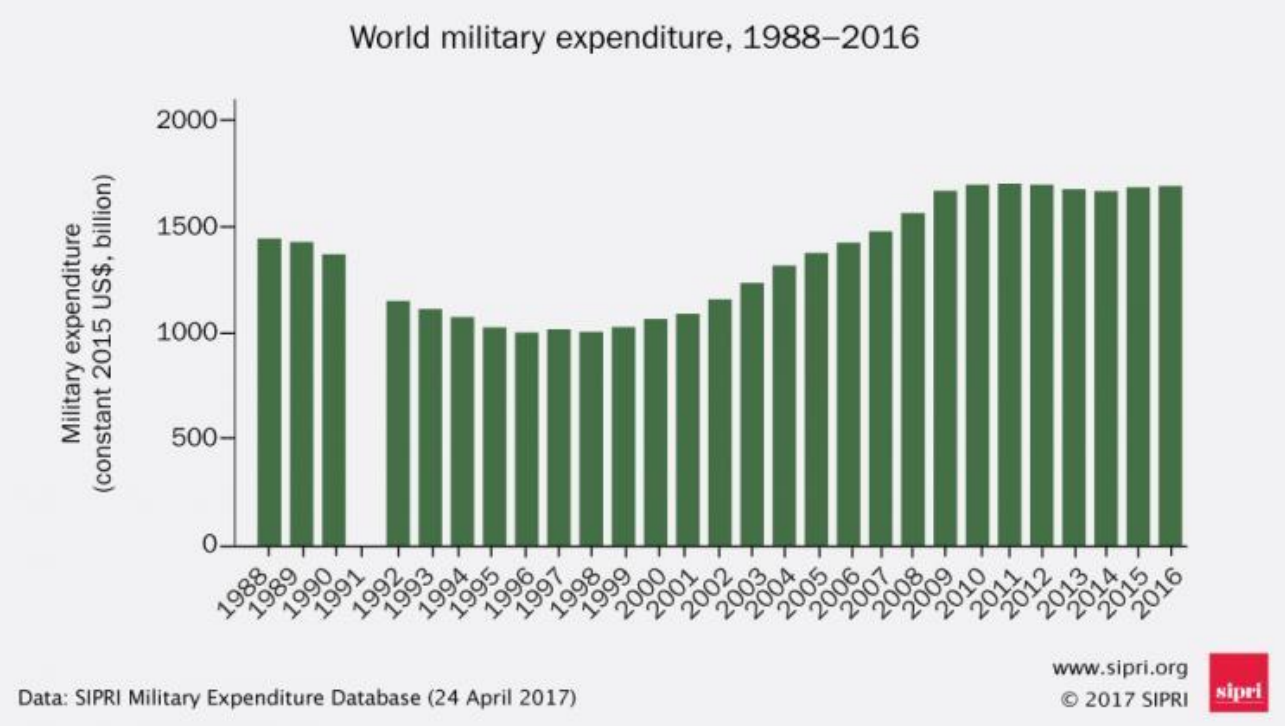

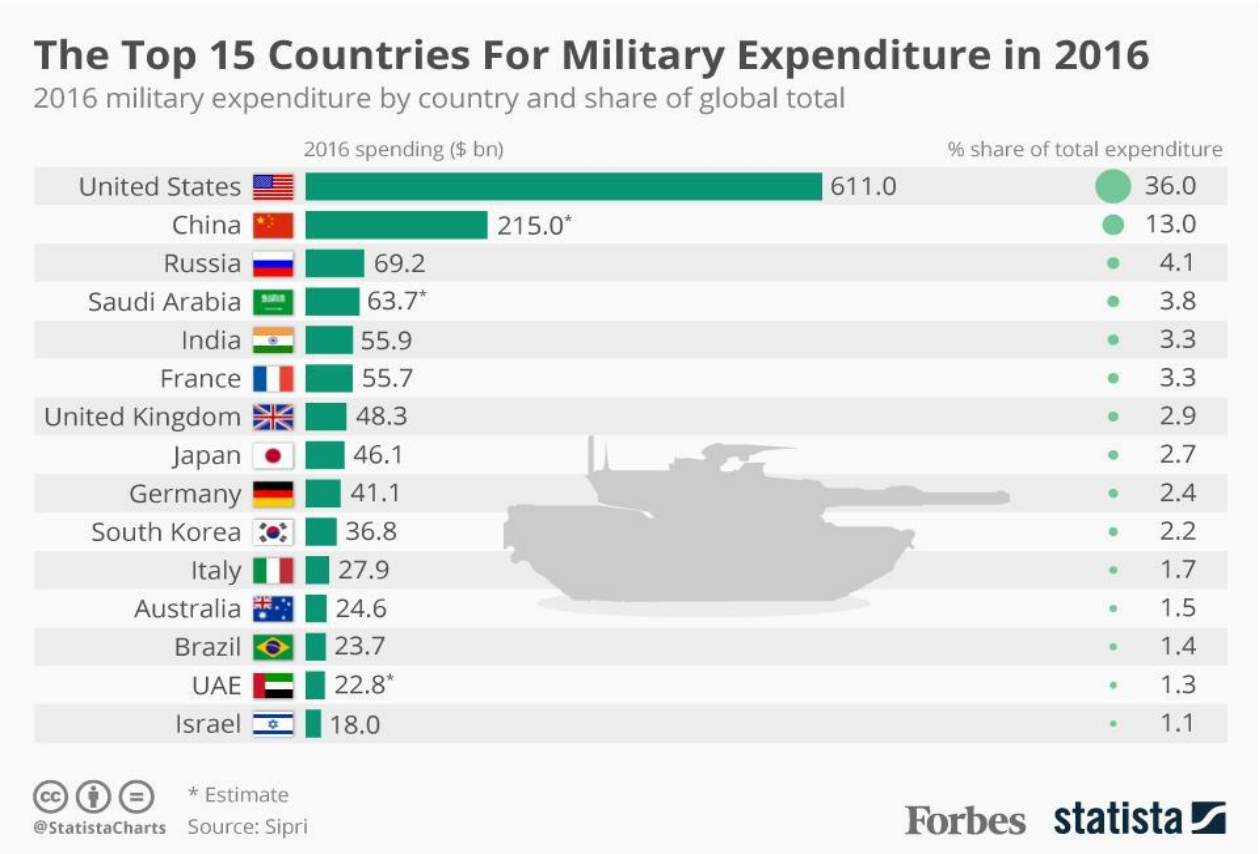
The Top 15 Countries For Military Expenditure in 2016
2016 military expenditure by country and share of global total
2016 spending ($ bn)
% share of total expenditure
United States 611.0 36.0
China 215.0* 13.0
Russia 69.2 4.1
Saudi Arabia 63.7* 3.8
India 55.9 3.3
France 55.7 3.3
United Kingdom 48.3 2.9
Japan 46.1 2.7
Germany 41.1 2.4
South Korea 36.8 2.2
Italy 27.9 1.7
Australia 24.6 1.5
Brazil 23.7 1.4
UAE 22.8* 1.3
Israel 18.0 1.1
* Estimate
@StatistaCharts
Source: Sipri
Forbes
statista

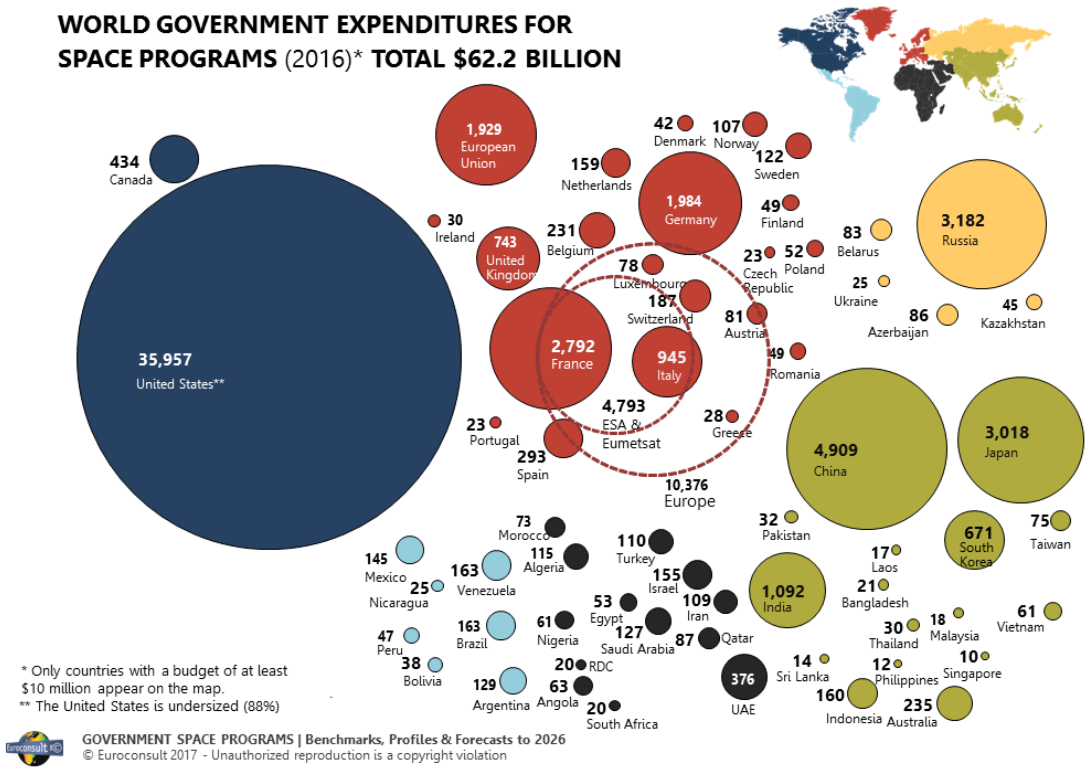
WORLD GOVERNMENT EXPENDITURES FOR SPACE PROGRAMS (2016)* TOTAL $62.2 BILLION
434 Canada
35,957 United States**
1,929 European Union
42 Denmark
107 Norway
122 Sweden
159 Netherlands
1,984 Germany
49 Finland
30 Ireland
743 United Kingdom
231 Belgium
78 Luxembourg
187 Switzerland
2,792 France
945 Italy
81 Austria
49 Romania
23 Portugal
293 Spain
4,793 ESA & Eumetsat
28 Greece
10,376 Europe
3,182 Russia
83 Belarus
23 Czech Republic
52 Poland
25 Ukraine
86 Azerbaijan
45 Kazakhstan
4,909 China
3,018 Japan
671 South Korea
75 Taiwan
32 Pakistan
17 Laos
1,092 India
21 Bangladesh
30 Thailand
18 Malaysia
61 Vietnam
14 Sri Lanka
12 Philippines
10 Singapore
160 Indonesia
235 Australia
376 UAE
73 Morocco
110 Turkey
115 Algeria
155 Israel
53 Egypt
109 Iran
127 Saudi Arabia
87 Qatar
20 RDC
63 Angola
20 South Africa
145 Mexico
25 Nicaragua
163 Venezuela
163 Brazil
61 Nigeria
47 Peru
38 Bolivia
129 Argentina
* Only countries with a budget of at least $10 million appear on the map.
** The United States is undersized (88%)
GOVERNMENT SPACE PROGRAMS | Benchmarks, Profiles & Forecasts to 2026
© Euroconsult 2017 - Unauthorized reproduction is a copyright violation

VÄÄRIEN, VINOUTUNEIDEN JA ERITTÄIN VAARALLISTEN UHKA- JA VIHOLLISKUVIEN RAKENTAMIEN

Erilaisten uhka- ja viholliskuvien rakentaminen palvelee ainoastaan sotateollisuutta ja maailman ehtyviä luonnonvaroja tavoittelevia suuryrityksiä sekä epädemokraattista valtaa keskittävää maailmanjärjestystä tavoittelevia poliitikkoja. Ne eivät millään tavalla palvele kansalaisia tai heidän elinympäristöään ja elinehtojaan – puhumattakaan elämän laadusta ja turvallisuudesta.

- **USA:n ja Länsi-Euroopan viholliskuva** on viime vuosina rakennettu vahvasti Venäjän varaan, vaikka **Venäjän sotilasbudjetti on vain 69,2 miljardia dollaria verrattaessa USA:n 611 miljardiin dollariin. USA:n menoihin on vielä lisättävä kaikki Nato- ja Nato-kumppanuusmaiden sotilasmenot jotta ne olisi verrattavissa Venäjän menoihin.**

Nato Ballistic Missile Defense Configuration

LÄNNEN VARUSTELU JA SOTILASTOIMINTA TÄHTÄÄ VENÄJÄN MOTITTAMISEEN

Vuonna 2000 USA:n puolustusministeriön (U.S. Department of Defence) kotisivuilla kerrottiin visiosta taistelukenttien kaikkien ulottuvuuksien kontrollista vuoteen 2020 mennessä (Joint Vision 2020 Emphasizes Full-spectrum Dominance) ja todetaan, että puolustusministeriö tulee toteuttamaan tämän suunnitelman tulevaisuudessa. Päämäärä on nyt täyttymässä.

Ympäri länsimaita on muutamien vuosien ajan rakennettu yhä tiiviimpää ja tehokkaampaa yhteistyötä, joka tähtää Venäjän motittamiseen.

- Kuvat alla osoittavat selvästi miten **Venäjän motittaminen** vauhdikkaasti **etenee Itämeren- ja Mustanmeren alueilla sekä Valtamerillä.**

4 Multinational Battlegroups
ESTONIA:
United Kingdom
Denmark (as of 2018)
France
LITHUANIA:
Germany
Belgium
Croatia (as of 2018)
Czech Republic (as of 2018)
France (as of 2018)
Luxembourg
The Netherlands
Norway
LATVIA:
Canada
Albania
Italy
Poland
Slovenia
Spain
POLAND:
United States
Romania
United Kingdom
Framework Nation
Contributing Nation
Valid as of 14 March 2017
ESTONIA
LATVIA
LITHUANIA
POLAND
NATO
OTAN
NATO Enhanced Forward Presence

RUSSIA WANTS WAR
look how close they put their country to our military bases

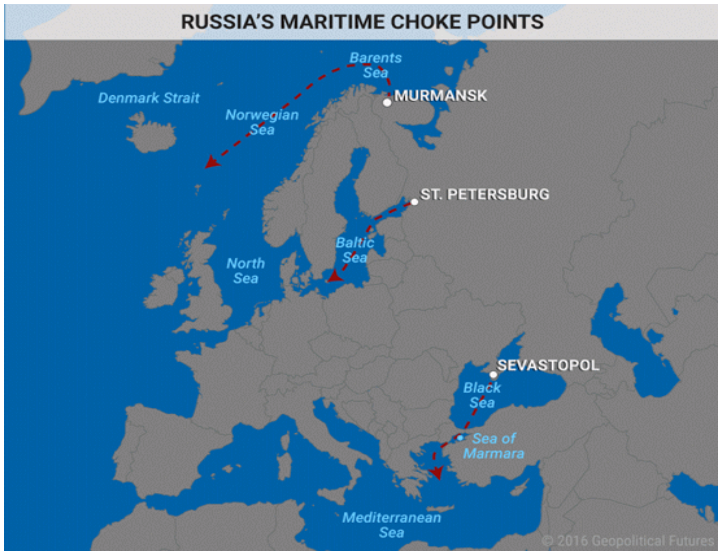
RUSSIA'S MARITIME CHOKE POINTS
Barents Sea
MURMANSK
Denmark Strait
Norwegian Sea
ST. PETERSBURG
Baltic Sea
North Sea
SEVASTOPOL
Black Sea
Sea of Marmara
Mediterranean Sea
© 2016 Geopolitical Futures

The Global Politics – 13.6.2017

- **Jäämeren/Arktisen alueen jännitys kiristyy**. Vuoteen 2020 mennessä Beringinsalmi tulee oleman jäätön 160 päivää vuodessa. Vuoteen 2025 mennessä nyt hypoteettinen Transpolar transit meriväylä Jäämeren keskeisen osan läpi tulee olemaan käytössä 45 päivää vuodessa. Öljy-ja kaasuvarantoja arvioidaan olevan alueella noin 1 triljoonan USD verran eli 13 % maailman hyödyntämättömistä öljyvaroista ja 30 % maailman hyödyntämättömistä kaasuvaroista. Alueelta löytyy myös mineraaleja.

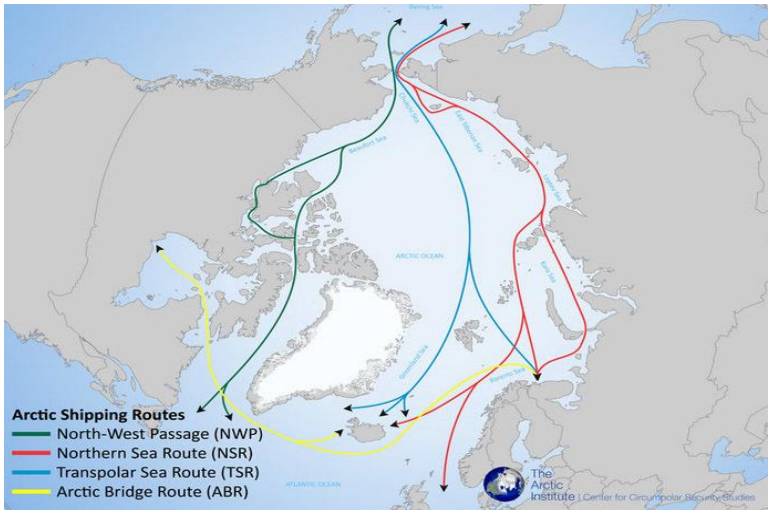

- ✓ **USA:n** laivaston huipputason valtameritutkija ja navigaattori amiraali Jonathan White kertoi Reutersille helmikuussa 2014: ***"Jäämerellä on kyse eteenpäin menemisestä ja valmiudesta. Emme usko että tulemme sotimaan siellä, mutta meidän on oltava valmiit siihen."***

- **Euroopan parlamentin Mustanmeren päätöslauselmassa 11. kesäkuuta 2015 sotilaallis-strategisesta tilanteesta Mustanmeren alueella Venäjän liitettyä Krimin laittomasti alueeseensa sanotaan mm. näin:**

"EU-parlamentti

toteaa, että Mustanmeren alueen geostrategisen tilanteen muutos ja kehittyvä sotilaallinen tilanne sekä Krimin liittäminen Venäjään voimatoimin ovat merkki kylmän sodan jälkeisiin normiperusteisiin Euroopan turvallisuuden rakenteisiin kohdistuvista entistä laajemmista ja systeemisistä haasteista; katsoo, että EU:lla ja jäsenvaltioilla on oltava näihin haasteisiin turvallisuuteen liittyvä vastaus ja niiden on tarkasteltava ulko- ja turvallisuuspolitiikkaansa uudelleen tämän perusteella ja että nämä haasteet on otettava huomioon tarkistetussa Euroopan turvallisuusstrategiassa, Euroopan unionin merellisessä turvallisuusstrategiassa ja Mustaamerta koskevassa unionin strategiassa; on huolestunut Venäjän painostuksen lisääntymisestä unionin itärajalla, mukaan lukien Romaniaan, Puolaan ja Baltian maihin kohdistuva painostus, ja pitää sitä merkittävänä riskinä;...

EU-parlamentti

on huolissaan siitä, että Venäjä on tehostanut merkittävästi ilmavoimiensa ja laivastonsa puolustuskykyä Mustanmeren alueella, ottanut käyttöön uusia (alusten torjuntaan tarkoitettuja) meripuolustusohjuksia (joiden kantama on 600 kilometriä ja joilla voidaan saavuttaa Bosporin salmi) ja varmistanut, että Venäjän hävittäjäkoneet pystyvät valvomaan noin kahta kolmasosaa Mustanmeren alueen ilmatilasta (käytännössä kolminkertaistamalla Krimin lentokenttien määrän); panee tässä suhteessa merkille, että Venäjä on lisännyt sekä strategista että taktista kapasiteettiaan;…"

- **MarineForum-lehdessä 3- 2017**, Heinz Dieter Jopp ja Klaus Mommsen, molemmat Saksan merivoimien asiantuntijoita, kirjoittivat artikkelin reunamerien**; Itämeren ja Mustanmeren, kasvavasta merkityksestä** *(Ostee und Schwarzes Meer im Fokus – Russland und Nato in den Randmeeren auf Konfrontationskurs?).*

    - ✓ **Mustanmeren tilanteesta he muistuttavat siitä, että Neuvostoliiton aikaan se oli maan sisämeri. Venäjän nykytilanteessa sillä on korvaamaton merkitys maan pääsylle Välimerelle ja Atlantin valtamerelle.** Uudet Itä-Euroopan Nato-jäsenmaat Bulgaria ja Romania ovat muuttamassa tilannetta. Jopp ja Mommsen toteavat artikkelin johtopäätöksessä:

    - ✓ *”Tosiasia on, että **sekä Itämerellä että Mustallamerellä on suuri geostrateginen merkitys Venäjälle.** Vain näiden kahden reunameren kautta pääsy valtamerelle on mahdollinen, ja vain niiden kautta Venäjä voi toteuttaa kunnianhimoisia toimiaan globaalina suurvaltana. Naton ja EU:n on selvästi osoitettava Venäjälle aggressiivisen ja ekspansiivisen käytöksen rajat, mutta kuitenkin estämättä siltä reunamerien käytön. Että tämä on mahdollista osoittaa se suunnitelma merellisestä kumppanuusyhteistyöstä, joka toimi 15 ensimmäisten vuosien aikana Neuvostovallan sortumisen jälkeen...”*

- **Akademie Bergstraße für Ressourcen-, Demokratie- und Friedensforschung, jonka päämääränä on kehittää tulevaisuuteen tähtääviä, uusia impulsseja, ideoita ja metodeja sodan ehkäisemiseksi, varoittaa kirjoituksessa 6.9.2017 vallitsevasta Euroopan ja maailman tilanteesta:**

    - ✓ Jo monen vuoden ajan **vaikutusvaltaiset, suuryrityksiä lähellä olevat Think Tankit ovat painostaneet Saksaa USA:n ja Iso-Britannian sijaan ottamaan ”johtavan vallan” Euroopassa, Pohjois-Afrikassa ja Lähi-idässä.** Johtavat Eurooppa-poliitikot sekä Konrad-Adenauer-Säätiö, viittaavat siihen, että Saksan liittopäivävaalien (syyskuu 2017) jälkeen tulee tapahtumaan olennaisia muutoksia eurooppalaisessa ulko- ja turvallisuuspolitiikassa sekä Natossa.

    - ✓ Saksan vaalien jälkeen USA:ssa, Ranskassa ja Isossa-Britanniassa pidetään vuoden kuluessa vaalit. Uudet hallitukset tulevat näyttämään löytyykö legitimiteettiä suurten muutosten tekemiseen.

    - ✓ Asevarustelu rahoitetaan ”Euroopan puolustusrahaston” (ks. alla) toimesta.

    - ✓ Akademie Bergstraßen analyysit osoittavat, että **nykyajan sodassa tuhotaan kohdennetusti ja systemaattisesti energiainfrastruktuurin ja taloudellisen infrastruktuurin osia, asumuksia sekä siviilejä.**

NATON ETENEMINEN VENÄJÄN NAAPURIKSI

Kiistely on käynnissä siitä mitä USA/Nato ja Venäjä ovat aikoinaan sopineet Naton laajenemisesta itään.

- **Saksalaisen Der Spiegel lehden artikkelissa 26.11.2009 otsikolla "Nato's Eastward Expansion - Did the West Break Its Promise to Moscow**?" (Naton laajentuminen itään – Rikkoivatko länsimaat lupauksensa Moskovalle?) todetaan että ... *"Sen jälkeen kun olemme puhuneet asioiden käsittelyyn osallistuneiden henkilöiden kanssa sekä yksityiskohtaisesti tutkineet aikaisemmin salaisiksi leimattuja brittiläisiä ja saksalaisia asiakirjoja, Spiegel on tehnyt johtopäätöksen, että ei ole epäilystäkään siitä, että Länsi teki kaiken voitavansa antaakseen Neuvotoliitolle vaiktutelman, että Nato-jäsenyys oli poissuljettu sellaisilta mailta kuten Puola, Unkari ja Tsekki."...*

  Artikkelissa siteerataan kolmea arvovaltaista valtionjohtajaa Hans-Dietrich Genscheriä (Saksan ulkoministeri vuonna 1990), USA:n valtiosihteeri James Bakeria, sekä Neuvostoliiton ulkoministeri Eduard Shevardnadzea:

  - ✓ *..."Helmikuun 10, 1990, kello 16.00 ja 18.30 välisenä aikana Genscher puhui Shevardsnadzen kanssa.* ***Saksan keskustelupöytäkirjan mukaan, joka äskettäin tuli julkiseksi, Genscher sanoi: 'Olemme tietoisia siitä, että yhdistetyn Saksan Nato-jäsenyys herättää monimutkaisia kysymyksiä. Meille on kuitenkin yksi asia selvä: Nato ei tule laajentumaan itään.'*** *Ja koska tämä keskustelu liikkui pääasiallisesti Itä-Saksan ympärillä, Genscher lisäsi nimenomaisesti: 'Mitä Naton ei-laajentumiseen tulee, tämä pätee yleisesti.' Shevardnadze vastasi, että hän oli ymmärtänyt 'kaiken mitä ministeri (Genscher) oli sanonut."...*

  - ✓ *..."Mitä USA:n valtiosihteeri (James Baker) sanoi 9 helmikuuta, 1990 upeassa Kremlinin St. Catherine salissa on kiistatonta.* ***Ei tulisi, Bakerin sanoin ei tulisi olemaan 'mitään Naton toimivallan laajentamista Nato-joukkoja siirtämällä tuumaakaan itään'*** *edyllyttäen, että Neuvostoliitto hyväksyi yhdistetyn Saksan Nato-jäsenyyden. Moskova harkitsisi asiaa sanoi Gorbatšov, mutta lisäsi: 'Mikään Nato-vyöhykkeen laajentaminen ei ole hyväksyttävää."*

- **Globalresearch.com kotisivulla on julkaistu Valentin Zorin 24.2.2007 artikkeli liittyen lännen lupauksiin. Zorin osallistui neuvonantajana Mihail Gorbatšovin ja George Bush Sr.:in tapaamiseen USA:ssa vuonna 1990. Alla ote Zorinin kirjoituksesta:**

  - ✓ *..."Mihail Gorbatšov ja* ***George Bush*** *Sr. keskittyivät jaetun Saksan yhdistymiseen. Presidentti Bush näki Saksan yhdistymisen mantereen vakauden ja jännityksen lieventämisen keskeisenä tekijänä. Hän toistuvasti vakuutti Neuvostoliiton johtajalle Gorbatšoville, että* ***Saksan yhdistyminen ei koskaan veisi Pohjois-Atlantin liittoa (Natoa) lähemmäksi Neuvostoliiton rajaa.*** *Voin yhä avata muistikirjani tai toistaa vanhan nauhan palauttaakseni mieleen mitä hän sanoi: 'Liiton joukot eivät tule tuumaakaan lähemmäksi teidän rajaa.'..."*

- **Vuonna 1997 Nato ja Venäjä solmivat yhteistyösopimuksen ja sopivat, että ne eivät pidä toisiaan vihollisina, vaan työskentelevät yhdessä ”kestävän ja kattavan rauhan” puolesta.**

- **Nyt lähes kaikki entisen Varsovan liiton Baltian ja Itä-Euroopan maat ovat Naton jäseniä** ja Nato pitää suuria monikansallisia sotaharjoituksia Venäjän rajalla sijaitsevissa maissa. Itämeren ja Itä-Euroopan militarisoiminen alkoi siis USA:sta ja Natosta.

- Naton huippukokouksen yhteydessä Varsovassa **heinäkuussa 2016 päätettiin taistelujoukkojen sijoittamisesta Latviaan, Liettuaan, Puolaan ja Viroon.** Jokaiseen maahan lähetettiin yksi pataljoona eli noin tuhat sotilasta kutakin maata kohden.

    - ✓ Baltian maihin ja Itä-Eurooppaan sijoitettavien lisäjoukkojen lisäksi **Nato perustaa ohjuspuolustusjärjestelmän Puolaan ja Romaniaan.**
    - ✓ **Nato ja Berliini väittävät, että tämä ei riko vuoden 1997 Nato-Venäjä -peruskirjaa vastaan.**

- **Helmikuussa 2017 ensimmäinen kylmän sodan jälkeinen USA:n pysyvä sotilastukikohta, ”rautaprikaati”, vihittiin käyttöön Itä-Euroopassa Zaganissa, läntisessä Puolassa**

    - ✓ Tukikohta merkitsee Naton vahvistamista 3.500 sotilaalla, 87 Abrams-panssarivaunulla ja suurella määrällä muita taisteluajoneuvoja. Yhteensä noin 2.700 ajoneuvoa ja lisäksi muu varustelu.
    - ✓ Puolasta lähetettiin pataljoona panssarivaunuja eli **600 sotilasta USA:n panssariprikaatista Baltian maihin.**

    - ✓ Panssariprikaati siirrettiin seitsemään Euroopan maahan (ks. kuva alla); 750 sotilasta Romaniaan, Bulgariaan ja Unkariin niiden 450 sotilaan lisäksi, jotka siirrettiin Saksaan. USA:n armeijan kapteeni Scott Waltersin mukaan siirrot viidestä kokoamispaikasta Puolasta, alle 20 päivää ”rautaprikaatin” Eurooppaan tulon jälkeen, osoitti prikaatin kyvyn nopeasti koota joukkoja ja vapaasti siirtyä eri puolille Euroopaa.

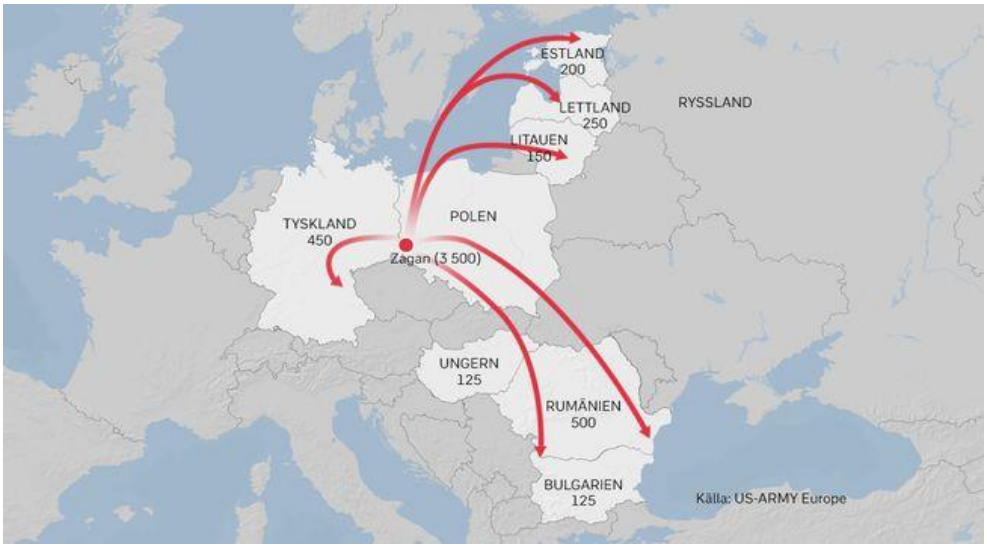

- Suomen ja Ruotsin viimeaikaiset keskustelunavaukset Nato-jäsenyydestä, osallistuminen suuriin sotaharjoituksiin sekä niiden järjestäminen osoittavat, että **paineet myös Suomen ja Ruotsin liittämiseksi Natoon ovat erittäin kovat.**

- **Nykyisin 94 % maailman lähes 15.000 atomiasetta ovat USA:n ja Venäjän hallussa.** Ne voivat Ruotsin aseistariisuuntalähettilään Eva Walderin *sanoin "tuhota ihmisen koko sivilisaation, tappaa miljoonia tai jopa miljardeja ihmisiä, tuhota ympäristön ja tehdä lopun tuntemastamme elämästä maapallolla"* (puhe YK:ssa 28.3.2017).

- **Nato on maailman suurin atomiasevaltioiden sotilasliitto** (USA 6.800, Iso-Britannia 215, Ranska 300). Naton huippukokouksen loppulausunnossa Varsovassa 2016 todettiin, että pelotteena ja puolustuksen peruselementtinä **Natossa toimii sekoitus joka koostuu atomiaseista, konventionaalisista aseista sekä ohjuksista.**

SUOMEN NYKYTILANNE

- Taloustutkimuksen **suomalaisten Nato-kannasta** tekemien kyselyjen mukaan, 63 % sanoi vuonna 2013 ei jäsenyydelle, 20 % ei osannut sanoa kantaansa. Vuonna 2017 (HS-gallup marraskuu) ei-luku oli 59 % ja ei-osaa- sanoa -luku 19 %. Luvut osoittavat, että valtionjohdon ja näkyvien poliitikkojen määrätietoinen yhteiskunnan piilomilitarisointi (ks. alla) tuottaa vähitellen toivottuja tuloksia.
  Selvä enemmistö (noin 60 %) kannattaa kansanäänestyksen järjestämistä mahdollisesta jäsenyydestä.

- **Carl Gustav Haglundin** (ent. puolustusministeri) (Hufvudstadsbladet 2.10.14) mukaan **Suomen tulee satsata miljardeja hävittäjiin ja sotalaivoihin** ylläpitääkseen puolustuskykynsä. Vuosittaisen korotuksen ohella tarvitaan aivan toisen luokan investointeja. Mm. Hornet-hävittäjien korvaaminen viimeistään vuonna 2030 on noin 6 miljardin euron investointi.

- **Presidentti Niinistö** ja ulkopoliittinen ministerivaliokunta päätti 21.8.15 allekirjoittaa isäntämaasopimuksen Naton kanssa = tuki, jota maa antaa alueelleen tuleville sotilasyksiköille kriisi- tai harjoitustilanteessa tai ympäristökatastrofien yhteydessä.

- **Presidentti Niinistö**, Suurlähettiläspäivillä 25.8.2015, puolueettomuudesta, jota merkittävä osa suomalaisista on arvostanut ja edelleen arvostaa:
  - ✓ ***"Snellmannin perimmäinen viesti, sellaisena kuin sen itse tulkitsen, ei kuitenkaan ollut kannanotto jonkin yksittäisen linjan, kuten puolueettomuuden puolesta, puhumattakaan kansallismielisestä yksisilmäisyydestä."***

- **Iltalehti julkaisi** 2.9.15 Suomen ja **Naton 57 kumppanuustavoitetta** mm.:
  - ✓ sukellusvenetorjunta
  - ✓ kaupunkitaistelukyvyn kehittäminen
  - ✓ avaruuteen sijoitettujen tiedustelu- ja valvontajärjestelmien tuottaman tiedon standardisointi (ks. alla)

- **Puolustusministeri Jussi Niinistö** uudesta kansliapäällikkö Jukka Juustista (STT 10.9.15):
  - ✓ ”*Juustilla on parhaimmat valmiudet ohjata **tulevia historiallisen suuria materiaalihankintoja***” liittyen mm. ilma- ja merivoimien tuleviin miljardiluokan hävittäjä- ja alushankintoihin.

- **Ulkoministeri Timo Soini**, Suurlähettiläspäivillä 24.8.15:
  - ✓ ***”...Pohjois-Euroopan ja etenkin Itämeren alueen keskinäinen kauppa ja integraatio ovat vahvistuneet. EU:n ja Naton laajentumiset ovat tuoneet alueen maiden välille sisäistä koheesiota ja lisänneet alueellista vakautta...***
  - ✓ *...Transatlanttisten suhteiden vahvistaminen ja laaja-alainen yhteistyö on tärkeää niin EU:lle kuin Suomelle...*
  - ✓ *...Suhteella on tärkeä turvallisuuspoliittinen merkitys. Vaikka Suomi ei ole Nato-jäsen, on Yhdysvaltain rooli Euroopan turvallisuudelle ja vakaudelle keskeinen myös Suomen kannalta...*
  - ✓ *...Poliittista dialogia ja yhteistyötä Yhdysvaltain kanssa tulee jatkossakin pyrkiä syventämään...*
  - ✓ *...TTIP-neuvotteluista voidaan saavuttaa toivottua piristysruisketta...*
  - ✓ *...Arktinen alue on alati kasvavassa määrin globaalin mielenkiinnon kohteena...”*

- **Puolustusministeriö - Kansainvälinen koulutus- ja harjoitustoiminta (Puolustusministeriön tiedote 25.11.2016):**

  - ✓ ***”Kansainvälinen koulutus- ja harjoitusyhteistyö on osa puolustusyhteistyötä, jota tehdään toisiaan täydentävillä foorumeilla Pohjoismaiden kesken, EU:ssa ja Natossa sekä muun monenvälisen ja kahdenvälisen yhteistyön kautta.*** *Tiivis puolustusyhteistyö vahvistaa Suomen puolustusta ja turvallisuutta sekä normaali- että poikkeusoloissa. Se on osa ennaltaehkäisykykyä, joka muodostuu kansallisesta puolustuksesta ja puolustusyhteistyöstä.”*

  - ✓ ***”Puolustusvoimien vuoden 2017 kansainvälisen koulutus- ja harjoitustoiminnan suunnitelma sisältää 84 kansainvälistä koulutustapahtumaa ja harjoitusta Suomessa ja ulkomailla.*** *Tapahtumien määrä vastaa vuoden 2016 tasoa (87 tapahtumaa vuonna 2016).”*

  - ✓ 84 pidettävästä tapahtumasta/harjoituksesta on julkistettu vain 49. Entäs loput **35?**

- **Helsingin Sanomat 4.3.2016: ”Itämeren alueesta on tullut Venäjän ja Nato-maiden sotaharjoitusten keskuspaikka - Suomi salailee edelleen myös julkaistua tietoa tulevista kansainvälisistä harjoituksista.”**

- **Kesäkuussa 2017 Suomi ja Saksa allekirjoittivat puolustusyhteistyötä koskevan puitejärjestelyn.** Puitejärjestelyssä listatut yhteistyöalueet kattavat laaja-alaisesti puolustusyhteistyön kirjon, sisältäen poliittisen dialogin, suorituskykyjen kehittämisen, tiedonvaihdon, yhteistyön kansainvälisissä järjestöissä, tutkimuksen ja materiaaliyhteistyön.

- ✓ **Puitejärjestelyn lisäksi Suomi allekirjoitti erillisen aiesopimuksen osallistumisesta Saksan johtaman kehysvaltioryhmä *Framework Nation Concept FNC*:n toimintaan**. Kehysvaltioryhmän tavoitteena on kehittää monikansallista eurooppalaista suorituskykyä sekä muodostaa joukkokokonaisuuksia esimerkiksi kriisinhallinnan tarpeisiin.
- ✓ **Saksan puolustusministeriön tiedotteessa todettiin Suomen ja Itävallan allekirjoitusten merkitsevän sitä, että nyt myös kaksi maata, jotka eivät kuulu sotilasliitto Natoon ovat mukana puitejärjestelyssä.** Ruotsi ja Sveitsi eivät toistaiseksi ole allekirjoittaneet yhteistyösopimusta, mutta ovat ilmoittaneet kiinnostuksensa.

- **Kesäkuussa 2017 puolustusministeri Jussi Niinistö allekirjoitti julistuksen, jonka myötä Suomi liittyy Ison-Britannian johtamaan nopean toiminnan sotilasjoukkoon (Joint Expeditionary Force JEF*)***. JEF:llä ei ole pysyviä joukkoja, vaan maat tarjoavat yksikköjään yhteistyöhön kriisitilanteissa. **JEF:n toimintaan on tähän asti osallitunut seitsemän Naton jäsenmaata.**

  Sotilasyhteistyöhön on liittymässä myös Ruotsi.

- **Kesäkuussa 2017 puolustusministeri Jussi Niinistö allekirjoitti Naton päämajassa, Naton puolustusministerikokouksen yhteydessä, aiejulistuksen, jonka myötä Suomi voi liittyä maavoimien ampumatarvikkeiden hankinta- ja hankeyhteistyön tehostamiseksi perustettavaan Naton työryhmään.**

  Suomi ja Ruotsi ovat ainoina Naton ulkopuolisina maina mukana yhteistyössä.

- **Marraskuussa 2017 Pohjolan puolustusministerit allekirjoittivat sopimuksen ilmavalvonnan tietojenvaihdosta nimeltään Noreca Mou (Nordic Cooperaton for Air Surveillance Information Exchange MoU)** (Hufvudstadsbladet 6.11.2017)
  - ✓ Yhteistyö tulee käsittämään sekä meri- että ilmatilan valvontaa.
  - ✓ **Norjan puolustusministeri Frank Bakke-Jensen** ilmoitti Naton olevan Norjan turvallisuuspolitiikan kulmakivi ja **oli iloinen siitä, että Suomi ja Ruotsi nyt lähestyvät Natoa.**
  - ✓ Suomen puolustusministeri **Jussi Niinistö** kertoi, että Pohjoismaat harjoittelevat jo yhdessä viikottain ja **ilmoitti Suomen suunnittelevan samankokoista suursotaharjoitusta kun Aurora 17** (ks. alla) aikaisintaan vuonna 2020.
  - ✓ Pohjoismaiden lisäksi myös muut Pohjoisen ryhmän (Northern Group) jäsenet; Baltian maat, Alankomaat, Iso-Britannia, Puola ja Saksa osallistuivat Helsingissä pidettyyn kokoukseen.
  - ✓ **Vaikka USA ei kuulu Pohjoiseen ryhmään, USA:n puolustusministeri James Mattis osallistui ryhmän puolustusministereiden työistuntoo**n. Istunnossa **keskusteltiin muun muassa Pohjois-Euroopan turvallisuuskysymyksistä ja transatlanttisesta puolustusyhteistyöstä.**

- **Marraskuussa 2017 USA:n puolustuministeri James Mattis tapasi presidentti Sauli Niinistön** (Hufvudstadsbladet 6.11.2017).
    - ✓ Tapamisen jälkeisessä lehdistötilaisuudessa **Mattis kehui sekä Suomen Pohjoismaista puolustusyhteistyötä että kahdenvälistä puolustusyhteistyötä USA:n ja Naton kanssa.** Tilaisuudessa **Mattis ei vastannut kysymyksiin.**
    - ✓ **Mattis kehui myös Suomen aloitetta kansainvälisen keskuksen avaamiseksi Helsingissä hybridiuhkan torjumiseksi** (ks. alla).
    - ✓ Lehdistötilaisuudessa **Mattis totesi voivansa vahvistaa, että USA:n ja Suomen väliset suhteet eivät ole koskaan olleet vahvemmat kuin nyt.**

SUOMEN SIIRTYMINEN PUOLUEETTOMUUDESTA NATON JA USA:N SEKÄ EU:N JOHTAMAN SUURVALTAPOLITIIKAN ALAISUUTEEN

- Suomella oli kylmän sodan aikana usein merkittävä rooli rauhan edistäjänä (Salt, ETYK). Suomea arvostettiin puolueettomana maana. Kansalaiset kannattivat, ja kannattavat edelleen puoluettomuutta. Nyt Suomen rooli on muuttunut täysin. Kun alkuvuodesta 2017 käytiin **historialliset neuvottelut ydinasekieltosopimuksesta, joka hyväksyttiin äänin 122 YK:ssa heinäkuussa 2017, Suomi jättäytyi pois neuvotteluprosessista**. Suomi oli siten silmiinpistävällä tavalla atomiase- ja Nato-jäsenmaiden joukossa, jotka myös jäivät neuvottelujen ulkopuolelle. Euroopan perinteisesti puolueettomina pidetyt maat; ; Irlanti, Itävalta, Ruotsi ja Sveitsi osallistuivat neuvotteluihin ja kuuluivat niiden 122 maan joukkoon YK:n 193 jäsenmaasta, jotka äänestivät sopimuksen puolesta YK:n yleiskokouksessa 7.7.2017. Allekirjoitusprosessi alkoi 20.9.2017. **USA on voimakkaasti ajanut sopimuksen vastustamista.** Myös Venäjä, Ranska ja Iso-Britannia vastustavat aktiivisesti sopimusta. Kiina on toistaiseksi (syyskuu 2017) pidättäytynyt kommentoimasta.

- **Ruotsi otti aktiivisesti osaa neuvotteluihin**. Ruotsin ulkoministeri **Margot Wallström** kirjoitti Aftonbladetissa (1.3.17) miten **Ruotsin hallitus aikoo tehdä työtä atomiaseettoman maailman eteen.** Hän vaatii mm. että USA ja Venäjä, joiden hallussa on 90 prosenttia maailman atomiaseista, vähentävät atomiasevalmiuttaan (off alert), että atomiaseilla varustetut risteilyohjukset kielletään, että ydinkoekieltosopimus astuu voimaan, ja että atomiasevaltiot antavat negatiivisia turvallisuustakeita olla käyttämättä atomiaseita ei-atomiasemaita vastaan.
  YK:n atomiasekieltoa koskevassa konferenssissa New Yorkissa 28.3.2017 Ruotsin aseistariisuntalähettiläs Eva Walder painotti, että Ruotsi on aina osallistunut monenkeskeisiin aseistariisuntaneuvotteluihin, ja että neuvottelut voivat tuoda uutta energiaa aseistariisuntatyöhön. Hän korosti myös atomiasetuotannosta ja niiden modernisoinnista aiheutuvaa valtavaa luonnonvarojen tuhlausta.

- **USA:n reaktio Ruotsin aktiivisuuteen on selvä osoitus USA:n suunnasta kohti lisääntyviä sotilaallisia jännitteitä maailmassa.** The Local kertoi 20.8.2017, että USA:n puolustusministeri James Mattis on lähettänyt Ruotsin puolustusministerille Peter Hultqvistille varoituksen negatiivisista vaikutuksista USA:n ja Ruotsin välisiin suhteisiin jos Ruotsi allekirjoittaa ydinasekieltosopimuksen.

- **Suomen järkyttävän matala profiili atomiasekiellon kohdalla johtuu ehkä pelosta joutua USA:n hampaisiin** mutta on käsittämätön tilanteessa, jossa USA/Naton ja Venäjän välinen raja kulkee Suomen itärajaa pitkin, ja ottaen huomioon, että Suomen vastainen raja on Venäjän pisin EU-raja, noin 1.200 km. **Pois jättäytyminen voidaan tulkita siten, että Suomi suunnittelee aktiivisesti Nato-jäsenyyden hakemista.**

- YK:ssa eri maiden edustajat ovat toistuvasti esittäneet **atomiasevarustelun rahojen siirtämistä** kestävän kehityksen toimintaohjelman **Agenda 2030 toteuttamiseen**. Asia, jota Suomi voisi ajaa näyttävästi Ruotsin kanssa, jos maat allekirjoittavat sopimuksen. Sotateollisuus ja sotakoneisto ovat maailman suurimpia saastuttaja (ks. alla).

- **Suomen asteittainen luopuminen puolueettomuudesta uhkaa edelleen maailmanrauhaa. Puolueettomia valtioita tarvitaan konfliktien välittäjinä.** USA – Pohjois-Korean konflikti osoittaa selkeästi tämän.
    - ✓ Eri medioissa kerrottiin syyskuun 2017 lopussa, että Sveitsi ja Ruotsi olivat tarjoutuneet välittäjiksi konfliktissa ja tosiasiallisesti USA:n ja Pohjois-Korean tapaaminen toteutui Montreuxissa Sveitsissä. Mediassa viitattiin myös siihen miten kourallinen sveitsiläisiä ja ruotsalaisia sotilashenkilöitä 1950-luvulta asti ovat teknisesti valvoneet tulitaukoa, joka lopetti Korean sodan. Tällaisia tehtäviä ei voi suorittaa Nato-jäsenenä.
    - ✓ Amerikkalaisen CNBC TV-kanavan haastattelussa 12.9.17 kenraali Wesley Clark, **, Naton liittoutuneiden joukkojen entinen ylin komentaja totesi: *”Unohtakaa USA:n johtajuus, vastaus Pohjois-Koreaan on salainen kolmas neuvottelija-osapuoli... Lähettäkää puolueettomat peliin... Mutta se on tehtävä yksityisesti, hiljaa, ilman fanfaareja... ja se edellyttää Natoon kuulumattomia välittäjiä kuten Ruotsi tai Suomi...”***

YHTEISKUNNAN PIILOMILITARISOINTI

EU ETENEE VAUHDIKKAASTI SUOMEN TUELLA KOHTI TURVALLISUUS- JA PUOLUSTUSUNIONIA

- 28.4.2015 EU komissio hyväksyi uuden **Euroopan turvallisuusagendan**, jossa esitetään strategia turvallisuusuhkien torjumiseksi EU:ssa vuosina 2015–2020. Komission lehdistötiedotteessa todetaan, että*: ”EU:lla ja sen jäsenvaltioilla on edessään merkittäviä turvallisuushaasteita.Terrorismi, järjestäytynyt rikollisuus ja verkkorikollisuus uhkaavat yhteiskuntaa yhä enenevässä määrin kaikkialla Euroopassa. Näiden uhkien luonne ja mittakaava ovat muuttuneet. Eurooppaan kohdistuu heijastusvaikutuksia poliittisesta epävakaudesta sen lähialueilla, mikä uhkaa EU:n turvallisuusetuja”.*

- 6.4.2016 EU komissio hyväksyi **hybridiuhkien vastaiset yhteiset puitteet**. Komission korkea edustaja Federica Mogherini totesi: *“Viime vuosina turvallisuusympäristö on muuttunut dramaattisesti. Olemme nähneet hybridiuhkien nousemista EU:n rajoilla. EU:ta on vahvasti pyydetty soveltamaan ja lisäämään kapasiteettejä turvallisuuden toimijana… Uusilla ehdotuksilla haluamme parantaa kykymme vastata hybridiluonteisiin uhkiin.* ***Tehostamme myös yhteistyötä ja koordinointia Naton kanssa.”***

- 8.7.2016 Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja, Euroopan komission puheenjohtaja ja Naton pääsihteeri allekirjoittivat Varsovassa yhteisen **EU-Nato julistuksen**. Se antaa uutta pontta ja sisältöä EU:n ja Naton yhteistyölle seuraavilla aloilla: hybridiuhkien torjunta, operatiivinen yhteistyö, mukaan lukien yhteistyö merellä ja marraskuussa 2016 annettujen neuvoston päätelmien mukaisesti myös yhteistyö laittoman muuttoliikkeen alueella, tieto-verkkoturvallisuus ja -puolustus, puolustusvoimavarat, puolustusalan teollisuus ja tutkimus, harjoitukset, kumppaneiden valmiuksia kehittävien toimien tukeminen Länsi-Balkanilla ja itäisessä ja eteläisessä naapurustossa sekä niiden selviytymiskyvyn vahvista-minen. Yhteisen julistuksen täytäntöönpano on EU:n ensisijainen poliittinen tavoite.

- 14.11.2016 EU neuvosto hyväksyi **EU:n uusi ulko- ja turvallisuuspoliittinen globaalistrategia.** Strategian fokus on unionin oman turvallisuuden puolustamisessa. Päämääränä tulee olla unionin *”strateginen autonomia”.* Strategian esipuheessa korkea edustaja Mogherini korostaa, että pehmeän voiman lisäksi EU:lla on oltava myös kovaa voimaa, eli on panostettava EU:n omaan puolustukseen. **Naton rooli Euroopan yhteisen puolustuksen järjestönä on kiistaton,** mutta tarpeen vaatiessa on unionilla oltava kykyä itsenäiseen toimintaan. Euroopan puolustuksen vahvistaminen on välttämätöntä myös transatlanttisen kumppanuuden kannalta.

- 30.11. 2016 Euroopan komissio esitti **Euroopan puolustustoimintasuunnitelman**, jossa komission varapuheenjohtaja **Jyrki Katainen** hahmotteli puolustusrahaston toimintaa näin: *”Jäsenvaltioiden ohjauksessa Euroopan puolustusrahasto kokoaa yhteen kansallisia ja EU:n resursseja. Se tehostaa puolustusmenojen käyttöä puolustusalan tutkimustyöhön ja nopeuttaa uusien puolustusvalmiuksien luomista Eurooppaan.”*

- 1.3.2017 Euroopan komissio esitti **Valkoisen kirjan Euroopan tulevaisuudesta**. Sen jälkeen komissio on julkaissut sarjan pohdinta-asiakirjoja, joissa käsitellään Euroopan unionin tulevaisuuden kannalta keskeisiä kysymyksiä.

- **Sarjan neljännessä asiakirjassa**, joka julkaistiin 7.6.2017, pohditaan nimenomaan Euroopan puolustuksen tulevaisuutta ja hahmotellaan tärkeimpiä suuntauksia ja haasteita, jotka vaikuttavat EU:n turvallisuuteen ja puolustukseen. Lopuksi esitetään kolme eri skenaariota siitä, miten voitaisiin edetä kohti turvallisuus- ja puolustusunionia. Skenaariot eivät ole toisiaan poissulkevia, mutta ne perustuvat eriasteisiin tavoitteisiin unionin turvallisuus- ja puolustusyhteistyön kehittämisessä.
  Asiakirjan ovat allekirjoittaneet EU-komission varapuheenjohtajat Federica Mogherini ja **Jyrki Katainen**. Asiakirjassa todetaan, että ***”ensimmäiset määrätietoiset askeleet kohti turvallisuus- ja puolustusunionia on jo otettu”.***

- Yllä olevien asiakirjojen pohjalta **toteutetaan parhaillaan konkreettisia toimenpiteitä**: yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan rakenteita uudistetaan, siviili- ja sotilaallisia voimavaroja ja välineitä kehitetään, Euroopan puolustusyhteistyötä syvennetään ja EU:n yhteistyötä kumppanimaiden sekä YK:n, Naton ja muiden kumppaniorganisaatioiden kanssa lisätään.

- 16.3.2017 EU-parlamentti painotti lehdistötiedotteessaan, että on välttämätöntä, että **EU-jäsenvaltioiden puolustusmenot nostetaan 2 %:iin BKT:stä**, mitä tarkoittaisi 100 ylimääräisen miljardin löytämistä puolustukseen seuraavan tulevan vuosikymmenen loppuun mennessä. **Korostettiin myös Nato-yhteistyön tärkeyttä**.

- 25.3.2017 juhlivat EU-päämiehet ja -naiset 60 vuotta täyttänyttä yhteistä eurooppalaista taivalta Roomassa. Rooman julistuksessa viitoitettiin tietä eteenpäin uudenlaiseen, paremmin kansalaisia puhuttelevaan ja kuuntelevaan Euroopan unioniin. **Rooman julistuksessa" EU julisti, Berliinin johdolla, vakaumuksensa ajaa offensiivista maailmanpolitiikkaa.** Tulevina vuosina unionin täytyy julistuksen mukaan pelata "avainroolia maailmassa" ja sen on "vahvistettava yhteistä turvallisuuspolitiikkaansa ja puolustustansa".
  Rooman julistuksessa **yhteistyö Naton kanssa myös vahvistettiin.**
- 7.6.2017 EU-komissio otti käyttöön **EU:n puolustusrahaston, 5,5 miljardia euroa vuodessa,** Euroopan puolustusvoimavarojen edistämiseen. Rahaston tavoitteena on koordinoida, täydentää ja tehostaa investointeja, joita jäsenvaltiot tekevät puolustusalan tutkimukseen, prototyyppien kehittämiseen sekä puolustustarvikkeiden ja -teknologian hankkimiseen.
- **EU:n puolustusmenot ovat kollektiivisesti maailman toiseksi suurimmat USA:n jälkeen**: vuonna 2016 Yhdysvallat käytti puolustukseen 546 miljardia euroa, kun 28 EU-maata käyttivät siihen 206 miljardia euroa, ja kolmantena oli Kiina 131 miljardin euron puolustusmenoillaan. (Ajankohtaista, Euroopan parlamentti, 11-7-2017)
- **13.11.2017 EU:n puolustus- ja ulkoministerit allekirjoittivat Brysselissä sopimuksen pysyvästä rakenteellisesta yhteistyöstä (PRY), jolla yritetään lisätä merkittävästi EU-maiden puolustusyhteistyötä.**
  - ✓ Sotilasliitto Natoon kuulumaton Suomi on hankkeen innokkaimpia puuhamiehiä. Suomi ilmoitti etukäteen, että se haluaa osallistua useisiin PRY:n hankkeisiin lujittaakseen kansallista puolustustaan: satelliittiyhteistyöhön, kyberpuolustukseen, meripuolustukseen ja hankkeeseen vähentää EU-maiden välisten sotilaskuljetusten logistisia ja juridisia pullonkauloja.
  - ✓ Yhteensä 28 jäsenmaasta 23 allekirjoitti sopimuksen heti. Muut voivat tulla mukaan myöhemmin. Ulkopuolelle jäivät Britannia, Tanska, Irlanti, Malta ja Portugali. Komission puheenjohtaja Jean-Claude Juncker luonnehti PRY:tä "Prinsessa Ruususeksi", sillä yhteistyö on kirjattu jo vuonna 2009 voimaan tulleeseen Lissabonin sopimukseen. Se vain on ollut nukuksissa, kuten EU:n puolustusyhteistyö muutenkin vuosikymmenien ajan ennen kuin asiaan alettiin panna kunnolla vauhtia noin vuosi sitten.
- Kun Suomessa aikoinaan pidettiin **kansanäänestys EU-jäsenyydestä**, mitään todellista keskustelua yhteisestä puolustuksesta ei käyty ja kun EU:hun kriittisesti suhtautuvat tahot yrittivät nostaa asian pöydälle, se vaiennettiin täydellisesti.

NAISTEN ASEPALVELUS JA KANSALAISPALVELUS

- Sanoilla **turvallisuus ja tasa-arvo** perustellaan naisten osallistumista Suomen puolustukseen. Se on strateginen osa yhteiskunnan militarisointia sillä naiset ovat perinteisesti tehneet työtä sotaa vastaan ja ovat muodostaneet ja muodostavat edelleen enemmistön useimmissa rauhanliikkeissä ympäri maailmaa.
  Turvallisuutta ja tasa-arvoa ei rakenneta asein.

NUKU RAUHASSA- SOV TRYGGT – SLEEP EASY – KOKONAISTURVALLISUUDEN SUOMI 100 – JUHLAHANKE

- ✓ Valtakunnallinen, **koko juhlavuoden 2017 kestävä Nuku rauhassa -hanke** tuo yhteen kaikki keskeiset kokonaisturvallisuuden toimijat: kansalaiset, järjestöt, viranomaiset ja yritykset (mm. Sisäministeriö, Puolustusministeriö, Opetushallitus, Turvallisuuskomitea, Huoltovarmuuskeskus, Puolustusvoimat, Rajavartiolaitos, Tulli, Poliisi, Pelastustoimi, Hätäkeskuslaitos, Suomen Punainen Risti).

- Nuku rauhassa -hanke koostuu eri puolilla Suomea toteutettavasta **10 kokonais-turvallisuustapahtumasta, viidestä asiantuntijaseminaarista sekä moniulotteisesta mediakampanjasta.** Hanke huipentuu Helsingin Kansalaistorilla järjestettävään päätapahtumaan elokuussa 2017.

- Hankkeen keulakuvaksi ja mainostempuksi on valittu **kuva vauvasta jolla on sotilaspuvunvihreä tutti suussa.**

- **Ruotsin Punainen Risti** kirjoittaa kotisivullaan, että *"**kun lapset kokevat lähellään sotaa uhkana ei ole ainoastaan se että heidät tapetaan.** Monella on psyykkisiä sairauksia johtuen asioista jotka he kokevat sodan aikana. Lapset kärsivät esimerkiksi pahoinvoinnista, alentuneesta ruokahalusta, nukkumisvaikeuksista ja vaikeuksista seurata koulutyötä… Tänä päivänä kymmeniä tuhansia lapsisotilaita osallistuu yli 30 eri konfliktiin. Nämä lapset voisivat käydä koulua sen sijaan, että kantavat sotilasunivormua ja tappavat muita ihmisiä. Jopa seitsemänvuotiaat lapset osallistuvat sotaan."*

- Vuonna 2014 **Unicef** kiinnitti huomiota siihen, että **lapset ovat sotien pääuhreja**. Heidät tapetaan, he vammautuvat ja kokevat käsittämätöntä kauhua. Unicefin lastensuojeluohjelman johtajan, Susan Bisellin mukaan, **noin 1 miljardi lasta elää konfliktimaissa ja -alueilla** missä he ovat jatkuvien, sekä laajojen ja systemaattisten kansainvälisten ihmisoikeussopimusten rikkomusten kohteena.

- Vauva, jolla on sotilaspuvunvihreä tutti suussa, **on irvikuva turvallisuudesta ja oikeudesta elää ilman aseita sekä ilman asevarustelun ja sodan aiheuttamaa ympäristön tuhoa.**

ITÄMEREN MILITARISOINTI – LÄNSIMAIDEN UHKAPELI

THE EUROPEAN CHESSBOARD: Here's A Map Of The Russia-Nato Confrontation - Business Insider, Sep. 29, 2014

LÄNSIMAAT ITÄMERELLÄ

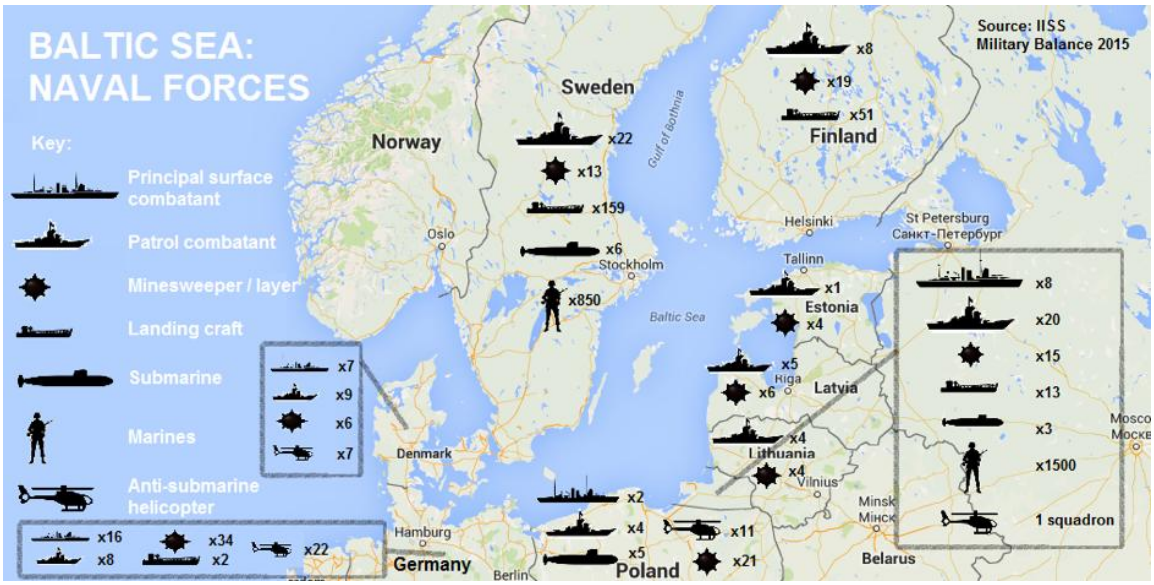

- **Ruotsin laivaston päätukikohta sijaitsee Karlskronassa eteläisellä Itämerellä.**
- **Suomen merivoimien tukikohdat sijaitsevat Turussa, Kirkkonummella, Raaseporissa ja Helsingissä.**
- Toukokuussa 2015 ilmoitettiin, että Suomen ja Ruotsin merialueiden turvaamisen tarvetta ajatellen maiden yhteistyötä syvennetään perustamalla yhteinen merellinen taisteluryhmä **SFNTG (Swedish-Finnish Naval Task Group).** Sen avulla yhdistetään maiden suorituskykyjä yhteensopiviksi. Tavoitteena on, että merellisen taisteluryhmän täysi operaatiokyky saavutetaan vuoteen 2023 mennessä.

- Maaliskuussa 2016 Islannin, Norjan**, Ruotsin, Suomen ja Tanskan puolustusministerit ilmoittivat aikovansa syventää puolustusyhteistyötä** viitaten Venäjän ennakoimattomaan toimintaan Itämeren alueella, johon tulee suhtautua kriittisesti. Pohjoismaista puolustusyhteistyötä syvennetään erilaisilla uusilla toimilla. Muun muassa ilmavalvontayhteistyötä tiivistetään, otetaan käyttöön Pohjoismaiden väliset turvatut tietoliikenneyhteydet ja toteutetaan yhteisiä harjoituksia alueella. Puolustusministerit päättivät yksimielisesti seurata Tanskan ehdotusta maiden ilmatilan sekä maa- ja merialueiden avaamisesta muiden Pohjoismaiden puolustusvoimien käyttöön rauhan aikana.

- Itämerellä toimii lisäksi **Nato-jäsenmaiden; Viron, Latvian, Liettuan, Puolan, Saksan ja Tanskan sotalaivoja sekä Itämeren ulkopuolisten Nato-maiden aluksia** (ks. alla sotaharjoitukset Itämeren alueella).

- **Nato Review Magazine, 2016 otsikolla Pohjoismaat-Baltia –alueen turvaaminen (Securing the Nordic-Baltic region):**

  - ✓ *”Natolla on vahva rooli tiiviimpien turvallisuussiteiden koordinoimisessa alueen valtioiden välillä.* ***Suomi ja Ruotsi eivät ole sotilasliiton jäseniä ja näin ollen Naton kollektiivinen puolustusklausuuli ei kata niitä. Mutta, liittolaiset tekevät tiivistä yhteistyötä molempien maiden kanssa – kaksi Naton aktiivisimpien kumppaneiden – turvallisuuden saavuttamiseksi Itämeren alueella, informaatiovaihdon laajentamiseksi, mukaan lukien hybridisota, koulutuksen ja harjoitusten koordinoimiseksi, ja paremman yhteisen tilannetajunnan kehittämiseksi.*** *Näkymät ovat positiivisia mitä tulee parannettuun Nato-Pohjoismaat-Baltia puolustusyhteistyöhön vaikka vielä on voitettava joitakin tärkeitä haasteita...*

  - ✓ *Merkittävien Naton johtamien harjoitusten, jotka käsittävät Itämeren liittolaisten maa-, meri- ja ilmavoimat, tulee lisätä...*

  - ✓ ***Koska Suomi ja Ruotsi ovat avainasemassa näissä kehitteillä olevissa Pohjoismaiden ja Baltian infrastruktuuriverkostoinneissa,*** *Naton tulee turvata, että molemmille kumppanuusmaille annetaan mahdollisuus vahvasti integroitua merkityksellisiin valmiussuunnittelurakenteisiin…”*

- **Saksa ottaa aktiivisen roolin Itämerellä - MarineForum-lehdessä *(5- 2017 ja 6-2017, Randmeerkriegsführung. Wiederaufbau einer Fähigkeit)* merivoimakommennon osastojohtaja Peter Korte kirjoitti artikkelin, jossa hän totesi, että on mahdollista että Itämeren itäalue voisi tulla intressikonfliktien ja provokaatioiden kohteeksi.**

  - ✓ Hän toteaa, että uskottava pelottelu edellyttää valmistautumista sekä ”*säännöllisten ja pysyvien operatiivisten joukkojen läsnäolon”* alueella. Berliinin viiden uuden korvetin (K130) sijoittaminen Itämereen tehdään nimenomaan läsnäolon kohottamiseksi kotoisilla vesillä. Näiden korvettien asejärjestelmien tehokas tarkkuus on merkittävä sekä merellä että maalla.

- ✓ Peter Korte korostaa myös sekä **kansallisten ja monikansallisten harjoitusten tärkeyttä ja ehdotta myös lukuisia asevarustelutoimenpiteitä** kuten uuden aseteknologian kehittäminen ja integroiminen asejärjestelmiin, miehittämättömien järjestelmien kehittäminen ja käyttäminen sekä merellä että meren alla sekä kapasiteetin luominen merenalaisten kohteiden löytämiseksi ja taistelemiseksi niitä vastaan ja kapasiteetin edelleen kehittäminen.

VENÄJÄN TILANNE ITÄMERELLÄ

- Venäjä on lisännyt iskuvoimaansa selvimmin **Pietarin alueella ja nimenomaan Baltian maiden rajalla.**

Venäjän Iskander-ohjuksia Kaliningradissa
'The North - A Zone of Peace' conference, Stockholm 3.2.2017, Dave Webb: US/Nato Encirclement of Russia - a Threat to Peace

- **Venäjän kohdalla Itämeren alueen militarisoiduin tienoo on Venäjään kuuluva Kaliningradin alue**. Se on Venäjän Itämeren laivaston päätukikohta, ja sieltä Venäjä laskee sotatilanteessa pystyvänsä häiritsemään Naton lisäjoukkojen tuomista Baltiaan. Sieltä voitaisiin myös vakavasti häiritä Suomen huoltoyhteyksiä kriisin aikana.

- Venäjä on lisännyt **iskuvoimaansa selvimmin Pietarin alueella ja nimenomaan Baltian maiden rajalla.**

- **Venäjän tärkeimpiä sotilaallisia painopistealueita on Murmanskin ja Pohjoisen jäämeren alue.** Murmanskissa on Pohjoisen laivaston päätukikohta. Siellä on mm. yli 30 sukellusvenettä joista kymmenen strategisia ohjussukellusveneitä, Venäjän ainoa lentotukialus ja runsaasti muita sotalaivoja. Strategisissa ohjussukellusveneissä on aseina mannertenväliset ydinkärkiohjukset. Sukellusveneissä on myös risteilyohjuksia.

- **Sosnovy Bor, atomivoimaloiden ja eri atomiteollissuulaitosten alue** Suomenlahden rannikolla, vain noin 90 km päässä Kotkasta, **on statukseltaan sotilasalue.**
- Viime vuosina Venäjä on lisännyt joukkojensa määrää Itämeren alueella ja parantanut niiden varustelua. **Venäjän – kuten myös lännen - keinovalikoimaan on kuulunut myös vaarallista provosointi ja välillä kovaksi yltynyt sanasota.**
- **Venäjä menetti Berliinin muurin kaatumisen jälkeen suurimman osan Itämeren rannikostaan**. Kaikki Itämeren itärannikon valtiot ovatnyt Naton jäseniä. Venäjän meriyhteydet ovat ainoastaan Pietarin ja Kaliningradin varassa. Tanskan salmi on tärkeä sekä Venäjän sotalaivaliikenteelle että kauppaliikenteelle. Tanskan salmella Nato kontrolloi Itämeren liikennettä Atlantille ja sotilasliitolla on mahdollisuus sulkea Venäjän laivojen kulkemista jos niin haluaa.
- Lokakuussa 2016 Moskova kertoi sijoittavansa **ydinasekelpoisia ohjuksia Kaliningradiin.**
- 19.6.2017 **venäläinen hävittäjä ja yhdysvaltalainen tiedustelukone** kävivät Itämeren ilmatilassa poikkeuksellisen lähellä toisiaan. Samana päivänä **venäläinen hävittäjä lensi aivan ruotsalaisen tiedustelukoneen vierestä.**
- 21.6.2017 sotilasliitto **Naton hävittäjä** kävi tarkastuskäynnillä lähellä Venäjän puolustusministeriä Sergei Šoigua Kalinigradiin kuljettanutta konetta.
- CNN:n mukaan **yhdysvaltalaisilla ja venäläisillä sotilaskoneilla ja -aluksilla on ollut kesäkuussa 2017 jo yli 30 ”välikohtausta” Itämerellä.**
- Kesäkuussa 2017 **Naton asettamat kansainväliset pataljoonat Viroon, Latviaan, Liettuaan ja Puolaan** saavuttivat valmiutensa.
- **Venäjä puolestaan kertoo, että Läntiseen sotilaspiiriin on tulossa 20 yhtymää ja joukko-osastoa** vielä tänä vuonna 2017. Venäjän armeijan tv-kanavan mukaan näitä uusia joukkoja varten rakennetaan 40 tukikohtaa
- Itämeren militarisoinnista **Venäjän Nato-suurlähettiläs Alexander Grushkoa** siteerattiin saksalaisessa Die Welt lehdessä, 7.6.17: *”Nato on kehittämässä uutta sotilaallista turvallisuusympäristöä, jota emme voi ignoroida, johon meidän on vastattava omilla sotilaallisilla välineillä.”*

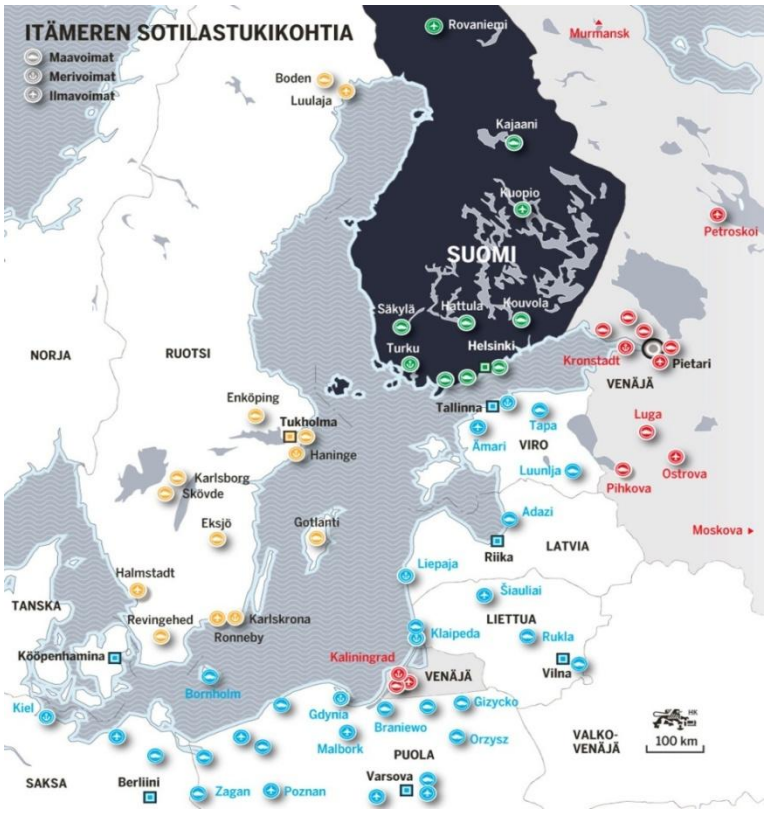

Suomen Kuvalehti
10.8.2017
Itämeren Sotilastukikohtia

" Itämeren maihin on sijoitettu viime vuosina tuhansia uusia sotilaita ja raskasta kalustoa."

MONIKANSALLISET/KANSAINVÄLISET SOTAHARJOITUKSET

SUOMEN PUOLUSTUVOIMIEN VUODEN 2017 KANSAINVÄLISEN KOULUTUS- JA HARJOITUSTOIMINNAN SUUNNITELMA

Vuonna 2017 suunnitelma sisältää 84 kansainvälistä koulutustapahtumaa ja harjoitusta Suomessa ja ulkomailla.
Puolustusministeriön ilmoittamasta luvusta (84) ja sen alla olevalta puolustusministeriön julkaisemalta listalta löytyy 49 tapahtumaa. Mitkä ovat loput 35 tapahtumaa ja missä ne pidetään?:

- Suomi, 17 tapahtumaa
- Saksa, 4 tapahtumaa
- Pohjoismaat, 3 tapahtumaa
- Itämeri, 3 tapahtumaa
- Ruotsi, 2 tapahtumaa
- Suomi/Ruotsi/Norja, 2 tapahtumaa
- Viro/Suomi, 2 tapahtumaa
- Baltia, 2 tapahtumaa
- Eurooppa, 2 tapahtumaa
- Baltia/Suomi/Ruotsi, 1 tapahtuma
- Baltia/Itämeri, 1 tapahtuma
- Viro, 1 tapahtuma
- Puola, 1 tapahtuma
- *Tšekki,* 1 tapahtuma
- Islanti, 1 tapahtuma
- Belgia, 1 tapahtuma
- Alankomaat, 1 tapahtuma
- Albania, 1 tapahtuma
- USA, 1 tapahtuma
- paikka avoin, 2 tapahtumaa

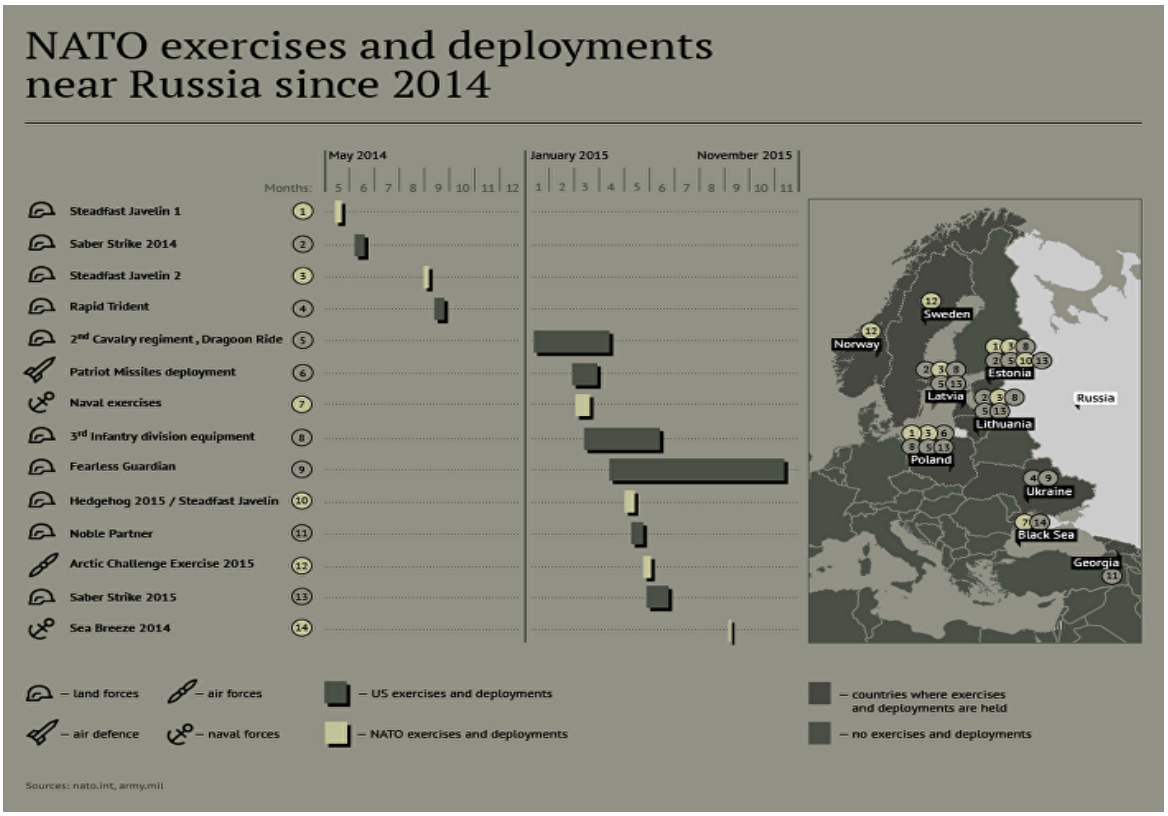

Sputnik International – 7.6.2016

MERKITTÄVIMPIÄ NATON, U.S.ARMY EUROPEN JA NATOA KOSKETTAVIA MONIKANSALLISIA SOTAHARJOITUKSIA ITÄMEREN ALUEELLA 2014 – 2017

Pysyvien joukkojen ohella myös **sotaharjoitusten määrä Itämeren alueella on voimakkaasti kasvanut.** Monta kertaa vuodessa järjestetään tuhansia tai jopa kymmeniä tuhansia osallistujiaa käsittäviä harjoituksia sekä länsimaiden että Venäjän toimesta.

Harjoitusten sisällöt ovat myös muuttuneet. Eri maiden joukot harjoittelivat aikaisemmin pääasiallisesti kriisinhallintaan liittyviä tehtäviä. Nykyään simuloidaan myös raskaasti aseistettujen ja hyvin varusteltujen sotajoukkojen yhteenottoja.

- **BALTOPS (Baltic Operations) on vuodesta 1971 alkaen jokavuotisia monikansallisia merisotaharjoituksia kesäkuussa Itämeren ja sen ympäröivillä alueilla (mm. Itämeri, Ruotsi, Saksa, Puola). Suomi on ollut mukana vuodesta 1993.** Harjoituksia johtaa sotilasliitto Naton merellinen osasto eli Naval Striking and Support Force Nato.
  - ✓ **BALTOPS 2014:** 13 maata
  - ✓ **BALTOPS 2015**: 17 maata
  - ✓ **BALTOPS 2016:** 17 maata
  - ✓ **BALTOPS 2017:** 14 maata

- **Spring Storm/Kevadtorm harjoituksia on pidetty Virossa toukokuussa vuodesta 2003 lähtien. Suomi on osallistunut vuodesta 2016 lähtien.**
  - ✓ **Spring Storm14/Steadfast Javelin I**, 6.000 henkilöä, 9 maata
  - ✓ **Spring Storm 15/Steadfast Javelin III/Hedgehog/Siili,** 13.000 henkilöä, 12 maata
  - ✓ **Spring Storm 16:** 6.000 henkilöä, 8 maata
  - ✓ **Spring Storm 17:** 9.000 henkilöä, 15 maata

- **Saber Strike harjoituksia on pidetty Latviassa, Liettuassa, Virossa ja Puolassa kesäkuussa vuodesta 2010 lähtien. Suomi on osallistunut vuodesta 2013 lähtien.**
  - ✓ **Saber Strike 2014**: 4.500 henkilöä, 10 maata
  - ✓ **Saber Strike 2015**: 6.000 henkilöä, 13 maata
  - ✓ **Saber Strike 2016:** 10.000 henkilöä, 12 maata
  - ✓ **Saber Strike 2017**: 11.500 henkilöä, 18 maata

- **Iron Sword harjoituksia on pidetty Liettuassa marraskuussa vuodesta 2014 lähtien**
  - ✓ **Iiron Sword 2014:** 2.500 henkilöä, 10 maata
  - ✓ **Iron Sword 2015:** 2.000 henkilöä, 10 maata
  - ✓ **Iron Sword 2016:** 4.000 henkilöä, 11 maata

- **Steadfast Javelin II, syyskuu 2014**: alue Puola, Saksa ja Baltian maat, 2.000 henkilöä, 10 maata

- **Atlantic Resolve** monikansallisia vuosittaisia harjoituksia vuodesta 2014 Baltian maissa, Puolassa, Romaniassa, Bulgariassa

- **Anakonda -harjoitukset Puolassa**
  - ✓ **2014 syys/lokakuu:** 12,500 henkilöä, 10 maata
  - ✓ **2016 kesäkuu:** suurin kylmän sodan jälkeinen sotaharjoitus Itä-Euroopassa, 31.000 henkilöä, 24 maata

- **Black Eagle, marraskuu 2014:** alueella Puola, 1.300 henkilöä, Puola/Iso-Britannia + Nato

- **Noble Jump 2015 kesäkuu:** alue Puola, 2.100 henkilöä, 9 maata

- **Dragon, lokakuu 2015:** alueella Puola, 7.000 henkilöä, Puola, Saksa, Iso-Britannia, USA (Dragon-harjoituksia tulossa lokakuussa 2017)

- **Naton Nopean toiminnan joukot (Allied Rapid Reaction Corps = ARRC), marraskuu 2015**, harjoittelivat ensimmäisen kerran Baltian maissa.
  ARRC harjoituksia on pidetty vuosittain vuodesta 1992 alkaen eri Nato-alueilla.

- **Arrow 16 toukokuu 2016 Suomessa**
  - ✓ Panssariprikaatin johtama harjoitus järjestettiin Pohjankankaalla Niinisalossa. Kyse oli Maavoimien perinteisestä harjoituksesta, johon oli avattu osallistumismahdollisuus kansainvälisten kumppaneiden harjoitusosastoille.
  - ✓ Harjoitukseen **osallistui osasto USA:n Euroopan-maavoimajoukoista.** Amerikkalaissotilaita Niinisalossa on noin 140. Stryker-taisteluajoneuvoja paikalla on 17. Osallistujia yhteensä oli lähes 2 500.

- **Arrow 17 toukokuu 2017 Suomessa**
    - ✓ Yksi Maavoimien vuoden isoimmista harjoituksista Niinisalossa.
    - ✓ **Mukana myös USA:n Euroopan maavoimajoukkojen komppania**, jonka vahvuus oli noin 125 sotilasta. Kuten 2016 vuoden Arrow-harjoituksessa, nytkin amerikkalaiset käyttivät Stryker-miehistönkuljetusajoneuvoja pääkalustonaan.
    - ✓ **Norjan maavoimista harjoitukseen osallistui** Pohjoisen prikaatin mekanisoitu joukkue noin 50 sotilaan voimin. Norjalaisten pääkalustona oli CV90-rynnäkköpanssarivaunuja.
    - ✓ Harjoituksen osana järjestettävään **panssaritaktiseen opetustilaisuuteen osallistui ruotsalaisia, tanskalaisia ja virolaisia.**
    - ✓ Kokonaisvahvuus oli noin 2.500 henkilöä.

- **Northern Coasts (NOCO) 2017, 8.-21.9.17**. NOCO on vuosittainen Saksan vuodesta 2007 johtama monikansallinen harjoitus Itämerellä. Vuonna 2017 se pidetään etelä- ja keski-itämerellä sekä Ruotsin rannikolla.
    - ✓ Harjoitukseen osallistuvat Ruotsi, Suomi, Viro, Latvia, Liettua, Puola, Norja, Tanska, Belgia, Alankomaat, Kanada, Saksa sekä Nato.

- **Aurora 17, 11.-29.9.17** – Ruotsissa ja Itämerellä. Isäntämaa Ruotsi. Vuoden 2017 läntisen Euroopan merkittävin sotaharjoitus sotilaallisesti, mutta ennen kaikkea poliittisesti. Ruotsin ylivoimaisesti suurin sitten vuoden 1993.
    - ✓ Aurora 17 -sotaharjoitukseen osallistuvat isäntämaa Ruotsin lisäksi Tanska, Viro, Suomi, Ranska, Liettua, Norja ja Yhdysvallat.
    - ✓ Ruotsista harjoituksiin osallistuu 19-20.000 sotilasta ja sotilashenkilöä sekä kaikki Ruotsin puolustushaarat.
    - ✓ Harjoitustoiminta tapahtuu Itämeren lisäksi pääosin Tukholman, Mälarinlaakson ja Göteborgin alueella sekä Gotlannissa.
    - ✓ Suomessa julkaistiin aika vähän tietoa harjoituksesta, mutta ainakin Porin prikaatin joukkoja osallistuu Aurora 17 -sotaharjoitukseen.

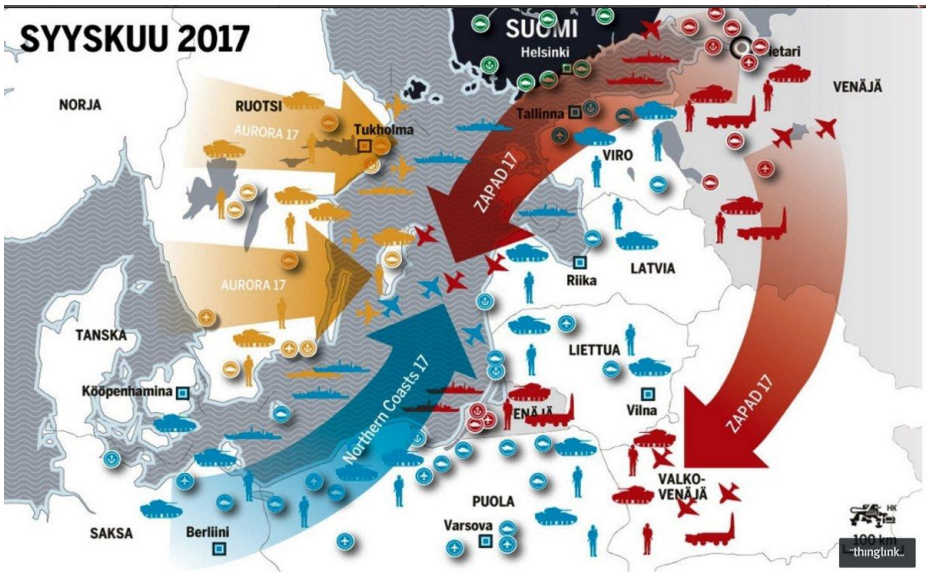

Suomen Kuvalehti

LÄNSIMAIDEN JA VENÄJÄN PÄÄLLEKKÄISET SOTAHARJOITUKSET

- **Venäjän ja Valko-Venäjän pitämät Zapad-2017-sotaharjoitukset 14.-20.9.2017** (ks. alla)**, Aurora 17 -sotaharjoitus sekä Northern Coasts olivat niin ajallisesti kuin myös maantiellisesti Itämeren osalta päällekkäisiä.**

- On merkille pantavaa, että **samalla kun järjestetään Itämeren kolme suurluokan sotilasharjoitusta Itämerellä Tukholman rauhanyhdistyksen (Stockholms Fredsförening) samanaikaisesti järjestämä noin 30 hengen ruotsalais-venäläinen rauhanharjoitus saa aikaan alla olevia kommentteja.** Uusi Suomi 28.6.17:

  - ✓ ***"Entinen Suomen Venäjän-suurlähettiläs Himanen*** *sanoi Hufvudstadsbladetin haastattelussa näkevänsä tapahtuman venäläisenä operaationa ja* ***yrityksenä vaikuttaa yleiseen mielipiteeseen…***

  - ✓ ***Turvallisuuspolitiikan asiantuntija Stefan Forss*** *puolestaan puhui Twitterissä* ***'rauhankiihkoilijoista'*** *ja piti Suomessa järjestettävää harjoitusta* ***'hävyttömänä'****…*

  - ✓ ***Vanhempi tutkija Jussi Lassila ulkopoliittisesta instituutista*** *puolestaan arvioi HS:lle yleisesti ottamatta kantaa Ahvenanmaan leiriin, että tällaisissa tilaisuuksissa* ***on olemassa vaara Venäjän harjoittamalle 'informaatiovedätykselle...'****"*

- **Tällaisten uhkakuvien maalaaminen on saanut kritiikkiä arvovaltaiselta tasolta. Helsingin Sanomissa julkaistussa artikkelissä 10.9.2017 otsikolla *"Länsi on ladannut Zapad-möröllä Putinille aseet käteen – Lapsetkin jo tietävät, mistä puhutaan",*** strategian ja turvallisuuspolitiikan dosentti Jyri Raitasalo Maanpuolustuskorkeakoulusta arvostelee läntistä suhtautumista Zapad-harjoitukseen. Raitasalo peräänkuuluttaa kriittisempää ja analyyttisempää lähestymistapaa. Hän totesi artikkelissa mm.:

  - ✓ *"Zapadista on tullut iskusana, jolla kuvataan laajemmin Venäjän yllättävää ja usein hyökkäyksellistä ja aggressiivista toimintatapaa. Zapadista on tullut ikään kuin symboli sille, mitä Venäjän pahat aikeet voivat sotilaallisesti tarkoittaa...Kun sanotaan nykyään Zapad, niin kymmenvuotiaat lapsetkin tietävät, mistä puhutaan. Kaikki pelkäävät sitä Zapadia, ovat pelänneet viimeiset puoli vuotta, jos nyt vähän kärjistän... Aika usein tuntuu siltä, että analyysi on avain- ja iskusanoihin perustuva, eikä se ole kovin syvällistä. Tietysti sen, mikä päätyy poliittiseen ja julkiseen keskusteluun pitääkin olla helposti ja nopeasti kulutettavaa, mutta siinä hävitään paljon. Minusta Zapadista on tullut hyvä esimerkki..."*

- **Iltalehdessä ja radiouutisissa 7.11.2017 mainittiin**, että Venäjän Zapad-harjoitus oli päättynyt ja viitattiin viroilaiseen Postimees-lehteen, jonka mukaan **Zapad keskittyi pohjoiseen ja että jo sen alkuvaiheesa harjoiteltiin ydinsotaa.**
  Sen sijaan **Iltalehti, kuten ei merkittävästi mikään muukaan suomalainen media, kertonut että Natokin järjestää ydinaseharjoituksia Euroopassa.** Wall Street Journalin mukaan **Steadfast Noon harjoitukset** jotka käynnistettiin 16.10.2017 **ovat Naton vuotuisia ydinaseharjoituksia** Saksassa ja Belgiassa.

MERKITTÄVIÄ HARJOITUKSIA SUOMEN LÄHEISILLÄ POHJOIS-EUROOPAN ALUEILLA

- **Cold Response harjoituksia on pidetty Pohjois-Norjassa lähes vuosittain vuodesta 2006. Suomi on osallistunut 4 kertaa.**

Operation Cold Response 2016

- **Arctic Challenge Exercise (ACE) ovat Suomen, Norjan ja Ruotsin ilmavoimien yhdessä vuodesta 2013 alkaen joka toinen vuosi järjestämät monikansalliset ACE-lentotoimintaharjoitukset.**
  Harjoitukset ovat osa maiden vuonna 2009 sopimasta puolustusyhteistyöstä - the Nordic Defence Cooperation (NORDEFCO).

  - ✓ **Arctic Challenge syyskuu 2013:** 90 ilma-alusta 5 maan asevoimista, 2.000 henkilöä
  - ✓ **Arctic Challange touko/kesäkuu 2015:** 100-ilma-alusta 9 maan asevoimista, 4.000 henkilöä
  - ✓ **Arctic Challenge touko/kesäkuu 2017:** 100 ilma-alusta 11 maan asevoimista, 3.500 henkilöä. Johtovastuussa Suomen ilmavoimat, joka suunnitteli ja johti harjoituksen toimeenpanon.

***Arctic Challenge 2017* – ACE 17**

Pääasiallinen lentotoiminta-alue Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa. Harjoitukseen liittyviä lentoja lennetään myös Perämerellä Kokkolasta Oulun edustalle ulottuvalla merialueella sekä Ouluun, Rovaniemeen, Ivaloon ja Kuusamoon rajautuvalla alueella. *- Suomen ilmavoimat 1.2.2017*

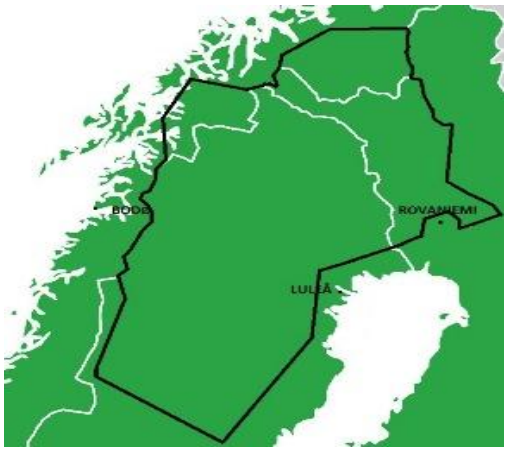

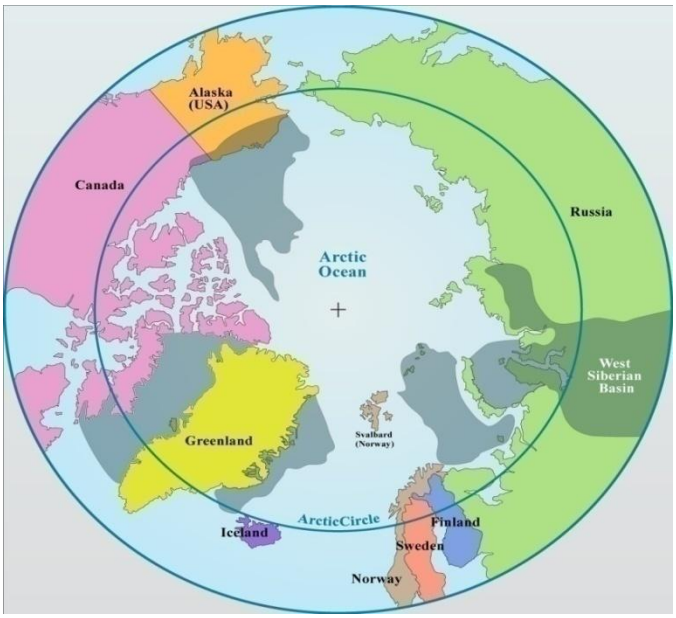

- **Joint Viking ovat Nato-maa Norjan vuodesta 2013 vuosittain pitämiä sotaharjoituksia Pohjois-Norjassa (Jäämerellä ja Venäjän rajan lähellä).**
  - ✓ **Joint Viking maaliskuu 2015:** 5.000 sotilasta
  - ✓ **Joint Viking maaliskuu 2017 :** 8.000 sotilasta (700 sotilasta USA:sta ja Iso-Britanniasta)

- **Trident Juncture.** Ensimmäinen Trident Juncture 2015 harjoitus Italiassa, Espanjassa ja Portugalissa oli Naton suurimpia kylmän sodan jälkeisiä sotaharjoituksia (30.000 sotilasta ja muuta henkilöstöä, yli 30 maasta**).**
  Seuraava Trident Juncture pidetään Keski-Norjassa loka/marraskuussa vuonna 2018 samankokoisena kun 2015.

- **Joint Warrior,** alueella Iso-Britannia/Skotlanti/Atlantti - 2014 lokakuu, 13 maata - 2015 huhtikuu, 14 maata - 2016 huhtikuu ja lokakuu, 14 maata, myös Suomi – 2017 lokakuu, 14 maata.

MERKITTÄVIMPIÄ NATON, U.S.ARMY EUROPEN JA NATOA KOSKETTAVIA MONIKANSALLISIA SOTAHARJOITUKSIA KESKI-EUROOPPASSA JA LÄHIALUEILLA 2014 – 2017

Vuodesta 2015 Nato on merkittävästi lisännyt sotaharjoituksien määrää ja intensiteettiä ympäri Eurooppaa. Suurimmat ja aktiivisimmat harjoitukset on pidetty Venäjän rajamailla.

Nato fact sheet, October 2015: ***"Yhteensä noin 280 Naton ja sen liittolaisten harjoituksia on suunniteltu tälle vuodelle (2015)****. Suurin – Trident Juncture 2015 pidetään lokakuussa ja marraskuussa Italiassa, Espanjassa ja Portugalissa. Se käsittää ilma-, maa-, merivoima sekä erikoisjoukkoja (Special Forces). Noin 36.000 sotilasta yli 30 maasta osallistuu.* ***Yli 100 harjoitusta on pidetty vuonna 2015 liiton itäisillä alueilla…"***

- **Saber Junction** monikansallisia vuosittaisia harjoituksia, on pidetty Saksassa sekä eräissä Itä-Euroopan maissa noin 20 vuotta

- **Combined Resolve** monikansallisia vuosittaisia harjoituksia, on pidetty vuodesta 2012 Saksassa

- **Noble Partner** monikansallisia vuosittaisia harjoituksia, on pidetty vuodesta 2013 Georgiassa

- **Saber Guardian** monikansallisia vuosittaisia harjoituksia vuodesta 2013 Bulgariassa Mustallamerellä.
  Vuoden 2017 harjoitus oli USA:n Eurooppa-armeijan vuoden suurin. 25.000 sotilashenkilöstöä yli 20 maasta.

- **Swift Response** pidetään Saber Guardianin harjoitusten yhteydessä. Vuonna 2017 se pidettiin Bulgariassa, Romaniassa ja Unkarissa

- **Noble Justification/Noble Ledger,** pidettiin vuonna 2014 Välimerellä ja Atlantilla

- **Thracian Star** monikansallisia harjoituksia on pidetty vuosittain vuodesta 2005 alkaen Bulgariassa.

- **Danube Express 2014, Romania,** mukana USA, Iso-Britannia

- **Wind Spring 2015, Romania,** mukana USA, Iso-Britannia, Moldova

- **Sea Breeze** harjoituksia on pidetty vuosittain Mustanmeren alueella vuodesta 1997 alkaen. Heinäkuussa 2017 niihin osallistui ilma-, maa- ja merijoukkoja 17 maasta

- **Noble Jump** ovat Nato-harjoituksia. Ensimmäinen pidettiin kesällä 2015 Puolassa. Noble Jump II pidettiin kesällä 2017 Bulgariassa ja Romaniassa.

- **Steadfast Noon harjoitukset ovat Naton vuotuisia salaisiksi luokiteltuja atomiaseharjoituksia, jotka pidetään Naton eri tukikohdissa.** Nato-lähteet suostuvat kertomaan vain, että harjoituksiin osallistuu lentokoneita puolustusliiton eri jäsenvaltioista. Kleine Brogel Belgiassa ja Büchel Saksassa tunnetaan USA:n Euroopassa olevina atomiaseiden säilytyspaikkoina.
  Euroopassa on arviolta yhteensä noin 150 amerikkalaista atomipommia. Pommeja voidaan pudottaa hävittäjistä tai pommikoneista.
  Vuoden 2017 lokakuussa pidettyyn harjoitukseen osallistui paitsi Belgian ja Saksan myös Tsekin ja Puolan sekä todennäköisesti myös USA:n sotilaskoneita.

- **Formidable Shield harjoituksessa** 24.9.- 18.10.2017 **Skotlannissa Naton liittolaiset harjoittelivat USA:n johdossa ensimmäistä kertaa puolustautumista ennalta arvaamattomia ballistisia ohjuksia vastaan.**
  Iso-Britannia, USA, Kanada, Ranska, Saksa, Italia, Alankomaat ja Espanja osallistuivat harjoitukseen, joka Nordic Business Insiderin mukaan oli massiivinen. 14 sotalaivaa, 10 sotilaskonetta ja noin 3.300 henkilöä osallistuivat siihen.

VENÄJÄN MERKITTÄVIMMÄT SOTAHARJOITUKSET ITÄMEREN ALUEELLA SEKÄ VENÄJÄN LÄNTISELLÄ ALUEELLA JÄÄMERELTÄ MUSTALLEMERELLE

Venäjä järjestää vuosittain suuria sotaharjoituksia laajan valtion eri alueilla. Joka neljäs vuosi järjestetään harjoituksia maan länsiosissa. Vuodesta 2009 Venäjä ja Valkovenäjä ovat pitäneet yhteisiä Zapad-harjoituksia Itämerellä.

Venäjän ja Valko-Venäjän Zapad-harjoitukset pidetään läntisen sotilaspiirin alueella, mukaan lukien Kaliningradissa, Itämeren merialueilla ja Valko-Venäjällä. **Zapad tarkoittaa länttä** ja nimike on perinne kylmän sodan ajalta.
On osoittautunut, että Venäjän antamat ennakkotiedot harjoituksista eivät aina pidä paikkaansa. Harjoituksiin osallistuneiden määrät ovat todellisuudessa osoittautuneet ilmoitettua suurimmiksi ja harjoiteltavien tilanteiden osalta Venäjän ennakkoilmoitukset eivät ole vastanneet todellisuutta.

Venäjä on myös tehnyt useita laajamittaisia "pikaharjoituksia" Naton itärajalla lyhyellä varoituksella tai varoittamatta. Länsimaiden puolelta on kritisoitu Venäjän läpinäkyvyyden puutetta harjoitusten suhteen.

- **Zapad 2009**. Harjoituksen piti olla puolustuksellinen. Todellisuudessa Venäjä harjoitteli ydinasehyökkäystä Puolaa vastaan.

- **Zapad 2013**. Venäjä ilmoitti harjoituksen osallistujamääräksi ennakkoon noin 13 000 sotilasta. Todellisuudessa noin 90.000 henkilöä osallistui harjoitukseen. Ennakkoilmoituksen mukaan harjoituksessa vastassa olivat Baltian suunnasta hyökkäävät "terroristit". Harjoitus sisälsi kuitenkin perinteistä sotatoimintaa teknologisesti kehittynyttä vihollista vastaan.

- **2014 maaliskuu** - Venäjän laivaston sotaharjoitukset Kaliningradin alueella. Itämeren rannikolla pidettävään harjoitukseen osallistui yli 3.500 henkilöä. Harjoitus liittyi Venäjän läntisen ja keskisen sotilaspiirin taisteluvalmiuden yllätystarkastukseen. Venäjä ei kommentoinut harjoituksen syytä sen kummemmin.

- **2017 heinäkuu. Venäjä ja Kiina** toteuttivat yhteisen sotaharjoituksen Itämerellä. Harjoitukseen osallistui Venäjän laivaston aluksia ja lentokoneita sekä Kiinan laivaston aluksia. Laivastot harjoittelivat muun muassa yhteistoimintaa merillä.

- **Zapad 2017**. Lännessä epäillään, että myös tämänvuotisen Zapadin osallistujamäärä on lopulta lähempänä 100.000 kuin 10.000.

ATOMIPOMMIN KÄYTÖN UHKA ON KASVANUT

YK:N HISTORIALLINEN ÄÄNESTYS HEINÄKUUSSA 2017 ATOMIASEKIELTOSOPIMUKSESTA

Vaikka atomiasemaat, eivätkä niiden liittolaiset tule allekirjoittamaan sopimusta, YK:n historiallinen äänestys heinäkuussa 2017 atomiasekieltosopimuksesta, joka **avataan allekirjoituksille 20.9.2017** ja astuu voimaan 90 päivää sen jälkeen kun vähintään 50 maata on ratifioineet sopimuksen, on merkittävä askel kohti atomiaseetonta maailmaa. 26.9.2017 oli 53 maata allekirjoittanut sopimuksen.

- **Sopimusta on käytettävä keinona pysäyttää uusi atomiasevarustelu, joka käsittää uusia atomiaseteknologioita mm. pienempiä ja tarkempia atomipommeja**. Illuusio on, että tällaisten atomipommien radioaktiivinen laskeuma olisi paljon pienempi ja näin ollen kynnys niiden käyttämiselle madaltuu.

- Tukholman kansainvälisen rauhantutkimuslaitoksen (SIPRIn) mukaan maailman **atomiasevaltiot** (jotka sallivat USA:n atomiaseet maaperälleen) **ovat** kiihdyttävässä **tahdissa modernisoimassa atomiaseitaan.** Vaikka atomiaseiden lukumäärä maailmassa on hiukan laskenut esim. uudet USA:n B61-12 pommit, joita ollaan sijoittamassa Saksaan, Italiaan, Belgiaan, Alankomaihin ja Turkkiin ovat tarkempia, mikä voi johtaa niiden käytön kynnyksen alenemiseen.
  Vuosina 2017-2026 USA suunnittelee käyttävänsä 400 miljardia dollaria atomiaseohjelmaansa.

- **Elokuussa kerrottiin mediassa, että USA 8.8.17 oli testannut näitä uusia B61-12 painovoimapommeja (ilman pommeja) Nevadan autiomaassa.** Kokeilun tarkoituksena oli testata F-15E taistelusuihkukoneiden kapasiteettia toimittaa pommia. Myös Venäjä ja Pakistan kehittävät samantapaisia ”taktisia” ydinaseita. Sotilasasiantuntijoiden mukaan aseen tarkkuus ja muutettavissa oleva teho vähentää sivuvaikutukset (collateral damage) ja potentiaaliset laajat siviilivahingot.

- Viime vuosina sota-analyytikot ovat alkaneet puhua **atomiaseiden käytöstä varoituksena.**

- Osoituksena tästä on ehkä, että **Venäjä on sijoittanut Kaliningradiin ohjuksia ja sotalaivoja jotka voivat kantaa atomiaseita**. Kuitenkin arvioidaan, että venäläiset atomiaseet edelleen ovat kokonaan keskitetyissä varastoissa.

- **Nato sen sijaan on sijoittanut noin 150 atomiasetta Eurooppaan**. Ne ovat tällä hetkellä merkittävän modernisoinnin kohteena. Perinteinen atomipommi muuttuu tarkkaan kohdetta osuvaksi maata läpäiseväksi pommiksi (bunker busters), jota voidaan käyttää maanalaisten komentokeskusten ja muiden ”kovien” sotakohteiden tuhoamiseksi. **Merkitseekö tämä, että Nato valmistautuu käymään rajoitetun atomiasesodan Euroopassa ja siten myös Itämeren alueella?**

- **Elokuussa 2017 ilmoitettiin lehdistössä, että USA oli 8.8.17 testannut uusia B61-12 painovoimapommeja, ilman ydinkärkeä, Nevadan autiomaassa.** Kokeilun tarkoituksena oli testata F-15E taistelusuihkukoneiden kapasiteettia toimittaa pommia. Myös Venäjä ja Pakistan kehittävät samantapaisia ”taktisia” atomiaseita. Sotilasasiantuntijoiden mukaan aseen tarkkuus ja muutettavissa oleva teho vähentää sivuvaikutuksia (collateral damage) ja potentiaalisia laajoja siviilivahinkoja. USA suunnittelee sijoittavansa näitä atomipommeja Saksaan, Italiaan, Belgiaan, Alankomaihin ja Turkkiin.

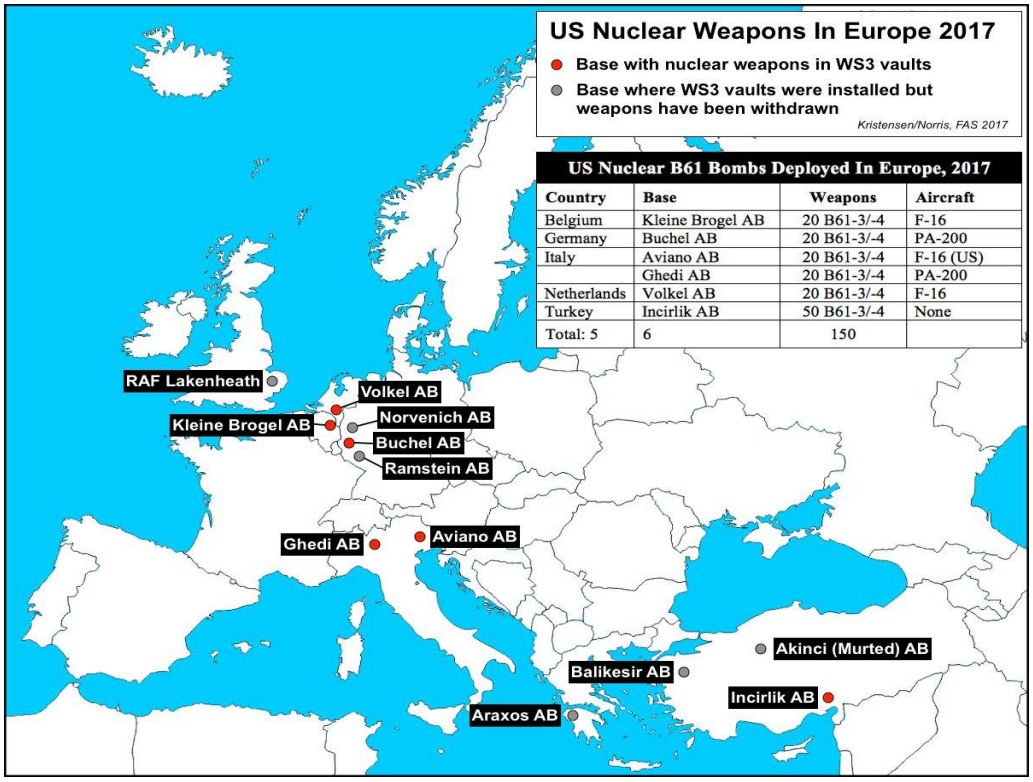

US Nuclear B61 Bombs Deployed In Europe, 2017

Country	Base	Weapons	Aircraft
Belgium	Kleine Brogel AB	20 B61-3/-4	F-16
Germany	Buchel AB	20 B61-3/-4	PA-200
Italy	Aviano AB	20 B61-3/-4	F-16 (US)
	Ghedi AB	20 B61-3/-4	PA-200
Netherlands	Volkel AB	20 B61-3/-4	F-16
Turkey	Incirlik AB	50 B61-3/-4	None
Total: 5	6	150	

TIEDUSTELUTOIMINTA – KYBERSOTA

SATELLIITIT, KAAPELIT HYBRIDIKESKUS

- **Sodankylän kansainvälinen satelliittipalveluasema vihittiin käyttöön 2011**

  - ✓ Näin kuvataan toimintaa Ilmatieteen laitoksen tiedotteessa 23.11.2011: ”...*Sodankylässä vastaanotettua dataa voidaan hyödyntää mm. meteorologisissa palveluissa, tulvaennustejärjestelmissä, jääpalvelussa sekä meriliikenteessä. Satelliittidatan vastaanotto ja havaintojen arkistointi avaa myös ovet pitkien aikasarjojen ja niiden myötä hitaiden muutosten seurantaan. Suurin hyöty satelliittien tuottamista havainnoista liittyykin erityisesti pohjoisten ja arktisten alueiden ympäristön tilan, muutosten ja ominaisuuksien sekä näihin liittyvien riskien ja mahdollisuuksien kartoittamiseen...”*

  - ✓ Tutkimuskeskuksessa tehdään jo **yhteistyötä mm. Yhdysvaltain avaruushallinnon NASAn, Euroopan avaruusjärjestön ESAn** ja Euroopan meteorologisia satelliitteja operoivan EUMETSATin kanssa.

- **Sentinel-satelliitit**

  - ✓ **ESA/EU laukaisi ensimmäisen Sentinel-1A maapallon tarkkailusatelliitinsa huhtikuussa 2014.** Sentinel-satelliitit ovat osa EU:n ja ESA:n Copernicus maapallon tarkkailuohjelmaa, joka maksaa noin 8 miljardia euroa vuoteen 2020 mennessä. Ohjelma käsittää 6 sateliittia, jotka otetaan käyttöön 2014 – 2021.

  - ✓ EU:n mukaan Sentinel-satelliitit muodostavat ympäristöntarkkailujärjestelmän jolla voidaan torjua ilmastomuutosta ja katastrofeja, mutta satelliitit tulevat myöskin tarjoamaan ***”valmiuksia tukea yhteistä turvallisuutta sekä puolustustehtäviä – ja operaatioita”.***

  - ✓ Näin totesi EU-komission presidentti José Manuel Barroso asiasta The Telegraph lehdessä 4.4.2014: *"Kun kaikki Sentinel-satelliitit on laukaistu, **Copernicus ohjelma tulee olemaan tehokkain ja täydellisin maapallon tarkkailuohjelma maailmassa**.”*

- **Euroopan Hybridikeskus Helsingissä**

  - ✓ Hybridikeskus avattiin Helsingissä lokakuun alussa 2017. Hybridikeskuksen nimi on oikeastaan **Hybridiuhkien torjumisen osaamiskeskus (European Centre of Excellence for Countering Hybrid Threats). Partnereina toimivat EU ja Nato.**

  - ✓ Hybridikeskuksen johtajana toimii Matti Saarelainen, joka on aikaisemmin työskennellyt Suojelupoliisissa. Tutkimusjohtajana toimii Venäjä-asiantuntija Hanna Smith.

- ✓ Keskuksen on määrä tehdä läheistä yhteistyötä **Naton kyberturvallisuuden, strategisen viestinnän ja energiaturvallisuuden osaamiskeskusten kanssa , jotka toimivat kaikissa kolmessa Baltian maassa.**

- ✓ **Hybriidikeskuksen avajaisiin osallistuivat EU:n ulkoministeri Federica Mogherini ja Naton pääsihteeri Jens Stoltenberg**. Mogherini korosti tilaisuudessa, että hän ja Stoltenberg ovat kolmen vuoden ajan tehneet kovaa työtä tuodakseen **EU:n ja Naton yhteistyön ennennäkemättömälle tasolle.**
  Suomen presidentin Sauli Niinistön mukaan Stoltenbergin ja Mogherini läsnäolo avajaistilaisuudessa on selkeä osoitus sitoumuksesta kohdata myös uhat yhdessä.

- ✓ **Tällä hetkellä 12 maata osallistuu toimintaan:** Suomi, USA, Iso-Britannia, Ranska, Ruotsi, Norja, Puola, Viro, Latvia, Liettua, Espanja ja Saksa.

- **Sea Lion - Suomen ja Saksan tietoliikenneverkot yhdistävän optisen datakaapelin asennus saatiin valmiiksi tammikuussa 2016**

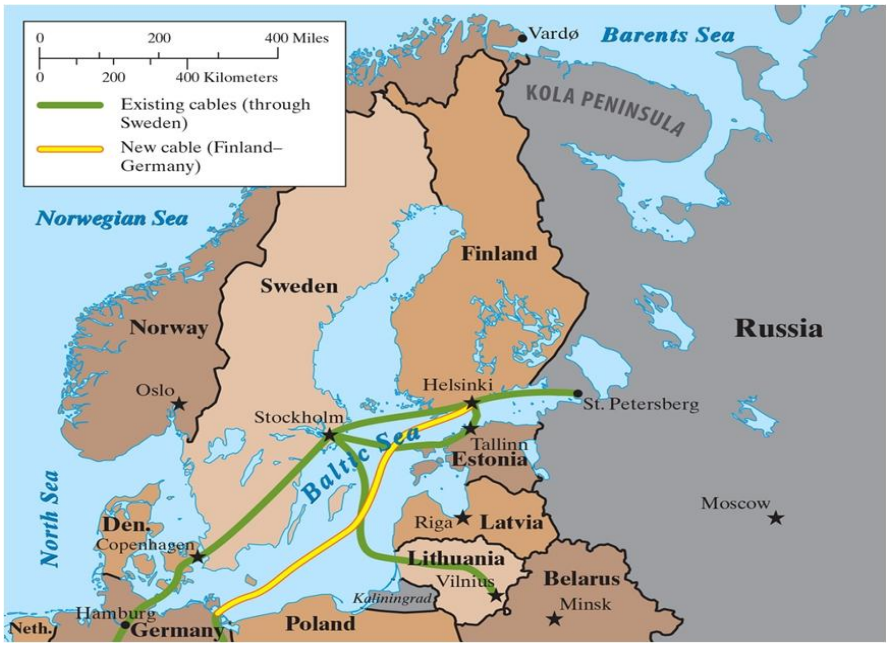

- ✓ **Suomalainen Cinia** toimii Sea Lion-hankkeen(ks. kuva yllä) suunnittelijana ja toteuttajana sekä valmiin tietoliikenneyhteyden runkoverkko-operaattorina. Cinian toimitusjohtaja Ari-Jussi Knaapila arvioi yhtiön tiedotteessa, että **merikaapeli tulee auttamaan tuomaan Suomeen yksityisiä datakeskusinvestointeja 2-3 miljardin euron verran seuraavan noin 10 vuoden aikana**. Hän totesi myös, että kansantaloudelle paljon merkittävämpää on, jos näiden imussa Suomi onnistuu kehittämään vahvoja digitaalisia ekosysteemejä.

- **Ruotsin tietoliikennetiedustelulakiin (FRA) perehtynyt Tukholman yliopiston dosentti Mark Klamberg arvioi Turun Sanomissa 20.10.2016 julkaistussa artikkelissa tilanetta. Alla otteita artikkelista:**

    - ✓ *"...Venäjä on saanut Sea Lion -tietoliikennekaapelin myötä uuden mahdollisuuden ohjata dataliikennettään niin, etteivät ruotsalaiset pääse siihen käsiksi. Se saattaa selittää Suomen uuden tiedustelulain kiirehtimistä. Suuri osa Venäjän ulkomaille menevästä dataliikenteestä kulkee Suomen läpi. Aiemmin suurin piirtein koko liikenne kulki vedenalaista kaapelia pitkin Suomesta Ruotsiin. Mutta* ***tänä vuonna avattu suora Sea Lion -kaapeli Suomesta Saksaan voi vaikeuttaa länsimaiden tiedusteluyhteistyötä. Kaapeli voi hänen mukaansa*** (Klamberg) ***olla vaikutin kiirehtiä uutta tiedustelulakia Suomessa…***
      ...Mark Klamberg kuitenkin uskoo, että ***tarkoitus on todennäköisesti vakoilla Venäjää:*** *– Äänensävyt olivat samanlaisia Ruotsissa kahdeksan vuotta sitten, kun tietoliikennetiedustelulaki (FRA-laki) tuli voimaan. Viranomaiset eivät halunneet kertoa, mitä he halusivat urkkia ja perustelivat lakia terrorismin vastaisella työllä. Mutta itse asiassa Venäjä on tärkein. Halutaan valvoa suurlähetystöä, laivaston toimintaa Kaliningradissa sekä yhtiöitä, jotka ovat lähellä Venäjän valtiovaltaa..."*

MERKITTÄVÄ TIEDUSTELUTOIMINTA VAATII PERUSTUSLAKIMUUTOKSIA

- **Vuonna 2008 Ruotsin FRA-laki avasi laajat valtuudet siepata viestintää, joka kulkee valokuitukaapelijärjestelmien kautta Ruotsiin ja Ruotsista ulos; sähköposti- ja tekstiviestejä sekä puhelinsoittoja.**

- Merkittävä osa Venäjän viestinnästä kulkee Ruotsin läpi (ks. kuva yllä) ja **Ruotsi on jakanut viestintävalvontansa NSA:n kanssa vuodesta 2011 lähtien**. NSA (The National Security Agency) on USA:n puolustusministeriön kansallinen tiedustelupalvelu. Vuonna 2013 Edward Snowdenin paljastamat dokumentit osoittivat, että Ruotsi oli toimittanut NSA:lle ainutlaatuisen kokoelman selontekoja koskien korkean prioriteetin venäläisiä kohteita, kuten maan johtoa, sisäpolitiikkaa, kansainvälistä politiikkaa, energia-asioita.

- Norjan tiedustelupalvelu (NIS) on myös työskennellyt NSA:n kanssa. Joulukussa 2013 Norjan Dagbladet raportoi, että **Norja toimittaa NSA:lle kymmeniä miljoonia viestejä kuukausittain – fokuksessa erityisesti Venäjän poliitikot, sotilas- ja energiakohteet.**

- **Lokakuussa 2016 Suomen oikeusministeriön asettama työryhmä ehdotti tiedusteluun lisävaltuuksia**. Työryhmä mahdollistaisi luottamuksellisen viestin suojaan kuuluvan tiedon hankkimisen kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi. Tiedustelumenetelmiä voitaisiin käyttää, kun on kyse esimerkiksi terrorismista, väkivaltaisesta radikalisoitumisesta tai ulkomaisten tiedustelupalveluiden toiminnasta. Ehdotus vaatisi perustuslain muutoksen. Perustuslakimuutokset antaisivat Suojelupoliisille ja Puolustusvoimille oikeuden harjoittaa verkkotiedustelua.

- **Huhtikuussa 2017** Hufvudstadsbladetissa kerrottiin puolustusvoimien tiedustelupäällikön **kenraalimajuri Harri Ohra-ahon toivovan, että ei kestäisi kauaa ennen kuin puolustusvoimat saavat uudet välineet työkalupakkiinsa.** Suuri osa sotilaskäskyjen antamisesta tapahtuu nykyisin internetin kautta ja valvomalla tietoliikennettä puolustusvoimat saisivat etukäteen tietoa joukkojen siirroista Suomen lähialueilla ja voisivat hankkia tietoja siitä mitä joukot aikovat tehdä. Ohra-aho katsoo, että Suomen maantieteellinen sijainti tekee maasta edullisen paikan verkkotiedustelulle aikeena paljastaa sotilaallisia uhkia.

- **Syyskussa 2017** Hufvudstadsbladetissa kerrottiin, että **eduskuntaryhmät olivat kokoontunet** Keskustan eduskuntaryhmän puheenjohtaja Antti Kaikkosen kutsusta **kartoittamaan olisiko mahdollista tehdä epätavallinen perustuslakimuutos, siis hyväksyä uusi tiedustelulaki nopeutetussa järjestyksessä. Nopeutettu säätämisjärjestys on erittäin poikkeuksellinen**. Perustuslain muuttamista voidaan nopeuttaa, jos se julistetaan eduskunnan 5/6 enemmistöllä kiireelliseksi. Tämän jälkeen laki voidaan hyväksyä 2/3 enemmistöllä.
  Normaali järjestys tarkoittaa sitä, että nykyinen eduskunta hyväksyisi perustuslain muutoksen yksinkertaisella enemmistöllä lepäämään ja seuraava eduskunta hyväksyisi sen kahden kolmasosan enemmistöllä. Näin ollen tiedustelulait tulisivat voimaan seuraavien eduskuntavaalien jälkeen.
  Kiirellisyys antaa aihetta ihmettelyyn sillä seuraavat eduskuntavaalit pidetään huhtikuussa 2019, siis vain puolentoista vuoden päästä.

KYBERSOTA MERKITSEE ”SODAN KÄYMISTÄ” KYBERAVARUUDESSA

- **Kybersotaa käydään tietokoneilla tietoverkoissa, ei ”oikeaa sotaa”.** Hyökkääjiä voivat olla järjestäytynyt rikollisuus, yrityksillä kilpailijat tai jopa valtiolliset toimijat.
  Kybersodasta on tulossa uusi taistelurintama maa-, meri- ja ilmataistelujen ohella ja kyberhyökkäykset voivat olla osa ”perinteistä” sodankäyntiä. Tällöin esim. lähetellään vihollisen tietoverkkoihin tietokoneviruksia, jotka aiheuttavat niissä haittaa tai vakoilevat tietoja.

- **Vuonna 2009** USA:ssa tehtiin päätös uuden viraston, **USCYBERCOM** (**United States Cyber Command)** perustamisesta. Se saavutti täyden toimintavalmiuden lokakuussa 2010. USCYBERCOM suunnittelee, koordinoi ja johtaa puolustusministeriön tietoverkkojen käyttöä ja puolustusta. Sen tehtävänä on taata Yhdysvaltojen ja sen liittolaisten toimintavapaus kyberavaruudessa sekä estää se vihollisilta.

- **Samana vuonna (2009) USA hylkäsi Venäjän ehdotuksen ryhtyä toimenpiteisiin koskien ilmaantunutta kyberavaruuden taistelukenttää neuvottelemalla kemikaali- ja biologisten aseiden kaltaisesta sopimuksesta.** USA:n toimesta taistelukenttä on nyt täysin avoin ja voi ainoastaan johtaa kybervarusteluun, joka tuo mukanaan ennenkokemattomia vaarallisia seurauksia.

- **Itämeri on monien mielestä tärkeimpiä uuden kybersotavarustelun näyttämöitä.**

SOTAKOINEISTO JA ATOMITEOLLISUUS SAASTUTTAVAT

MUUTAMIA ESIMERKKEJÄ SOTAVOIMIEN AIHEUTTAMISTA YMPÄRISTÖONGELMISTA

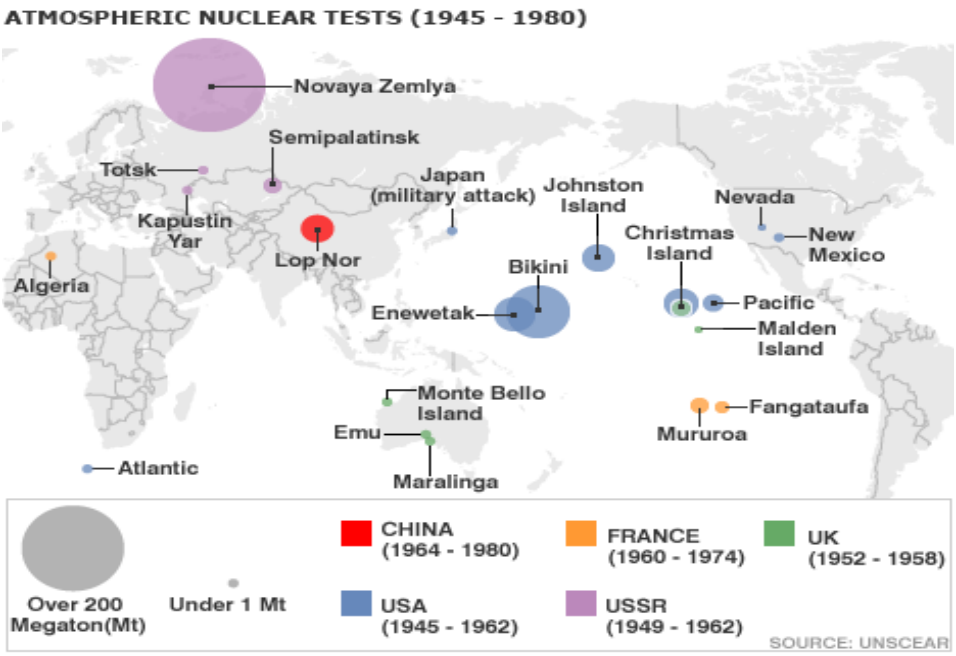

- **Hufvudstadsbladet 24.1.2016 – Jättämämme jäljet ovat pysyviä**

  - ✓ *”1940-luvun atomipommien seurauksena atomipommikokeet ovat aiheuttaneet radioaktiivisen laskeuman, joka tulee näkymään kallioperässä vähintään 100.000 vuotta. Tämä on näkyvin ihmisen jättämä jälki, sanovat geologit.”*

- **Newsweek 17.7.2014 ”USA:n puolustusministeriö on maailman pahimpia saastuttajia”**

  - ✓ **USA:n puolustusministeriö on maailman pahimpia saastuttajia**. Siihen verrattuna minkä tahansa korporaation jalanjälki on kääpiömäinen. Vuonna 2014 Maureen Sullivan, entinen Pentagonin ympäristöohjelman johtaja, kertoi Newsweek lehdelle, että hänen toimistonsa hoidettavana on 39.000 saastunutta aluetta (19 million acres) pelkästään USA:ssa.
  - ✓ ***“Maamme lähes jokainen sotilaskohde on vakavasti saastunut”,*** sanoo Michiganista kotoisin, kohta eläkkeellä oleva kongressin jäsen John D Dingell, joka palveli toisessa maailmansodassa. Ne muodostavat eräänlaisen myrkyllisen saariston maan halki McClellan ilmavoimien tukikohdasta Kaliforniassa lähellä Sacramentoa, mistä löydettiin radioaktiivista jätettä, aina Massachusettsin sotilaalliseen reservaattiin Cape Codilla asti, joka on räjähdysaineiden ja merkittävimpiin Pentagonin saastuttajiin kuuluvan rakettipolttoainekomponentin, perkloraatin, myrkyttämä.

- ✓ Lisäksi **USA, joka on suorittanut enemmän atomipommikokeita kun kaikki muut atomiasevaltiot yhteensä**, on vastuussa valtavasta radioaktiivisuudesta, joka edelleen saastuttaa monia Tyynen valtameren saaria. Myös USA:n lounaisilla alueilla tehtiin lukuisia atomipommikokeita, jotka saastuttivat laajoja maa-alueita ja uraanikaivostoiminta on myrkyttänyt mm. monta Navajo- alkuperäiskansan reservaattia.
- ✓ Tuorein kauhuesimerkki USA:n sotatoimien seurauksista on **Irakin sota** (2003), joka **aiheutti laajan aavikoitumisen** lamauttaen merkittävän osan maataloudesta. USA:n käyttämä **köyhdytettu uraani** (Depleted Uranium = DU) **aiheutti valtavan ympäristötaakan irakilaisille.** Sekä irakilaisten, että sodassa palvelleiden sotilaiden keskuudessa DU on aiheuttanut syöpää ja muita sairauksia. Irakin sota aiheutti myös valtavia CO2 päästöjä (ks. alla)

- **Irakin sota (alkoi 2003) aiheutti ”Oil Change Internationalin” raportin mukaan 141 miljoonaa tonnia hiilidioksidipäästöjä ensimmäisten 4 vuoden aikana.**

  - ✓ Tämä ylitti 139 maan päästöt tältä ajanjaksolta, tai vastasi ylimääräisen 25 miljoonan auton vuoden liikenteen päästöjä USA:ssa.
  - ✓ Raportin mukaan USA:n käyttämät rahat Irakin sotaan voisivat kattaa kaikki maailman investoinnit uusiutuvaan energiaan, joka tarvitaan maailman lämpenemisen pysäyttämiksi vuoteen 2030 mennessä.

- **The Guardian 14.12.2015 - Pentagon saattaa menettää Pariisin ilmastosopimuksen päästövapautuksensa**

  - ✓ Maailman sotavoimat – mukaan lukien USA:n sotavoimat – eivät enää automaattisesti saa nauttia vapautusta olla sisältämättä hiilidioksipäästöjään kansallisiin päästötavoitteisiin.
  - ✓ **USA:n sotavoimien on laajalti ajateltu olevan suurin institutionaalinen raakaöljyn kuluttaja,** mutta päästöraportointivapautuksen johdosta on vaikeata olla asiasta varma.

- **Yle uutiset 1.6.2017 - Yhdysvaltojen lähtö Pariisin ilmastosopimuksesta varmistui**

  - ✓ USA:n presidentti Donald Trumpin totesi lehdistötilaisuudessa, että **vuonna 2015 solmitussa Pariisin ilmastosopimuksessa pysyminen olisi merkinnyt suuria taloudellisia uhrauksia Yhdysvalloille.** Hän totesi kuitenkin, että Yhdysvallat on valmis neuvottelemaan uuden sopimuksen, jonka pitäisi hänen mukaansa olla nykyistä "tasapuolisempi".

- **The Moscow Times 6.11.2013 - ”Kaksi venäläistä kaupunkia Top 10 maailman pahimmin saastuneiden paikkojen listalla”**

  - ✓ **Dzeržinsk**, jossa Neuvostoliiton aikana tuotettiin **kemiallisia aseita**. 300.000 tonnia asetuotannossa syntynyttä saastunutta materiaalia on mm. Green Crossin mukaan haudattu alueelle 1930 – 1998 välisenä aikana. **Noin 190 erilaista kemikaalia myrkyttävät maaperän ja pohjaveden.**

- ✓ **Norilsk**, perustettu vuonna 1935 kaivos- ja sulatuslaitoksena. Toiminta aiheuttaa valtavia kupari- ja nikkelioksidi- sekä rikkidioksidipäästöjä ilmaan

- **MailOnline 9.10.2010 – ”Onko tämä maailman radioaktiivisin paikka? Venäläinen järvi, missä tunnin oleskelu rannalla tappaisi sinut”**

  - ✓ **Karatšai-järvi** on pieni järvi eteläisessä Uralvuoristossa Venäjän Tšeljabinskin alueella. Järven lähellä sijaitsee Majakin atomiteollisuuslaitos, jossa on tuotettu radioaktiivista plutoniumia atomiaseisiin 1940-luvulta lähtien. **Järveä on käytetty atomiteollisuuden radioaktiivisen jätteen kaatopaikkana. Sitä on lukuisissa artikkeleissa ja raporteissa kuvailtu maailman saastuneimmaksi paikaksi.**

- **The Guardian 2.7.2017 - ” Russia begins cleaning up the Soviets' top-secret nuclear waste dump**

  - ✓ **Andrejevan lahti Kuolan niemimaalla**, on paikka missä sijaitsee ydinkäyttöisten sukellusveneiden ja jäänmurtajien nestemäisten ja kiinteiden radioaktiivisten jätteiden - sekä uuden että käytetyn - ydinpolttoaineen varastoja. Atomiteollisuusasioihin perehtyneiden asiantuntijoiden mukaan **alueella sijaitsee maailman suurimmat käytetyn ydinpolttoaineen varastot, jotka ovat erittäin huonossa kunnossa.**

  - ✓ Näin toteaa artikkelissa **Alexander Nikitin**, venäläinen entinen merivoimien upseeri ja nykyinen ympäristönsuojelija: ***”Olen ollut lähes kaikissa atomivoimaa käyttävissä maailman maissa, enkä ole koskaan nähnyt mitään näin kammottavaa.”***

  - ✓ Alue on **Neuvostoliiton sotalaivaston entinen tekninen rannikkotukikohta**, joka perustettiin 1960-luvulla.

- **Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankki (EBRD) on vuodesta 2003 kerännyt länsimailta rahaa (165 miljoonaa euroa) Kuolan niemimaan saastuneen alueen puhdistamiseen**. 13 maata ovat osallistuneet projektiin. Ensimmäinen laivalastillinen radioaktiivista jätettä lähetettiin kesäkuussa 2017 Murmanskiin, josta se kuljetetaan eteenpäin junalla Uralin takana sijaitsevaan Majakin jälleenkäsittelylaitokseen Tjeljabinskin alueelle (ks.yllä).

- **Baltian- ja Itä-Euroopan maiden Neuvostoliiton aikaisten sotilastukikohtien ympäristöongelmat**

  - ✓ Kaikissa Baltian maissa sekä entisen Varsovan-liiton Itä-Euroopan maissa *(Bulgaria, Itä-Saksa, Puola, Romania, Tsekki, Unkari)* sotilaallinen toiminta, aivan kuten muualla maailmassa, on **jättänyt jälkeensä erilaisia ympäristöongelmia;** epämääräisiä jätteitä, saastuneen maaperän, saastuneita vesistöjä, kaatopaikkoja, valtavia määriä betonia yms.

✓ Monessa sotilastukikohdassa **varastoitiin ydinohjuksia, rakennettiin laukaisu-ramppeja, bunkkereita, maanalaisia tunneleita ja asuntoalueita.** Turvallisuussyitä monia hylättyjä tukikohtia voidaan tänä päivänä katsella vain ulkoapäin.

- **Maailmalla yli 1.000 eri maiden sotilastukikohtaa toisen valtion maaperällä**

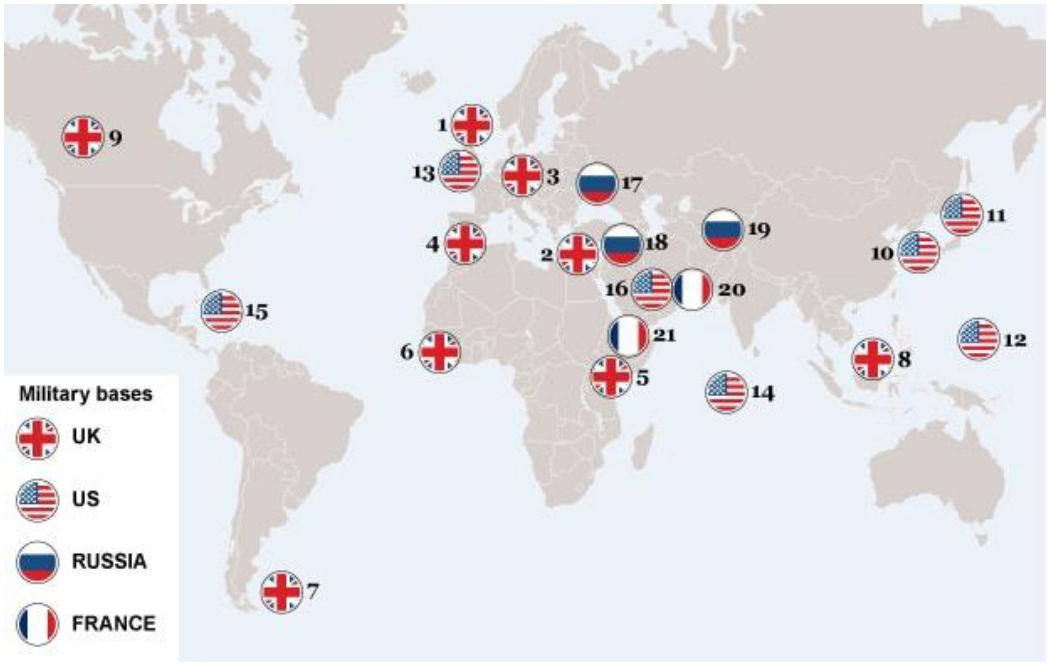

*The Telegraph- the world's **ma jor** military bases – 2013*

✓ **USA:n joukkoja** tai muuta sotilaallista henkilöstöä löytyy noin 160 vieraasta maasta tai alueelta. Saksa, Italia, Japani ja Korea ovat suurimmat isäntämaat.
Iso-Britannia toimii mm. Etelä-Atlantilla ja Välimeren alueella.
Ranska toimii Eteläisen Tyynenmeren alueella ja Afrikassa.
Myös **Natolla ja EUFORilla** on tukikohtia yhteisten operaatioiden tueksi.

✓ **Venäjä** on sotilaallisesti läsnä seuraavissa maissa: Abhasia, Armenia, Valkovenäjä, Vietnam, Kazakstan, Kirgisia,Transnistria (ei tunnistettu), Syyria, Tadžikistan, Etelä-Ossetia.
Venäjä otti talvella 2014 Krimin niemimaan haltuunsa. Venäja on tavalla tai toisella sotilaallisesta läsnä Itä-Ukrainassa (Luhansk, Donetsk).

✓ **Vaarallisia saastuttavia aineita** kuten hermokaasua, köyhdytettyä uraania (depleted uranium = DU), räjähtämättömiä miinoja ja kranaatteja varastoidaan sotilastukikohdissa. Jos varastointi on puutteellista kemikaalit vuotavat maaperään ja pohjaveteen aiheuttaen lähialueen ihmisille ja luonnolle suurta vahinkoa.

- ✓ Maailmanlaajuisesti sotilastukikohdat ovat laajalti vahingoittaneet ympäristöä **myrkyllisillä vuodoilla, onnettomuuksilla ja joissain tapauksissa tietoisesti suoritetuilla myrkyllisten aineiden kaivamisesta maahan ja upottamisesta meriin, järviin ja muihin vesistöihin.** Esimerkiksi USA:n Thulen sotilastukikohdassa Grönlannissa on upotettu satoja barreleita jätteitä, jotka ovat aiheuttaneet korkeita PCB ja radioaktiivisia arvoja.

- ✓ Sotilastukikohdat, sekä kotimaassa että ulkomailla, aiheuttavat myös **vahingollisia ja pelottavia meluhaittoja.**

- ✓ Tammikuussa 2018 pidetään Baltimoren yliopistolla suuri konferenssi koskien USA:n sotilastukikohtia Euroopassa, Etelä-Amerikassa, Aasiassa, Tyynellä merellä, Lähi-idässä ja Afrikassa (Conference on U.S. Foreign Military Bases). Konferenssin järjestäjinä toimivat USA:n 13 vaikutusvaltaisinta rauhan- ja oikeudenmukaisuusjärjestöä. Useissa paneelikeskusteluissa kansalliset ja kansainväliset asiantuntijat tulevat käsittelemään sotilastukikohtien aiheuttamia kustannuksia ja seuraamuksia sekä taloudelliselta, poliittiselta että ympäristö- ja terveyshaittojen kannalta.

- **Sotaharjoitukset ja sotakoneiston tuottaminen vaativat luonnonvaroja ja aiheuttavat mm. suuria hiilidioksipäästöjä**

  - ✓ Esimerkiksi amerikkalainen **B-52 Stratocruiser-sotilaslentokoneen 10 minuutin lennon polttoainekulutus** vastaa keskimääräisen amerikkalaisen autonkuljettajan vuoden polttoainekulutusta.

  - ✓ **Aurora 17 on surkea esimerkki sotaharjoitusten ympäristövastuusta.**
    Median ja ympäristöstä huolestuneiden painostuksesta Aurora-17 harjoituksen tapauksessa tilattiin konsulttiyritys Ramböllilta ympäristöanalyysi.
    Analyysi surkastui *”esittelyksi”*, josta löytyy tiivistelmiä ympäristölainsäädännöstä ja suojatoimenpiteistä. Laskelmat puuttuvat. Ympäristöesittelyssä sanotaan: ***”...Ei ole mahdollista arvioida harjoituksen ympäristövaikutusta, ei paikallisesti, eikä kansallisesti...”***
    Gotlands Tidningarin antamien tietojen mukaan ainoastaan Gotlannin osalta tilattiin 400.000 litraa lentokonepolttoainetta, 122.000 litraa kulkuneuvopolttoainetta sekä 9.200 litraa moottoribensiiniä, ja nämä ovat Ruotsin puolustuksen materiaalihallinnon ostamia konventionaalisia fossiilisia polttoaineita. Tähän on siis lisättävä muun Ruotsin sekä Suomen ohella vielä kuuden muun maan joukkojen polttoainekulutus.

  - ✓ Sotakoneiston tuottamiseen tarvitaan valtavia määriä energiaa ja ehtyviä luonnovaroja, joiden hyödyntäminen usein aiheuttaa vakavia ympäristöongelmia.

  - ✓ **Merivoimien** toiminnan on myös todettu aiheuttavan **ongelmia meren ekologialle** puhumattakaan meren pohjalla sijaitsevista sodanaikaisista upotetuista sotalaivoista sekä tarkoituksellisesti upotetuista sotavoimien ongelmalaivoista.

ITÄMEREN RANNIKOILLA JA LÄHIALUEILLA TOIMII ATOMIVOIMALOITA JA ATOMIVOIMATEOLLISUUSLAITOKSIA – MIKÄÄN SOTA EUROOPASSA EI VOI OLLA MUUTA KUN ATOMISOTAA

- **Eurooppaan sijoitetut atomiaseet sekä tiheä atomivoimalaverkosto, radioaktiivisten jätteiden varastot, korkea-aktiivisen käytetyn reaktoripolttoaineen jäähdytysaltaat, erilaiset jälleenkäsittelylaitokset ja polttoainetehtaat sekä muut atomiteollisuuden laitokset** merkitsevät, ettei mikään sota Euroopassa enää voi olla muu kuin atomisota. Kaikki ns. kiellot lentämisestä atomivoimaloiden ja muiden atomiteollisuuslaitosten yllä muuttuvat horjuviksi lupauksiksi sotatilanteessa – puhumattakaan tahattomista onnettomuuksista tai virhearvioinneista sotaharjoitusten yhteydessä.
  Atomivoimalat ovat myös potentiaalisia terrorismin kohteita ja niiden tietojärjestelmät ovat haavoittuvaisia kybersodalle.

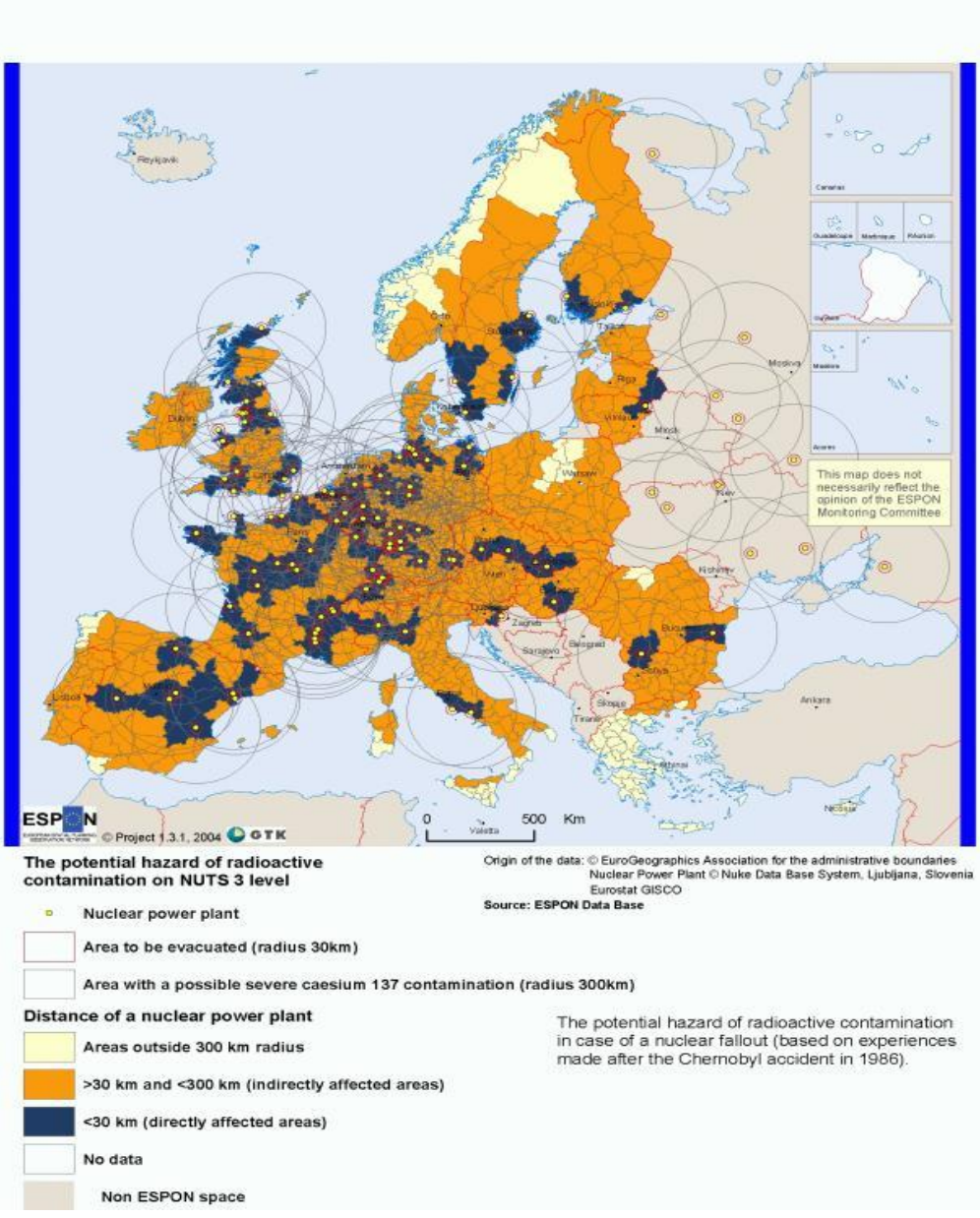

- **Suomella on 4 toimivaa atomivoimalan reaktoria**; Loviisa 1 ja 2, Olkiluoto 1 ja 2. Lisäksi on **valmistumassa maailman suurin reaktori, OL 3 (1.600 MW)**, joka otetaan käyttöön keväällä 2019. **Pyhäjoella Fennovoima valmistelee venäläisen reaktorin rakentamista,** joka on tilattu Vladimir Putinin vuonna 2007 perustamalta Rosatomilta, valtiolliselta atomivoima- ja atomiasevalmistajalta. Rakentamislupa odotettavissa vuonna 2019. Alueella suoritetaan jo nyt rakennustöitä. Alueelle rakennetaan myös iso satama.

    - ✓ Suomessa atomivoimaloiden tuottama **matala- ja keskiaktiiviset jätteet** loppusijoitetaan laitosalueiden kallioperään rakennettuihin tiloihin.

    - ✓ Atomivoimaloiden **korkea-aktiiviset jätteet** (=käytetty polttoaine) säilytetään toistaiseksi voimaloiden yhteydessä sijaitsevissa vesiallasvarastoissa.

    - ✓ Olkiluotoon valmistuu maailman ensimmäinen korkea-aktiivisten atomivoimalajätteiden loppusijoitusluola Onkalo. Loppusijoituksen tulisi alkaa noin vuonna 2020.

- **Ruotsilla on yhteensä 8 reaktoria käytössä.** Itäisellä rannikolla 4 reaktoria: 3 Forsmarkissa, 1 Oskarshamnissa. Länsirannikolla on Ringhalsin 4 reaktoria.
    - ✓ Kaksi Oskarshamnin reaktoria on poistettu käytöstä viime vuosina. Ringhalsissa 2 reaktoria poistetaan käytöstä 2019 – 2020.
      Jo vuonna 1999 ja 2005 suljettiin vahvan kansalaisjärjestötoiminnan vaikutuksesta Barsebäckin 2 reaktoria, jotka sijaitsevat näköetäisyydellä Kööpenhaminasta.

    - ✓ Ruotsin voimaloiden aiheuttamien **matala- ja keskiaktiivisten jätteiden loppusijoitusvarasto** (SFR) sijaitsee Forsmarkissa.

    - ✓ **Korkea-aktiiviset jätteet** varastoidaan Clab-keskusvarastossa (Oskarshamn).

    - ✓ Samantyyyppistä loppusijoitusta kun Suomen Onkalo suunnitellaan Forsmarkiin. Laaja ympäristöarviointi on menossa. Se on kestänyt jo 6 vuotta ja kestänee vielä muutaman vuoden. Vahvaa kriittiikkiä on esitetty eri tahoilta.

    - ✓ Lisäksi Ruotsissa toimii muutamia muita atomiteollisuuden yrityksiä mm. **Westinghousen polttoainetehdas** (Västerås) sekä **Studsvik** (Nyköping), joka välittää palveluita koskien koko ydinpolttoaineketjua.

- **Venäjällä on Sosnovy Borin sotilasalueella** (noin 90 km Kotkasta) **4 toimivaa reaktoria, 2 reaktoria rakenteilla** (yksi otetaan käyttöön vuonna 2018). Lisäksi 2 reaktoria suunnitteilla. Lisäksi alueella toimivat:
    - ✓ **Matala- ja keskiaktiivisten jätteiden** väliaikainen varasto. Radioaktiivisista jätteistä vastaava valtiollinen operaattori halusi rakentaa Venäjän ensimmäisen matala- ja keskiaktiivisten jätteiden loppusijoituksen Sosnovy Boriin mutta vahvan kansalaisjärjestöjen vastustuksen ansiosta suunnitelmat ovat jäissä. On myös olemassa suunnitelmia näiden jätteiden viemiseksi Murmanskiin. Se merkitsisi valtavan jätemäärän; 150.000 - 400.000 m3 kuljettamisen Sosnovy Borista Murmanskiin, noin 1.500 km. Loppusijoitusratkaisu on siis vielä auki.

    - ✓ **TSSFNF** (Temporary Storage for Spent Nuclear Fuel) on korkea-aktiivisten jätteiden välivarasto, jossa tällä hetkellä varastoidaan noin 40.000 käytettyä polttoainesauvaa = 5.000 tonnia käytettyä polttoainetta (määrä vastaa 24 RBMK-1000 reaktoria). Rosatom on aloittanut Sosnovy Borin reaktoreiden alueella varastossa olevien **korkea-aktiivisten jätteiden kuljettamista junalla 3.700 km Pietarin läpi Venäjän halki Krasnojarskin** suljettuun kaupunkiin Siperiaan. Kuljetusten arvioidaan loppuvan vuonna 2030.

    - ✓ **A.P. Alexandrov Research Institute of Technology (NITI).** Täällä testataan ja rakennetaan atomisukellusveneiden reaktoreita. Laitoksella 3 atomisukellusvenereaktoria ovat jaksoittain toiminnassa.

    - ✓ **Ecomet-S,** radioaktiivisten jätteiden käsittelylaitos**.**

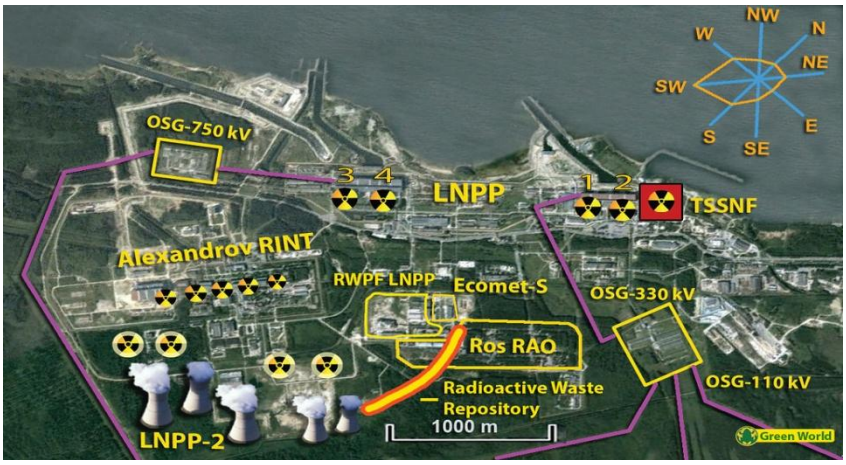

Sosnovy Borin atomiteollisuuskompleksi
http://greenworld.org.ru/sites/default/greenfiles/nash_bereg_2013_ang.pdf

- **Valko-Venäjällä** on rakenteilla venäläinen Rosatomin reaktori Ostrovetsissa aivan Liettuan rajalla, noin 50 km itään Vilnasta. Suunnitelmien mukaan se otetaan käyttöön vuonna 2018.

- **Puolassa** suunnitellaan maan ensimmäisen atomivoimalan rakentamista Itämeren rannikolla. Puolan hallitus käy keskusteluja China General Nuclear Power Groupin (CGN) kanssa.

ATOMIVOIMALOIDEN ”NORMAALIKÄYTTÖ” AIHEUTTAA USEITA IHMISILLE VAARALLISIA JA YMPÄRISTÖÄ SAASTUTTAVIA PÄÄSTÖJÄ

- Atomivoimaloissa syntyy ydinfission myötä lukuisia erilaisia radionuklideja. Suurin osa pysyy itse polttoaineessa ja polttoainesauvojan suojaputkissa. **Pieni määrä radioaktiivisuutta kulkeutuu kuitenkin vesistöihin pumpattuun jäähdytysveteen**.

- **Poistoilman kautta ilmaan päästetään pieniä määriä ympäristölle ja ihmisille haitallisia jalokaasuja;** mm. tritium, hiili 14 sekä radioaktiivinen jodi.

- **Mereen tai muihin vesistöihin pumpattu käytetty jäähdytysvesi lämmittää haitallisesti vesistöjä.**

- **Atomivoimaloiden “normaalit päästöt”, Journal of Environmental Radioactivity, Volume 133, heinäkuu 2014:**
  “Maailmassa on tehty yli 60 epidemiologista tutkimusta lasten syöpätapauksista atomivoimaloiden lähistöllä: useimmat indikoivat lisääntyneitä leukemia-tapauksia.”

- **Atomivoima ei suinkaan ole CO2-neutraali.**
  Voimalat eivät itsessään toiminnan aikana aiheuta suuria päästöjä, mutta koko elinkaari käsittää merkittäviä CO2-päästöjä; uraanin louhinta ja käsittely, polttoainesauvojen tuotanto, atomivoimaloiden rakentaminen ja purkaminen, jätevarastojen rakentaminen, loppusijoitus sekä kaikki näihin eri vaiheisiin liittyvät kuljetukset.

ITÄMERI ON SAASTUNUT MERI

ITÄMERI, MEIDÄN HAAVOITTUVA SISÄMEREMME ON YKSI MAAILMAN VILKKAIMMIN LIIKENNÖIDYISTÄ JA SAASTUNEIMMISTA MERISTÄ

- **Voimakkaasti kiihtyvä sotilaallinen toiminta** ja siihen liittyvä laajamittainen luonnonvarojen haaskaus ja ympäristön pilaaminen uhkaavat vakavasti Itämerta ja sen ympärillä asuvia väestöjä.

- Itämeren rannikolla jo olemassa olevat **atomivoimalat** niihin liittyvine polttoainesauvojen jäähdytysaltaineen, satamineen ja loppusijoituksineen erilaisille radioaktiivisille jätteille, puhumattakaan Suomen vuonna 2018 käyttöön otettavasta OL 3-atomivoimalasta sekä suunnitteilla olevasta, ja osin jo rakenteilla olevasta Fennovoiman Rosatom atomivoimalaprojektista herkällä pohjoisella Pohjanmerellä muodostavat uusia vakavia uhkakuvia.
  Myös Sosnovy Borin laaja atomiteollisuuskompleksi on altis vaaratilanteille.

- **Itämeri maailman radioaktiivisin meri** - **Yle-uutiset 28.3.2011**

  - ✓ Itämeren korkeat cesium-137 -pitoisuudet johtuvat suurelta osin **Tshernobylin laskeumasta.** Myös kylmän sodan aikaiset **ydinkokeet** vaikuttavat yhä, STUK:n johtaja Tarja K. Ikäheimonen sanoo.
  - ✓ Säteily myös pysyy meressä, koska Itämeri on matala ja sen vesi vaihtuu hitaasti, toisin kuin suurissa valtamerissä. Itämeren rantavaltioiden ydinvoimaloiden osuus säteilyyn on vähäinen.

- **Itämeri on edelleen maailman radioaktiivisin meri – Hufvudstadsbladet 25.5.2015**

  - ✓ Nykyisten laskelmien mukaan radioaktiivisuus Itämerellä tulee laskemaan ennen Tshernobyliä vallitsevaan tasoon 2020-luvulla.

- **Ruotsi ja entinen Neuvostoliitto ovat upottaneet radioaktiivista jätettä Itämereen, IAEA – TECDO – 1105, Inventory of radioactive waste disposal at sea, August 1999:**

  - ✓ **Ruotsi** (s 48): 2 kertaa vuosina 1959 ja 1961 Gotlannin ja Ruotsin mantereen välillä, Gotlannin pohjoispuolella.
  - ✓ **Ent. Neuvostoliitto** (s 77): 2 kertaa vuosina 1959 ja 1960.

- **The Economist** 21.11.2013: **Tikittävä pommi Itämeren pohjalla** (The ticking time-bomb at the bottom of the Baltic Sea*):*

  - ✓ ***"** Potsdamin konferenssissa 1945 saavutetun sopimuksen mukaan, Iso-Britannia ja Neuvostoliitto upottivat noin 65.000 tonnia Saksan kemikaaliaseista Itämereen 1947-48… Eräät tiedemiehet kutsuvat sitä "tikittäväksi aika-pommiksi."*

- **VOXeurop 26.3.2013: Baltia:**

  - ✓ **”***Tuhansia tonneja Itämereen II maailmansodan jälkeen upotettuja kemiallisia aseita muodostavat tappavan uhan ihmisille ja ympäristölle.* ***Vuonna 2009 ruotsalaiset saivat shokin TV dokumentista, joka paljasti miten Neuvostoliitto upotti kemiallisia aseita Itämereen vielä vuonna 1992.”***

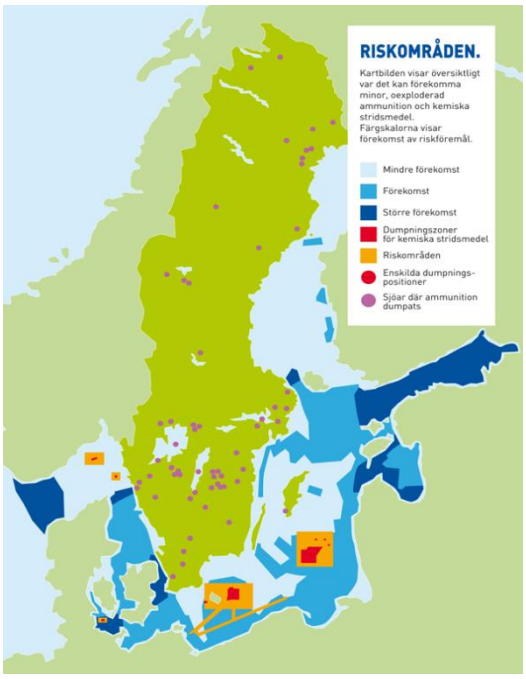

Riskialueita

Ruotsin merivartioisto

marraskuu 2015

- **Ilmastomuutos ja Itämeren rehevöityminen**

  - ✓ Itämeren rehevöityminen on ollut suuri yleinen huolenaihe vuosikymmenien ajan. Laajat sinileväkukinnot, happikatoalueet ja lajien monimuotoisuuden väheneminen ovat seurauksia ihmisen toiminnasta Itämeren rannikolla. Mereen on päässyt valtavia määriä ravinteita.

  - ✓ **Ilmastonmuutos, johon myös sotakoneiston kokonaisvaltainen toiminta vaikuttaa merkittävästi**, voi myös vaikuttaa Itämereen monin tavoin. Ilmastonmuutoksen vaikutuksia voidaan arvioida Itämeren lämpötilan, talvijään sekä suolaisuuden muutoksien perusteella. Tutkimukset osoittavat, että lämpötila on noussut sekä pinnalla että syvemmissä vesikerroksissa 1990-luvulta asti. Suolaisuus on vaihdellut mutta se ei ole merkittävästi laskenut. Jääpeitteen koossa ja jääkauden pituudessa on ollut suuria vaihteluja vuosittain. Lämpötila, jääpeite ja suolaisuus vaikuttavat kaikki toisiinsa, ja pitkällä aikavälillä ilmastonmuutos voi epäsuorasti vaikuttaa muun muassa Itämeren suolavesipulsseihin, happikatoon sekä eliöyhteisöihin.

- **Itämeren valtioiden taloudellisia voimavaroja tulisi käyttää tämän alueen pelastamiseen eikä sen tuhoamiseen.**

KUINKA RAKENTAA ITÄMERESTÄ RAUHAN MERI?

KYKY ELÄÄ VENÄJÄN NAAPURINA YLLÄPITÄEN RAUHANOMAISIA JA TOISIAAN KUNNIOITTAVIA SUHTEITA ON SUOMEN – SEKÄ POHJOISMAIDEN ETTÄ KOKO ITÄMERI-ALUEEN - SUURI HAASTE

- **Neuvostoliiton aikana Suomi määriteltiin ”ystävällismieliseksi maaksi”.** Suomi onnistui tavoitteessaan, eli pyrkimyksessä pysyä suurvaltojen ristiriitojen ulkopuolella ja täyttää se mitä kirjattiin 1948 YYA-sopimuksen johdantoon ystävyydestä, yhteistoiminnasta ja keskinäisestä avunannosta.
  Tästä rakentui pitkälti Suomen puolueettomuuspolitiikka. Moskova ei sitä täysin hyväksynyt, mutta Suomi löysi silti paikkansa yhtenä Euroopan puolueettomista ja liittoutumattomista maista.
  Vuoropuhelun ylläpitäminen Venäjän kanssa, ei kasvava militarisointi, joka tuhoisasti lisää idän ja lännen välisiä jännitteitä, on Suomen ja siten myös koko Itämeri-alueen ja maailmanrauhan etujen mukaista.

- **John. F. Kennedyn puhe American University tilaisuudessa Washingtonissa 10.6.1963 muodostaa laajakatseisen ohjenuoran rauhan rakentamiselle. Puhe pidettiin aikana jolloin Venäjällä ja USA:lla – kuten nytkin – oli tarpeeksi hetkessä laukaistavissa olevia atomiaseita maailman tuhoamiseksi monta kertaa.** Mutta silloin, vuonna 1963, ainoastaan näillä kahdella maalla oli atomiaseita – ei 9 maalla kuten tällä hetkellä, ja maailmassa oli huomattavasti vähemmän atomivoimaloita kun nyt. Silloin ei myöskään tuotettu ”pienempiä” atomiaseita, joiden katsotaan olevan käyttökelpoisempia.

  - ✓ Kennedy kuvasi **rauhaa *”maailman tärkeimpänä asiana”.***
  - ✓ Päinvastoin kun monet muut entiset USA:n presidentit ja molemmat tämän päivän USA:n isot poliittiset puolueet, Kennedy kieltäytyi ideasta *”Amerikan aseilla pakotetusta Pax Americanasta”.* Hän puhui ***”ei vaan amerikkalaisten rauhasta, vaan kaikkien miesten ja naisten rauhasta – ei ainoastaan meidän aikamme rauhasta vaan kaikkien aikojen rauhasta…”***
  - ✓ Kennedy puhui meidän omasta asenteestamme rauhaan. *”Liian moni meistä pitää sitä mahdottomana. Liian moni meistä pitää sitä epätodennäköisenä. Mutta se on vaarallinen, tappiomielinen usko. Se vie johtopäätökseen, että sota on mahdotonta välttää – että ihmiskunta on tuomittu – että olemme sellaisten voimien kynsissä, joita emme voi kontrolloida. Meidän ei tule hyväksyä sellaista näkökantaa.* ***Meidän ongelmamme ovat ihmisten aiheuttamia – siksi ihminen voi ratkaista ne…*** *Ei ole olemassa vain yhtä yksinkertaista avainta rauhaan – ei mitään suurta taianomaista kaavaa, jonka yksi tai kaksi suurvaltaa voisi omaksua. Aidon rauhan on oltava monien kansakuntien tuote, monien toimintojen summa. Sen tulee olla dynaaminen, ei staattinen, muuttuva kohtamaan jokaisen uuden sukupolven tarpeet. Sillä rauha on prosessi – tapa ratkaista ongelmia… Sellaisen rauhan vallitessa tulee edelleen esiintymään riitoja ja intressien konflikteja, kuten niitä esiintyy perheiden ja kansakuntien sisällä. Maailman rauha, kuten yhteisön rauha, ei vaadi, että jokainen rakastaa naapuriaan – se vaatii ainoastaan, että eletään yhdessä keskinäisessä suvaitsevaisuudessa, ja että selvitetään kiistat oikeudenmukaisesti ja rauhanomaisesti…”*

- ✓ **Kennedy palasi monta kertaa kylmän sodan mielettömyyteen,** joka päti silloin ja pätee myös tänä päivänä: *”Jos täydellinen sota syttyisi tänä päivänä – ihan millä tavalla tahansa – meidän kaksi maatamme olisivat ensisijaisia kohteita. On ironinen, mutta tosiasiallinen tosiasia, että molemmat vahvimmat suurvallat kokisivat suurimman vaaran tulla tuhotuiksi.* ***Kaikki mitä me olemme rakentaneet, kaikki minkä edestä olemme tehneet työtä, tuhoutuisi ensimmäisen 24 tunnin aikana****. Ja myös kylmässä sodassa, joka aiheuttaa taakkoja ja vaaroja niin monelle kansakunnalle, mukaan lukien tämän kansakunnan läheisemmät liittolaiset – meidän kaksi maatamme kantavat raskaammat taakat. Sillä* ***me molemmat sijoitamme massiivisia rahasummia aseisiin, rahoja joita tulisi käyttää tietämättömyyden, köyhyyden ja sairauksien taistelemiseen…”***

- ✓ **Molempien suurvaltojen tilanteesta Kennedy totesi:** ***”Älkäämme olko sokeita eroavaisuuksille – vaan sallikaa meidän suunnata huomiomme yhteisiin intresseihin sekä tapoihin joilla voimme ratkaista niitä eroavaisuuksia.*** *Ja jos emme pysty ratkaisemaan eroavaisuuksiamme, niin voimme ainakin auttaa tekemään maailman turvalliseksi moninaisuudelle. Sillä loppujen lopuksi, perustavanlaatuisin yhteinen linkkimme on, että me kaikki elämme tällä pienellä planeetalla. Hengitämme samaa ilmaa. Huolehdimme kaikki lastemme tulevaisuudesta. Ja me olemme kaikki kuolevaisia… ”*

- **Otteita Vladimir Putinin puheesta Valdai klubin kokouksessa Sotshissa lokakuussa 2014. Teemana: Maailmanjärjestys: Uudet säännöt vai peli ilman sääntöjä?**

  - ✓ ***”Älkäämme unohtako historian opetuksia, kun analysoimme nykytilannetta. Ensinnäkin, maailmanjärjestyksen muutokset - ja siitä on kyse tämänhetkisessä tilanteessa - ovat järjestään johtaneet, jos eivät maailmanlaajuiseen sotaan tai yhteenottoon, niin ainakin ketjuun kiihkeitä paikallisia konflikteja.*** *Toiseksi, maailmanpolitiikassa on kyse ennen kaikkea talousjohtajuudesta, sodan ja rauhan kysymyksistä sekä humanitaarisista kysymyksistä, mukaan lukien ihmisoikeudet…*

  - ✓ ***Monet maailmanjärjestyksen turvallisuutta ylläpitävät mekanismit luotiin jo aikaa sitten, mm. ja ennen kaikkea heti toisen maailmansodan jälkeen.*** *Tämän järjestelmän lujuus ei perustunut ainoastaan vallan tasapainolle tai, painotan myös tätä, vain voittajan oikeudelle. Sen sijaan tämän järjestelmän luojat kunnioittivat toisiaan, he eivät yrittäneet puristaa toisia kuiviin vaan pyrkivät vuoropuheluun…*

  - ✓ ***Olen varma, että tätä menneinä vuosikymmeninä, ajoittain tuskaisestikin rakennettua hallitsemisen ja tasapainon mekanismia ei olisi saanut rikkoa****. Missään tapauksessa sitä ei olisi saanut rikkoa pystyttämättä jotain sen tilalle. Muuten meille ei jää muita välineitä kuin raaka voima. Se olisi pitänyt uusia järkevästi, kansainvälisen järjestyksen uusiin realiteetteihin mukautuen…*

- ✓ ***Kylmä sota on ohi. Mutta se ei päättynyt rauhansopimukseen eikä selvään ja läpinäkyvään yhteisymmärrykseen vanhojen sääntöjen säilyttämisestä tai uusien luomisesta.*** *Syntyi kuva, että kylmän sodan voittajat käyttivät tilaisuutta hyväkseen ja muokkasivat maailmaa omien tarpeidensa mukaisiksi. Ja jos olemassa olevat kansainvälisten suhteiden, kansainvälisen oikeuden sekä hallitsemisen ja tasapainon järjestelmät olivat poikkiteloin tämän tavoitteen kanssa, niin ne julistettiin joutavanpäiväisiksi ja vanhentuneiksi, ja niistä hankkiuduttiin saman tien eroon…*

- ✓ ***Keskustellessani USA:n ja Euroopan johtajien kanssa puhuin jatkuvasti yhteistyön välttämättömyydestä maailmanlaajuisen terrorismin torjunnassa.*** *Terrorin uhan edessä ei voi antautua eikä sitä voi lyödä kaksoisstandardein. Saavutimme yhteisymmärryksen, mutta pian olimme takaisin lähtöpisteessä…*

- ✓ ***Millainen voisi olla uuden maailmanjärjestyksen oikeudellinen, poliittinen ja taloudellinen perusta, joka pohjaa vakaudelle ja turvallisuudelle ja samalla rohkaisisi terveelle kilpailulle eikä antaisi tilaa uusille monopoleille, jotka estävät kehityksen?*** *Tuskinpa kellään on tähän mitään valmista reseptiä. Tarvitaan pitkäjänteistä ja laajaa hallitustenvälistä, maailmantalouden ja kansalaisyhteiskuntien yhteistyötä. Juuri sellaista kuin tämä tilaisuus…*

- ✓ *Olen varma, että* ***kun tahtoa vain on, voimme palauttaa kansainvälisten järjestelmien ja alueellisten instituutioiden tehokkuuden.*** *Mitään ei tarvitse rakentaa alusta asti uudelleen, varsinkin kun toisen maailman sodan jälkeen perustetut organisaatiot ovat varsin universaaleja ja toimivat myös nykyisissä oloissa…*

- ✓ *Vakaamman maailmanjärjestyksen rakentaminen on tietysti vaikea tehtävä. Se ottaa aikaa ja voimia.* ***Saimme luotua yhteistyön pelisäännöt toisen maailman sodan jälkeen ja pääsimme 1970-luvulla sopimukseen Helsingissä. Yhteinen velvollisuutemme on päättää tämä perustavanlaatuinen tehtävä uusissa oloissamme.”***

- **Merkittäviä muita puheenvuoroja Valdai klubin konferenssissa Sotshissa lokakuussa 2014**:

  - ✓ Sekä **Itävallan entinen kansleri Wolfgang Schüssel että Ranskan entinen pääministeri Dominique de Villepin alleviivasivat puheenvuoroissaan, että luottamuksen palauttaminen Venäjän kanssa on välttämätöntä.**

  - ✓ De Villepin kuvasi nykytilannetta *”rikkimenneenä maailmana missä säännöt ovat hajonneet” (“a broken world in which the rules are broken down”)*. Hän piti YK:n ja Helsingin päätösasiakirjan sääntöjä olennaisina toimivalle maailmalle.

- **ETYJ (OSCE), Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestö**

  - ✓ Vuoteen 1994 järjestö kulki nimellä Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökonferenssi (ETYK). **ETYK perustettiin 70-luvun alussa kylmän sodan aikana lännen ja idän välisen dialogin foorumiksi**. Joulukuussa 1994 järjestö sai nimen OSCE (Organization for Security and Co-operation in Europe), suomeksi ETYJ.

  - ✓ **ETYJ käsittää 57 jäsenvaltiota, ja on maailman suurin alueellinen turvallisuusjärjestö, jolla on jäseniä ympäri maailmaa. Se on ainoa turvallisuuspoliittinen yhteistyöelin, jossa kaikki Euroopan maat sekä USA, Kanada ja Keski-Aasian valtiot osallistuvat samoilla ehdoilla.**

  - ✓ ETYJ fokusoi tänä päivänä konfliktien estämiseen, kriisinhallintaan, sekä demokratian kehittämiseen kentällä.
    Järjestö työskentelee turvallisuuskysymysten kanssa laajassa perspektiivissä. Toiminta lähtee kaiken kattavasta turvallisuuskäsitteestä, joka käsittää sotilaspoliittisen ulottuvuuden, inhimmillisen ulottuvuuden (demokratia ja ihmisoikeudet) sekä talous- ja ympäristöulottuvuuden.
    Tehtävät ovat laajaulotteisia ja käsittävät kaiken ihmisoikeuksien seurannasta vaalien tarkkailemiseen, poliisien kouluttamiseen, aseellisten konfliktien ehkäisemiseen, tavanomaisten aseiden riisuntaan, rajoja ylittävän järjestäytyneen rikollisuuden rajoittamiseen sekä hiljaisen, eri muotoja käsittävän diplomatian harjoittamiseen.
    Koska kylmä sota on palannut Eurooppaan Naton konfrontaatiopolitiikan tuloksena, turvallisuuspolitiikan fokus - jos haluamme välttää sotaa – on siirrettävä konfrontaatiologiikasta yhteistyölogikkaan. ETYJ on tähän tarkoitukseen erinomainen foorumi. ETYJ muodostaa hyvän perustan sisällyttävälle rauhanprosessille vastapainoksi Naton konflikti- ja jännitekohottavaan toimintaan. ETYJ voisi myös muodostaa hyvän perustan lisääntyvälle eri maiden väliselle kaupankäynnille.

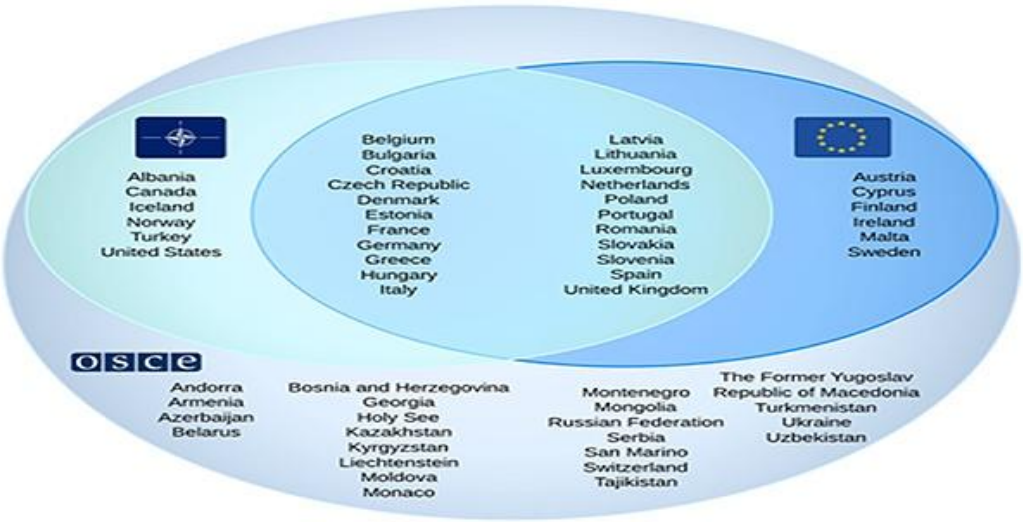

Kuva: OSCE/ETYJ – Sisällyttävä organisaatio yhteistyölogiikalla

- **Otteita artikkeleista Frankfurter Allgemeine lehdessä koskien USA:n Saksaan sijoitetuttuja atomiaseita**

  - ✓ **23.8.2017 artikkelissa otsikolla: *”Schulz vaatii amerikkalaisten atomiaseiden pois vetämistä”*, siteerataan SPD-kansleriehdokas Martin Schulzia:**
    ”...Tyypit kuten Donald Trump edustavat politiikkaa joka sallii kaiken kunniattomuuden… Kokonaisten väestöryhmien halventaminen ja yksittäisten henkilöiden määrätietoinen nöyryytys on tarkoituksellista… Tämä johtaa politiikan tapojen raakuuteen… Ei voi olla, että Saksa kommentoimatta ja tekemättä mitään katselee miten Trumpin toivoma asevarusteluspiraali kehittyy kehittymistään… Pohjois-Korean konflikti osoittaa selvemmin kuin koskaan, että asevarustelun rajoittaminen ja erityisesti atomiaseriisunta on suuremmassa määrin kun koskaan aikaisemmin kiireellisesti tarpeellinen…”

  - ✓ **30.8.2017 artikkelissa otsikolla: *”Gabriel tukee Schulzin aloitetta atomiaseiden pois vetämisestä”,* Saksan ulkoministeri Siegmar Gabriel (SPD) tukee Martin Schulzin vaatimusta ja viittaa INF-sopimukseen.**
    INF-sopimus (Intermediate-Range Nuclear Forces Treaty), keskimatkan ydinasevoimasopimus, on sopimus, joka hävitti keskimatkan ns. euro-ohjukset Euroopasta 1987–1991. Sopimus solmittiin 8.12.1987 ja se astui voimaan kesäkuussa 1988.
    Gabriel varoittaa siitä, että USA:n epäilyt sopimuksen rikkomisesta Venäjän toimesta johtaa nopeasti kysymykseen onko tarpeellista, että Eurooppaa kehittää omia atomiasestrategioita.

- **Valheilla rakennetut viholliskuvat johtavat vaarallisiin jännitteisiin**

  - ✓ **Ensin on kysyttävä mikä/kuka on vihollinen?** Tunnettu ruotsalainen rauhanedistäjä Maj-Britt Theorin kehottaa meitä pohtimaan alla olevia kysymyksiä:
    (Dr. Maj-Britt Theorin, sosiaalidemokraatti mm. Ruotsin eduskunnan kansanedustaja 1971-1995, EU-parlamentin jäsen 1995 – 2004, Ruotsin entinen aseriisunnan suurlähettiläs vastuussa Ruotsin aseriisuntapolitiikasta 1982-1991, YK:n atomiaseasiantuntijoiden komission puheenjohtaja 1989-1990, YK:n sotilas- ja ympäristöraportin puheenjohtaja 1990-1991, YK- asiantuntijaryhmän Naisten Rauhanagenda 1994 puheenjohtaja, Canberra atomiaseiden leviämistä käsittelevän komission jäsen 1995-1996)

    - Mikä/kuka uhkaa turvallisuuttamme? Sotilaallinen hyökkäys? Ekologinen romahdus? Talousromahdus?
    - Kuka on vihollinen? Jokin maa? Ympäristökatastrofi? Kapitalistinen talouspolitiikka?
    - Miten meidän tulisi puolustaa turvallisuuttamme? Se riippuu yllä olevien kysymysten vastauksista!

  - ✓ ***”Koska sodat alkavat ihmisten mielessä, on rauhan perustukset rakennettava siellä",*** sanotaan UNESCO:n peruskirjassa.

- ✓ **Meidän on käytettävä diplomatiaa, ennaltaehkäistävä konflikteja, asetettava lapset keskipisteeseen, lopetettava asekauppa, saatava enemmän naisia sodan ja rauhan päätöksenteon johtoon, käytettävä sotilaallisia voimavaroja pelastaaksemme ja jälleenrakentaaksemme ympäristövahinkoja, harjoitettava oikeudenmukaista kauppaa, kannettava vastuuta ihmisistä, jotka pakenevat sotaa ja sortoa, toteutettava atomiaseriisunnan ja ratifioitava atomiasekieltosopimus sekä vahvistettava YK:ta ja palautettava kunnioitus YK:n peruskirjaa kohtaan.**

- **Sven Hirdman, ent. Ruotsin Moskovan suurlähettiläs, ent. Ruotsin puolustusministeriön valtionsihteeri**, **esitti Helsingissä syyskuussa 2015 pidetyssä konferenssissa otsikolla *"Itämeren alue on viime vuosina muuttunut korkeajännitealueeksi"* useita tapoja välttää tilanteen eskalointia:**
  (Nato and Russia in the Baltic Sea Area -conference Helsinki 5.- 6.9. 2015)

  - ✓ "*…On olennaista, **että Ruotsi ja Suomi eivät liity Natoon**…*

  - ✓ *…On tärkeää muistaa, että **jännite ja konflikti perustuvat ihmisten mieliin** – heidän muistoihinsa historiallisista vääryyksistä, heidän pelkoihinsa ja ennakkoluuloihinsa koskien ulkomaalaisia. Näiden tunteiden voittamiseksi turvallisuus on rakennettava alhaalta ylöspäin, ihmisestä ihmiselle kontakteista, ei vaan ylhäältäpäin hallitusten sopimuksilla…*

  - ✓ *… Niin kutsutussa Kylmän Sodan 1 Wienin sopimuksessa koskien CBM, eli luottamusta lisääviä toimia, on useita ehdotuksia jotka pitäisi esittää uudelleen, kuten koskien sotaharjoituksia. Tavanomaisia joukkoja koskeva CFE 2 (=TAE) sopimus ei ole koskaan astunut voimaan Neuvostoliiton sortumisen jälkeen. Tämä tarkoittaa, että **on olemassa eräänlainen aukko koskien joukkojen tasoa Baltian valtioiden alueella sekä Puolassa jota tulee tarkastella uudelleen, kuten myös sopimuksia Venäjän osalta. Tämä liittyy myös Nato-joukkojen ja välineistön sijoittamiseen Itä-Euroopan maihin vuoden 1997 Nato-Venäjä sopimuksen mukaisesti…***

  - ✓ *… Toinen vakavan asevalvontakeskustelun aihe koskien meidän aluettamme liittyy **taktisiin atomiaseisiin**. Sellaisia aseita on sijoitettu Länsi-Venäjälle sekä muutamaan Länsi-Euroopan maahan. Tähän mennessä ei ole sovittu mistään rajasta näiden määrässä…*

  - ✓ *… **ystävyyskaupunkikonsepti** tulisi uusia hallitusten tuella…tulisi harkita hallitusten tuen lisäämistä järjestöille kuten Itämeren kaupunkien liitolle (*UBC = Union of Baltic Cities) *tai Itämeren valtioiden ala-alueelliselle yhteistyölle* (BSSC = Baltic Sea States Sub-regional Cooperation)*…"*

- **Mayors for Peace – Pormestarit Rauhan puolesta - hyvä lähtökohta kohti tavoitetta Itämeri - rauhan merenä.**

  - ✓ Pormestarit Rauhan puolesta on kansainvälinen järjestö, joka perustettiin vuonna 1982 Hiroshiman pormestarin Takeshi Arakin aloitteesta. Tehtävänä on lisätä yleisön tietoisuutta atomiaseista ja vaatia niistä luopumista vuoteen 2020 mennessä. **7.453 kaupunkia 162 maasta tai alueesta on liittynyt Mayors for Peace – järjestöön 1.10.2017 mennessä.**

  - ✓ Kaikista Itämeren maista löytyy kaupunkeja, jotka ovat allekirjoittaneet tämän päämäärän:
    - Latvia (5)
    - Liettua (14)
    - Puola (8)
    - Ruotsi (26)
    - Saksa (523)
    - Suomi (4, Helsinki, Maarianhamina, Varkaus, Nousiainen)
    - Tanska (12)
    - Venäjä (67 mm. Pietari)
    - Viro (4)
    - Norja (101)

ATOMIASEETON VYÖHYKE; SUOMI JA RUOTSI

- **Maailmassa on 8 atomiaseetonta vyöhykettä, jotka kattavat noin puolet maailman maapinta-alasta.** Ne koostuvat 119 maasta ja 18 muusta territoriosta, joissa asuu noin 1,9 miljardia ihmistä.

  1) Vuonna 1959 Antartiksesta tuli demilitarisoitu sekä atomiaseeton vyöhyke.
  2) Vuonna 2002 astui voimaan nk. Tlatelolco-sopimus atomiaseettomasta vyöhykkeestä, joka kattaa Latinalais-Amerikan, Karibian sekä suuria osia Etelä-Atlantista sekä Itäisestä Tyynenmerestä.
  3) Vuonna 1985 perustettiin atomiaseeton vyöhyke Latinalais-Amerikasta Australian länsirannikolle ja Antarktis-alueelle, nk. Rarotonga-sopimus.
  4) Vuonna 1990 syntyi erittäin erikoinen sopimus nk. 4 +2 –sopimus. Toisen maailmansodan voittajavaltiot sekä kaksi silloista Saksan valtiota sopivat, että ent. Itä-Saksan alueen tulisi olla atomiaseeton huolimatta siitä, että silloinen sekä nykyinen Saksa kuuluu atomiasesotilasliittoon Natoon.
     On huomioitava, että entiselle Länsi-Saksan alueelle USA on sijoittanut noin 20 B61 atomipommia.
  5) Vuonna 1995 10 ASEAN-maata sopivat atomiaseettoman vyöhykkeen. muodostamisesta. Se käsittää mm. Filippiinit, Indonesian, Malesian, Vietnamin, Thaimaan ja Kambodžan.
  6) Vuonna 1996 Afrikasta muodostui nk. Pelindaba-sopimuksella atomiaseeton vyöhyke.
  7) Vuonna 2002 Mongoliasta tuli atomiaseeton vyöhyke.

8) Vuonna 2009 Kazakstanin, Turkmenistanin, Tadjikistanin sekä Kirgistanin Semipalatinsk-sopimus atomiaseettomasta vyöhykkeestä astui voimaan.
9) Näiden lisäksi on muita erilaisia pienempiä alueita, joilla on sopimuksia kuten demilitarisoidut alueet Huippuvuoret (1920) ja Ahvenanmaa (1921) sekä Ulkoavaruuden sopimus (1967) ja Merenpohjan joukkotuhoaseiden kieltosopimus (1971). Lisäksi löytyy kuntia, tutkimuslaitoksia yms. jotka ovat julistautuneet atomiaseettomiksi vyöhykkeiksi.

- **Monta muuta ehdotusta muiksi atomiaseettomiksi vyökykkeiksi/alueiksi on tehty** vuosien mittaan, mutta ne eivät ole toteutuneet suurpolitiikan takia. **Kaikki ehdotukset Euroopassa ovat kaatuneet koska Naton konseptiin kuuluu atomiaseet.**

  - ✓ Vuonna 1958 silloinen **neuvostolainen ministeripresidentti Nikolaj Bulganin ehdotti pohjoismaisille pääministereille atomiaseetonta vyöhykettä Pohjois-Eurooppaan.** Ehdotus kaatui kun Neuvostoliitto ei tarkentanut miten suuria alueita läntistä Neuvostoliittoa kuuluisi vyöhykkeeseen
  - ✓ Vuonna 1963 Suomen silloinen presidentti **Urho Kekkonen ehdotti Norjan, Ruotsin, Suomen sekä Tanskan muodostamaa vyöhykettä**, joka kaatui Tanskan ja Norjan Nato-jäsenyyden takia.
    Vuona 1978 Kekkonen uusi ehdotuksen kun myös Färsaaret, Islanti ja Gröönlanti olivat osoittaneet kiinnostusta vyöhykkeeseen. Sekin ehdotus kaatui.
  - ✓ Vuonna 1995 **Valkovenäjä ehdotti Naton ja Venäjän atomiaseiden erottamista atomiaseettomalla käytävällä Itämerestä Mustallemerelle**, siis suurin piirtein entisen Varsovan liiton valtioiden aluetta. Ehdotus kaatui kun suurin osa valtioista suunnitteli Nato-jäsenyyttä
  - ✓ Lisäksi on keskusteltu Arktiksen atomiaseettomuudesta sekä Etelä-Aasian ja Lähi-idän atomiaseettomista vyöhykkeistä.

KANSALAISJÄRJESTÖJEN ON LUJITETTAVA JA LAAJENNETTAVA YHTEISTYÖTÄÄN ITÄMEREN ALUEELLA JA KOKO MAAILMASSA

Rohkaisevia esikuvia löytyy runsaasti. Alla muutama esimerkki sitkeästä ja rakentavasta kansalaistoiminnasta.

- **1990-luvun alussa julkaistiin YK-raportti sotilaallisten voimavarojen käyttämisestä ympäristön hyväksi, puheenjohtaja Maj-Britt Theorin (1990-1991).**
  Muutama raportin antama ehdotus sotilaallisten voimavarojen käyttämiseksi siviilitarkoituksiin: satelliittiteknologia maanviljelyn, kuivuuden, ympäristön yms. valvomiseksi, metsänistutus ja muu maaperän hoito kolmannessa maailmassa, apu kehittyville maille mm. kuljetusten sekä katastrofityön muodossa, järvien ja metsien kalkitus sotilaslentokoneiden ja alusten avulla, öljyntorjunta ja tutkimus- sekä kehitysvaroja maailmanlaajuisille ympäristötoiminnoille. Tekniikka, välineet ja järjestelmät jotka käytetään sotilastarkoituksiin voidaan esim. käyttää ympäristövaroitusten antamiseksi ja ympäristövahinkojen korjaamiseksi.

- **Aloite Yhdistyneille Kansakunnille, 4.11.2014 – Pelasta maailma – Annetaan aarmeijoille uusi positiivinen, ympäristösuojelijan tehtävä.**
  Aloitteessa kiinnitetään huomiota maapallon ympäristön tilaan ja ehdotetaan maailman varustelumenojen suuntaamista nykyistä tehokkaammin vahingollisen ekologis/sosiaalisen muutoksen pysäyttämiseen, ympäristön muun suojelun rinnalla. Aloitteentekijät: professori U.B. Lindström, professori Eero Paloheimo.
  Allekirjoituksia kerätään aloitteen tueksi kotisivulla:
  http://unite-the-armies.org/

- **Maailmanlaajuinen kampanja sotilasmenoista - The Global Campaign on Military Spending (GCOMS)** – on kansainvälinen IPB:n (International Peace Bureau) mainostama kampaja, joka perustettiin joulukuussa 2014.
  Yli 100 järjestöä 35 maasta on liittynyt kampanjaan. Päämääränä on maailman sotilasmenojen pienentäminen. Vuonna 2017 järjestettiin lukuisia GCOMS-tapahtumia eri puolilla maailmaa.
  http://demilitarize.org/

- **Make the North a Zone of Peace – konferenssi Tukholmassa helmikuu 2017**
  Järjestäjinä: Swedish Peace Council, Global Network Against Nuclear Weapons and Power in Space, ABF. Puhujia Ruotsista, Norjasta, Suomesta, Iso-Britanniasta, Saksasta, Venäjältä, USA:sta.
  http://www.space4peace.org/reports/gn_scandinavia_17zp.htm

- **Gotlannissa järjestetty rauhantapahtuma – No More War-festivalen – elokuu 2017.**
  Siihen osallistui noin 200 rauhan puolesta työtä tekevää kansalaisyhteiskunnan edustajaa Pohjoismaista, Baltiasta, Venäjältä, Saksasta, Ranskasta, Italiasta ja Ukrainasta. Noin ¼ osanottajista tulivat Venäjältä mikä osoittaa Itämeriyhteistyön tärkeyden.
  http://www.suderbyn.se/no-more-war.html

- **Nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken konferenssi elokuu 2017**
  Verkosto (Ydinvoimaton Pohjanmeri) perustettiin joulukuussa 2011.
  Se on puoluepoliittisesti sitoutumaton verkosto, jonka päämääränä on estää atomivoimaloiden rakentaminen Pohjanmeren alueella. Kuuden vuoden aikana verkosto on järjestänyt erilaisia tapahtumia ja manifestaatioita ja tällä hetkellä (syyskuu 2017) 17 kuntaa Norrlandissa on eri tavoin ottaneet etäisyyttä atomivoiman rakentamiseen lähialueelleen, siis Pyhäjoelle.
  Verkosto kritisoi myös sitä, että Pyhäjoelle suunniteltu Fennovoiman atomivoimala on tilattu maailman suurimpiin kuuluvalta atomiasetuottajalta, venäläiseltä Rosatomilta.
  Elokuun 2017 tapahtuma sai laajalti median julkisuutta Ruotsissa.
  http://karnkraftsfritt.nordansmak.se/wp/

- **Japanissa vietettiin 1.- 9.8.2017 atomi- ja vetypommien vastaista maailmankonferenssia. Japanin jokaisesta prefektuurista osallistui 10.000 ihmistä** Hiroshiman ja Nagasakin erilaisiin vakaviin, tieteellisiin, taiteellisiin ja ennen kaikkea ihmisiä yhdistäviin tapahtumiin. http://www.antiatom.org/english/world_conference/

- **Büchel ist überall! – Atomwaffenfrei jetzt** (Büchel on joka paikassa! – Atomiaseet pois heti) - **saksalainen kampanja USA:n Saksaan sijoitettujen atomiaseiden lähettämiseksi takaisin kotiin**
  - ✓ Büchel:iin, Eifel-alueelle, on sijoitettu noin 140 amerikkalaista sotilasta joiden tehtävänä on huoltaa ja vartioida alueelle sijoitettuja USA:n atomiaseita. USA suunnittelee näiden atomipommien korvaamista uusilla B61-12 -tyyppisillä atomipommeilla, joilla on tarkempi osuvuus, ovat joustavampia ja siten ”parempia” käyttää. USA suunnittelee sijoittavansa samanlaisia uusia atomipommeja myös Italiaan, Belgiaan, Alankomaihin ja Turkkiin.
  - ✓ Vuonna 2016 kampanjan tapahtumiin osallistui 45 eri ryhmää/järjestöä.
  - ✓ Vuonna 2017 järjestettiin Eifelin alueella 20 viikkoa kestävä protestikampanja 26.3. – 9.8.2017; mm. rauhanleirejä, keskustelutilaisuuksia, mielenosoituksia, lastentapahtumia, festivaaleja, taidetta, Hiroshima/Nagasaki muistotilaisuuksia. http://www.atomwaffenfrei.de/aktiv-werden/in-buechel.html

”*Ydinpelote* ja *keskinäisen tuhoamisen uhka eivät voi olla perustana veljeyden sekä ihmisten ja kansojen välisen rauhanomaisen rinnakkaiselon etiikalle.”*

Paavi Franciscus,
viesti Maailman rauhan päivälle 1.1.2017

- **Saksan ammattiyhdistysten liiton (DGB) vuonna 1957 aloittamaa 1. syyskuuta vietettävää ”sodan vastaista päivää” (Nie wieder Krieg) vietettiin 2017 yli 160 tapahtumalla eri puolilla Saksaa**. Kaikki tapahtumat esittivät yhteisen viestin ”Ei koskaan enää sotia” .
  http://www.dgb.de/themen/++co++6536e646-24a4-11e5-bd9f-52540023ef1a

- **Stopp Ramstein Aktionswoche, syyskuu 2017 – viikon kestävä mega-tapahtuma Kaiserslauternissa, Saksassa**
  Ramstein, joka sijaitsee Kaiserslauternissa, **on Naton keskeinen tukikohta ja USA:n ilmavoimien päämaja Euroopassa**. Aluetta kutsutaan myös pikku Amerikaksi, ”Little America” sillä alueella asuu noin 50.000 amerikkalaista.
  Ramsteinilla on merkittävä asema Lähi-Idän ja Afrikan operaatioissa mutta myös Pohjois-Euroopan toiminnoissa.
  Kun USA:n ilmavoimat harjoittelevat Pohjois-Ruotsissa, -Suomessa ja –Norjassa sotalentokoneet todennäköisesti tulevat Ramsteinista.
  Stopp Air Base Ramstein – liike on viime vuosien aikana järjestänyt vuosittain useita tapahtumia Ramsteinin tukikohdan sulkemiseksi.
  Syyskuun tapahtuma 2017 koostui mm. rauhanleiristä, näyttelystä, kansainvälisestä konferenssista, yli 5.000 hengen ihmisketjusta, festivaalista.
  https://www.ramstein-kampagne.eu/appeal/

- **No War 2017: War and the Environment** (Ei Sotaa 2017: Sota ja Ympäristö) **-konferenssi, Washington, syyskuu 2017.** Konferenssi järjestettiin juuri Kansainvälisen Rauhan Päivän jälkeen ja teemana oli aktivismi, **miten sotaa vastustavat ja ympäristöjärjestöt voivat toimia yhdessä**. Yli 40 puhujaa; mm. tunnettuja asiantuntijoita, lehtimiehiä/naisia, kirjailijoita.

  http://worldbeyondwar.org/nowar2017/

- **Antinuclear Social Forum, marraskuussa 2017, Pariisissa**
  Vuonna 2001 pidettiin ensimmäinen Maailman Sosiaalifoorumi, ”World Social Forum” Porto Alegressa Brasiliassa. Sen jälkeen anti-globalisaation teemakenttä on laajentunut merkittävästi ja vuonna 2013 ja 2015 myös atomiteollisuus oli teemana eri workshopeissa. Ensimmäinen Antinuclear Social Forum pidettiin Tokyossa maaliskussa 2016 ja toinen Montrealissa elokuussa 2016.
  Tavoitteena on maailma ilman atomvoimaa ja atomiaseita, ”A nuclear free world”.
  Pariisin kokouksen konferenssikomitea toteaa tapahtuman kotisivulla:
  - ✓ *”…On olemassa lukuisia linkkejä siviili- ja sotilaskäyttöisen atomiteollisuuden välillä. Ne tukevat toisiaan, ja niillä on usein samat toimijat kuten esim. Ranskassa: Areva, CEA ja EDF.*
  - ✓ *Sen ohella, että ydinpelotepolitiikka on kallista, se on myös rikollista. Se on atomiaseiden käyttöä tuomitsevan YK-päätöslauselman vastaista, sillä se on rikos ihmiskuntaa vastaan…*
  - ✓ *Tulevatko YK:n 2017 avaamat keskustelut atomiaseista luopumisesta olemaan määrätietoinen askel kohti atomiaseetonta maailmaa?...”*

  http://fsm-antinucleaire2017.nuclearfreeworld.net/en/

- **Marraskuussa 2017 julkaistiin huomattavan laaja, yhteiskunnallisesti kattava, noin sadan arvovaltaisten saksalaisten allekirjoittama vetoomus, jossa vaaditaan aseistariisuntaa.**
  - ✓ ***”Ei korotusta sotilasmenoihin – aseistariisunta on päivän teema****... Armeijat eivät ratkaise ongelmia...Tarvitaan vaihtoehtoista politiikkaa. Haluamme lopettaa sotilaallisen varustautumisen, vähentää jännitteitä, rakentaa keskinäistä luottamusta, luoda perspektiivejä koskien kehitystä ja sosiaaliturvaa, harjoittaa liennytyspolitiikkaa myös Venäjän suhteen, neuvotella ja saada aikaan aseistariisuntaa... Haluamme auttaa estämään uuden kylmän sodan...”*
  - ✓ Allekirjoittajien joukosta löytyy mm. Nobel-palkinnon saajaa, ammattijärjestöjen edustajia, tiedemiehiä, näyttelijöitä, muusikoita, poliitikoita, ympäristö- ja rauhanjärjestöjen edustajia.

  https://abruesten.jetzt/english-version/

- **10.-11.11.2017 Vatikaanissa järjestettiin kansainvälinen sympsoium otsikolla *”Näkemyksiä ydinasevapaasta maailmasta ja kokonaisvaltaisesta aseriisunnasta”.***
  - ✓ **Symposiumiin osallistui** 11 Nobel rauhanpalkinnon voittajaa, YK:n ja Naton huippuedustajia, Venäjän, USA:n, Etelä-Korean ja Iranin diplomaatteja, varustelu- ja asealan huippuasiantuntijoita, merkittävimpien tähän asiaan perehtyneiden siviiliyhteiskunnan järjestöjen johtajia, USA:n, Venäjän ja EU:n yliopistojen vanhempia professoreita ja opiskelijoita sekä eri kirkkokuntien edustajia.

- ✓ **Paavi Franciscus** totesi avauspuheessaan mm.: ***”Meidän on myös oltava aidosti huolissamme kaikkien atomiaseiden katastrofaalisista humanitaarisista ja ympäristöllisistä vaikutuksista. Jos huomioimme myös minkä tahansa vahingossa tapahtuvan räjähdyksen riskin, atomiaseilla uhkaaminen, sekä niiden hallussa pito, on tuomittava jyrkästi. Sillä ne palvelevat pelon ajattelutapaa, joka vaikuttaa paitsi niiden hallussapitäjiin myös koko ihmiskuntaan. Kansainvälisiä suhteita ei voida ylläpitää sotilasvoimalla, keskinäisellä pelottelulla ja asekokoelmaparaateilla. Joukkotuhoaseet, erityisesti atomiaseet, eivät luo muuta kuin väärän turvallisuuden tunteen. Ne eivät pysty muodostamaan perustaa rauhanomaiselle rinnakkaiselolle ihmiskunnan perheenjäsenten välillä, perusta joka on oltava solidarisuusetiikan innoittama.”***

  https://w2.vatican.va/content/francesco/en/speeches/2017/november/documents/papa-francesco_20171110_convegno-disarmointegrale.html

- **OneMillionMoms.com (miljoona äitiä) on American Family Associationin osasto, jonka päämääränä on lopettaa lasten hyväksikäyttö etenkin viihdemedian toimesta.**
  He haluavat kiinnittää poliittisten päättäjien huomioita siihen mitä sanomia välitetään lapsille ja mitä arvoja (tai niiden puutteita) media heille syöttää. OneMillion Moms on liike, joka taistelee yhteiskunnan moraalittomuutta, väkivaltaa, sekä viihdemedian välittämää mauttomuutta ja rienausta vastaan.

  https://onemillionmoms.com/

- **Moms Clean Air Force (äidit puhtaan ilman puolesta) on Environmental Defense Fundin (ympäristön puolustusrahasto) erikoisprojekti.**
  Moms Clean Air Forcessa on **yli miljoona äitiä ja isää**, jotka vastustavat ilman saastuttamista ja puolustavat lastensa terveyttä. Heillä on verkosto, joka kattaa suuria osia USA:sta. Jäsenet ovat aktiivisia sekä kansallisella että paikallisella tasolla. He nostavat esille ympäristöongelmia ja tekevät yhteistyötä lainsäätäjien kanssa. Järjestö tekee yhteistyötä lähes 70 eri vaikutusvaltaisen ympäristö-, nais- ja terveysjärjestön kanssa.
  Environmental Defense Fund on vuodesta 1967 aktiivisesti tehnyt työtä innovatiivisien ratkaisujen löytämiseksi ympäristöongelmille. Se on eräs maailman suurimpia ympäristöjärjestöjä jolla on yli 2 miljoonaa jäsentä ja henkilökunta, joka kostuu 675 tutkijasta, politiikan asiantuntijoista sekä muista asiantuntijoista eri puolilta maailmaa.

  http://www.momscleanairforce.org/

- **Oikeus olla maksamatta veroa sotilastarkoituksiin on turvattava verolaissa niille, jotka vastustavat sotaa omatunnon pohjalta.**

  - ✓ **Ensimmäinen kansainvälinen konferenssi sotaveroa vastaan ja rauhanveron puolesta - International Conference on War Tax Resistance and Peace Tax Campaigns** pidettiin Tübingenissä, Saksassa jo vuonna 1986. Sen jälkeen kokouksia on pidetty Hollannissa, Belgiassa, Italiassa, USA:ssa, Espanjassa, Saksassa, Iso-Britanniassa ja Intiassa.
  - ✓ **Järjestöjä, liikkeitä ja henkilöitä, jotka tekevät työtä verojärjestelmän muuttamiseksi löytyy eri puolilta maailmaa.**

    https://nwtrcc.org/resist/war-tax-resistance/

- ✓ **Conscience and Peace Tax International (CPTI) on kansainvälinen rauhanjärjestö, jonka mottona on "veroja rauhalle ei sodalle".**
  CPTI ei ole samojen päämäärien eteen työskentelevien kattojärjestö vaan sellaisista ryhmistä koostuva verkosto, jotka lobbaavat YK:ssa, EU-parlamentissa ja muissa kansainvälisissä instituutioissa oikeuden puolesta olla maksamatta veroa sotilastarkoituksiin.
  CPTI:n mukaan ***"Ihmisillä on oikeus vastustaa sotilaallista väkivaltaa. Sen takia ketään ei saa pakottaa osallistumaan sotilaalliseen väkivaltaan, suoraan tai välillisesti".***
  CPTI:llä on erityinen neuvoantava asema YK:n talous- ja sosiaalineuvostossa.
  https://www.cpti.ws/

- ✓ **The Action Network kotisivulta löytyy vetoomus maailman hallituksille otsikolla:** "**People Who Oppose War Must Not Be Compelled to Pay for War"** (Ihmisiä, jotka vastustavat sotaa, ei saa pakottaa maksamaan sodasta). Vetoomuksessa sanotaan mm.:
  "Ihmisillä, jotka vastustavat sotaa, huolimatta uskonnostaan tai sen puutteesta, tulee olla oikeus suunnata verorahansa rauhanomaisiin aloitteisiin eikä sotaan tai sodan valmisteluun. Pyydämme teitä varmistamaan, että verolaki kunnioittaa oikeutta omantunnonmukaiseen vastustamiseen."
  https://actionnetwork.org/petitions/people-who-oppose-war-must-not-be-compelled-to-pay-for-war?source=twitter&

ITÄMERI – RAUHAN MERI – RAUHA IHMISTEN VÄLILLÄ JA YMPÄRISTÖN KANSSA

Suomella oli aikoinaan merkittävä asema rauhan rakentajana. Ruotsi on määrätietoisesti tehnyt työtä aseistariisunnan puolesta. Suomi ja Ruotsi eivät vielä ole Naton jäseniä. On aika kutsua koolle kaikkia Itämeren maita (ei USA) koskeva konferenssi Itämeren muuttamiseksi Rauhan mereksi – rauha ihmisten välillä ja rauha ympäristön kanssa.

Itämeren alueesta on tehtävä esimerkki uudesta yhteistyökyvystä – askel kohti sellaista turvallista maailmanjärjestystä, joka kunnioittaa YK:n antamia päätöslauselmia ja tekemiä sopimuksia sekä kansalaisten perusoikeuksia;

SUOMEN PERUSTUSLAKI 1 §

"Suomi on täysvaltainen tasavalta.
Suomen valtiosääntö on vahvistettu tässä perustuslaissa.
Valtiosääntö turvaa ihmisarvon loukkaamattomuuden ja yksilön vapauden ja oikeudet sekä edistää oikeudenmukaisuutta yhteiskunnassa.
Suomi osallistuu kansainväliseen yhteistyöhön rauhan ja ihmisoikeuksien turvaamiseksi sekä yhteiskunnan kehittämiseksi."

YHDISTYNEIDEN KANSAKUNTIEN PERUSKIRJA

1 artikla

Yhdistyneiden kansakuntien päämäärät ovat:

1. ylläpitää kansainvälistä rauhaa ja turvallisuutta ja siinä tarkoituksessa ryhtyä tehokkaisiin yhteisiin toimenpiteisiin rauhaa vaarantavan uhan poistamiseksi ja sen syntymisen ehkäisemiseksi sekä hyökkäystoimien tai muiden rauhanrikkomisten tukahduttamiseksi sekä rauhanomaisin keinoin sopusoinnussa oikeudenmukaisuuden ja kansainvälisen oikeuden kanssa sovittaa tai selvittää kansainväliset riidat ja tilanteet, jotka saattavat johtaa rauhan rikkoutumiseen;

2. kehittää kansakuntien välillä ystävällisiä suhteita, jotka perustuvat kansojen yhtäläisten oikeuksien ja niiden itsemääräämisoikeuden periaatteen kunnioittamiseen, sekä ryhtyä muihin tarkoituksenmukaisiin toimenpiteisiin maailmanrauhan lujittamiseksi;

Martin Luther King 1929–1968

”Kansakunta, joka vuosi vuodelta käyttää enemmän rahaa sotilaalliseen puolustukseen kun sosiaaliolojen kohentamiseen lähentelee henkistä kuolemaa.”

Albert Einstein 1879 – 1955

” En ole varma siitä, millä asein kolmannessa maailmansodassa soditaan, mutta neljäs maailmansota tullaan käymään kepein ja kivin.”